

DARBININKAS

Vol. LXXII, Nr. 6
Vasario - February 13, 1987

Pentadienis-Friday

SECOND-CLASS
Postage paid at Brooklyn, N.Y.

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N. Y. 11207

50 centų

PABALTIJO KLAUSIMAS VIENOS KONFERENCIJOJE

Vienos ESB konferencijos posėdžiuiose lapkričio 24 d. Pabaltijo klausimu susikirto JAV ir Sovietų Sąjungos atstovai. JAV delegacijos vadovo pavaduotojas Robert H. Frowick savo kalboje paminėjo Lietuvos Helsinkio Grupės įsteigimo 10 metų. Kritikuodamas SSRS-ą už Helsinkio akto pagrindinių principų pažeidimus ir "Brežnevo Doktriną", jis pasmerkė Pabaltijo valstybių aneksavimą ir pridūrė, kad įsiviešpatavus sovietams ten nebebuvo laisvų rinkimų. Frowick pabrėžė, kad JAV niekad nepripažino Pabaltijo šalių prievartinio įjungimo į Sovietų Sąjungą.

Frowick'ui atkirto Sovietų delegacijos narys Viktoras Škalovas, kuris apkaltino JAV "agresiją prieš Vietnamą, Grenadą, Čilę ir Nikaragvą" bei "teroristų ir banditų" Afganistane rėmimu. Atsakydamas į amerikiečio pastabas apie Pabaltijo valstybių įjungimą, jis pareiškė, jog tai ne JAV reikalas ir jog Amerikos nuomonės šiuo reikalu Sovietų Sąjungai neįdomios.

Gruodžio 10 d. Kanados delegacijos vadovas William Bauer pareiškė, kad sovietinė vyriausybė ir toliau persekioja piliečius, kurie stengiasi naudotis žodžio laisve. Jis pabrėžė, kad Pabaltijo valstybės tebėra Sovietų Sąjungos okupuotos. Vien Estijoje, kuri turi milijoną ir du šimtus tūkstančių gyventojų, yra 130,000 sovietinių kareivių. Rusinimas Pabaltijo respublikose tapo toks intensyvus, kad latviams grėšia pavojus tapti mažuma savo pačių šalyje. Delegacijos vadovas pabrėžė, kad Kanada nepripažįsta ir nepripažins prievartinio Pabaltijo valstybių įjungimo į Sovietų Sąjungą.

Gruodžio 15 d. Kanados delegacijos narys Stuart Carre pareiškė, jog "Kanadai didelį rūpestį kelia nuolatiniai sovietinės valdžios polinkiai slopinti tautinę kalbą ir tuo pačiu kultūrą Estijoje, Latvijoje ir Lietuvoje." Jis priminė, kad 1940-ais metais 92 procentai Estijos gyventojų kalbėjo estiškai, o 1979-ais, dėl valdžios pastangų skatinti rusų kalbos vartojimą Estijoje, estiškai kalbančių respublikos gyventojų skaičius sumažėjo beveik trisdešimčia nuošimčių.

Nors oficiali respublikos kalba laikoma estų, be rusų kalbos neįmanoma išsiversti buitiniame gyvenime. Anot Carre, daugelis gamyklų ir įmonių oficialiuose dokumentuose vartoja tik rusų kalbą, o Estijoje įsikūrę rusai nenori ir neskatunami mokytis kalbėti estiškai.

Panaši padėtis esanti ir Latvijoje, kur nuolat mažėja latviškos spaudos tiražas, trys iš keturių televizijos programų yra rusiškos, telefonų knyga leidžiama tik rusų kalba. Anot Carre, tik Lietuvoje išsaugotas prieškarinis lietuvių kalbos vartojimo lygis. Lietuviai to pasiekė, drąsiai gindami savo kalbą ir neretai už tai sumokėdami labai aukštą kainą.

Kanados delegatas pavadino 1979 m. priimtą Taškento rezoliuciją sąmoningo Pabaltijo respublikų rusinimo pavyzdžiu. Rezoliucijoje reikalaujama rusų kalbos mokytis nerusiškose respublikose nuo vaikų darželio. Tai įrodymas, kad sovietinė valdžia rimtai mėgina paversti rusų kalbą vienintele oficialia kalba Pabaltijo respublikose ir tuomi pažeidžia ne tik Helsinkio baigiamąjį Aktą, bet ir SSRS konstituciją.

Anglijos delegatas Jonathan Powell pasisakė apie tikinčiųjų persekiojimą Lietuvoje, pažymėdamas, kad kalinami lietuviai kunigai ir Tikinčiųjų teisėms ginti komiteto nariai. Estų, latvių ir lietuvių kultūrinių teisių pažeidimus kritikavo Belgijos delegacijos vadovas Joseph Trouveroy. (Elta)

Gruodžio 12 d. ambasadorius Robert H. Frowick kalbėjo apie JAV poziciją Helsinkio Baigiamąjo Akto VIII principo (lygios teisės ir apsisprendimas) klausimu. Pasak jo, šiam principui JAV visad teikė didelės reikšmės. "Jungtinės Amerikos Valstijos," pabrėžė Frowick, "nepripažino ir niekad nepripažins neteisėto Latvijos, Lietuvos ir Estijos įjungimo į Sovietų Sąjungą. Mūsų pozicija šiuo klausimu šandien tokia pat atvirta, kaip ir prieš 46 metus, kai mūsų vyriausybė pagrindė savo nusistatymą, nurodydama, jog (Sovietų Sąjunga) panaudojo prievartą, o (pabaltiečiai) laisvai nepritarė (įjungimui)."

"Mes anksčiau pareiškėm," kalbėjo ambasadorius Frowick, "jog mes suprantam Sovietų Sąjungos ryžtą apsaugoti savo sienas, ypač po baisių kančių, kurias jos žmonės patyrė antrojo pasaulinio karo metu. Niekas nepaneigia Sovietų Sąjungai jos teisės pačiai apsispręsti. bet mes negalime amžinai sutikti su Sovietų Sąjungos bandymais, jėgos ar grasinimų būdu, atimti panašią apsisprendimo teisę iš jos mažesnių kaimyninių tautinių valstybių. Kur tikta ši esminė teisė paneigiama, ten neišvengiamai politinė padėtis tampa nepastovi. Toks nepastovumas nėra naudingas nei vienam iš mūsų, neišskiriant ir Sovietų Sąjungos."

Gruodžio 15 d. Kanados delegacijos narys Stuart Carre pareiškė, jog "Kanadai didelį rūpestį kelia nuolatiniai sovietinės valdžios polinkiai slopinti tautinę kalbą ir tuo pačiu kultūrą Estijoje, Latvijoje ir Lietuvoje." Jis priminė, kad 1940-ais metais 92 procentai Estijos gyventojų kalbėjo estiškai, o 1979-ais, dėl valdžios pastangų skatinti rusų kalbos vartojimą Estijoje, estiškai kalbančių respublikos gyventojų skaičius sumažėjo beveik trisdešimčia nuošimčių.

Nors oficiali respublikos kalba laikoma estų, be rusų kalbos neįmanoma išsiversti buitiniame gyvenime. Anot Carre, daugelis gamyklų ir įmonių oficialiuose dokumentuose vartoja tik rusų kalbą, o Estijoje įsikūrę rusai nenori ir neskatunami mokytis kalbėti estiškai.

Panaši padėtis esanti ir Latvijoje, kur nuolat mažėja latviškos spaudos tiražas, trys iš keturių televizijos programų yra rusiškos, telefonų knyga leidžiama tik rusų kalba. Anot Carre, tik Lietuvoje išsaugotas prieškarinis lietuvių kalbos vartojimo lygis. Lietuviai to pasiekė, drąsiai gindami savo kalbą ir neretai už tai sumokėdami labai aukštą kainą.

Kanados delegatas pavadino 1979 m. priimtą Taškento rezoliuciją sąmoningo Pabaltijo respublikų rusinimo pavyzdžiu. Rezoliucijoje reikalaujama rusų kalbos mokytis nerusiškose respublikose nuo vaikų darželio. Tai įrodymas, kad sovietinė valdžia rimtai mėgina paversti rusų kalbą vienintele oficialia kalba Pabaltijo respublikose ir tuomi pažeidžia ne tik Helsinkio baigiamąjį Aktą, bet ir SSRS konstituciją.

Anglijos delegatas Jonathan Powell pasisakė apie tikinčiųjų persekiojimą Lietuvoje, pažymėdamas, kad kalinami lietuviai kunigai ir Tikinčiųjų teisėms ginti komiteto nariai. Estų, latvių ir lietuvių kultūrinių teisių pažeidimus kritikavo Belgijos delegacijos vadovas Joseph Trouveroy. (Elta)

Ziuriche atidarant tautinių šokių festivalį, eienoje miestogatvėmis žengė patys pirmieji, iškėlę transparentą su užrašu — Litauen — Lietuva.

Savaitės įvykiai

JAV pagrasino imtis karinių veiksmų prieš Libano teroristus, jei jie pradėtų žudyti jų laikomus amerikiečių įkaitus. Žodžiam paremti JAV pasiuntė į rytinę Viduržemio jūros dalį du lėktuvnešius ir jūrų pėstininkų dalinį iš Ispanijos.

Kinijos min. pirmininkas ir einaš partijos vado pareigas Zhao Ziyang pareiškė, kad įsismaginusio intelektualinių laisvių ir disidentizmo kritika bus pažabota ir kad ekonominio gyvenimo reformos bus vykdomos ir toliau.

Kuvaite pasibaigusi islamo valstybių galvų konferencija savo rezoliucijom pasmerkė kriminalinį terorizmą, bet kartu reikalavo, kad JT konferencija apibrėžtų terorizmo sąvoką. Kitos rezoliucijos reikalavo sudaryti parengiamąjį komitetą galimai Artimųjų Rytų taikos konferencijai. Būdų Irako ir Irano karui užbaigti konferencija nesurado.

Žymus sovietų komentatorius Aleksandr Bovin Novoje Vremia savitrašty teigia, kad tos pačios konservatyvios jėgos, trukdžiusios Chruščioviui prarasti prieš stalinizmą nukreiptą politiką, ir buv. min. pirmininkui Kosyginui reformuoti centralizuotą sovietų ūkį, sužlugdė ir Gorbačiovo užmojus sudemokratinti partiją.

Sveikatos ir žmonių gerovės sekretorius Otis R. Bovien pareiškė, kad AIDS epidemija pralenks visas praeityje buvusias juodojo maro, raupų ir šiltinių epidemijas, nes per ateinančią dešimtmetį nuo jos galės mirti iki 10,000,000 žmonių visam pasauly.

JAV ir Europos bendrosios rinkos valstybėm paskutiniu momentu pavyko susitarti dėl JAV kompensavimo už jų prarastą Ispanijos rinką kukurūzams ir išvengti abipusių prekybos suvaržymų.

Prezidentas Reagan pareiškė prašysiąs kongresą paskirti 6 bil. dol. didžiausiam pasauly atomo skaldytojui įrengti.

Pietų Afrikos baltųjų parlamento rinkimai įvyks gegužės mėn.

Prezidentas Reagan vieton pasitraukusio JAV ambasadoriaus Sov. S-gai Arthur A. Hartman paskyrė savo patarėją Rytų-Vakarų politikos reikalams Jack F. Matlock, Latvijos Jurnalo konferencijoj viešai pareiškusį, kad JAV nepripažįsta Baltijos valstybių okupacijos.

NYT sausio 31 paskelbė, kad pagal emigrantų grupės žinias iš kalėjimo buvo paleisti Vladimir Lapienis ir Antanas Terleckas, prieš jų baismėm pasibaigiant. Taip pat buvo paleistas ir estė Lagle Parek, jai atlikus tik pusę jai skirtos 6 m. kalėjimo bausmės.

Filipinuose konservatyviųjų ruošiam karioomenės perversmui nepavykus, buvo areštuota apie 500 karių ir civilių gyventojų, kurių tarpe yra ir buv. karo akademijos viršininkas gen. Jose Zamel.

Izraelio biznierių Yakov Nimreodi pareiškė, kad Izraelio gynybos ministerija patvirtino, jog Izraelis pardavė Iranui ginklų už 50 mil. dol. 2 mėn. prieš JAV paprašius Izraelį padėti jom užmegzti ryšius su Iranu.

DIREKTORIUS JAU MAŽUS VAIKUS MOKO IŠDAVINĖTI SAVO DRAUGUS Iš Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos Nr. 68

Neleidžia švesti Joninių

Josvainiai (Kėdainių raj.). 1985 m. birželio 28 d. būrys tikinčio jaunimo, tarp kurių buvo ir suaugusių, rinkosi prie Josvainių, Šušvės upės krantinės, pagalb senus tautos papročius švesti Jonines: pašokti, padainuoti.

Dalyviams renkantis, prisistatė vyr. milicijos leitenantas, du draugininkai ir vienas civilis. Pastarasis parodė Kėdainių rajono gamtos apsaugos inspektoriaus pažymėjimą, išduotą Mykolo Armanavičiaus vardu, ir pareiškė, kad Šušvės upės pakrantės yra landsaftinis draustinis, kuriame draudžiama kurenti laužus, važinėti mašinomis.

Vietinių vaikų tėvai nustebę traukė pečiaias, — apie tokius draudimus jie girdėjo pirmą kartą. Jaunimas atkreipė inspektoriaus dėmesį, kad jie kaip tik sutvarkė aplinką, nes atėję rado juodojančias laužavietes ir krūvą įvairiarūšių degintus butelių.

Kur gamtos apauga buvo anksčiau? "Sakykite tiesiai — jus saugamos pasiuntė?" — nesileido apgaudinėjami žmonės. Yla išlindo iš maišo, kai patikrinus vairuotojų dokumentus, paaiškėjo, kad tarp jų yra kunigas — Kiauklių parapijos klebonas kun. Rokas Puzonas.

Vienas iš draugininkų susinervinęs ėmė aiškinti, jog kunigai neturi teisės vežti mokinių. Pareigūnai pradėjo gąsdinti baudomis, paromis. Buvo aišku, kad nepavyks ieškoti papročio žiedo, prisiminti gražias tradicijas.

Dalindamiesi mintimis, kokios "plačios" kataliko lietuvio teisės, žmonės palengva skirstėsi iš pareigūnų vadinamo landsaftinio draustinio, kurio buvimo čia nerodo joks skelbimas ar ženklas.

Kaltina antitarybine veikla

Kelmė. 1985 liepos 19 d. į Reginos Teresūtės namus Kelmėje, Laisvės 11, prisistatė milicijos pareigūnas. Merginos neradęs namuose, milicininkas gąsdino jos motiną sakydamas, kad jos dukrą areštuos, kaip užsiiminėjančią antitarybine veikla, nedirbančią valdiško darbo, veltėdžiaujančią (R. Teresūtė dirba Žalpių parapijos vargonininke).

Motina atsakė, kad dukra dirba ir jokia veikla neužiima. Po kelių dienų tas pats pareigūnas dar keletą kartų gąsdino merginos tėvus.

Per dvi savaites buvo apklausi apie 15 žalpiečių ir beveik visi R. Teresūtės kaimynai Kelmėje. Pareigūnai kaip įmanydami stengėsi nuteikti žmones prieš Reginą, tvirtindami, kad ji žalojanti jaunimą, perduoda į užsienį žinias niekur nedirba, užsiiminėja antitarybine veikla.

Neleidžia lankyti buvusių Sibire

Laugaliai (Klaipėdos raj.). 1985 m. rugpjūčio 13 d. vilnietės Genovaitė Šakalienė ir Eleonora Sasnauskaitė bei Regina Teresūtė, gyvenanti Kelmėje, aplankė buvusį kalinį (virš 30 metų išbuvusį Sibiro lageriuose) Justą Gimbutą.

Laugalių invalidų namuose, kur šiuo metu laikomas J. Gim-

butas, lankytojas grubiai užsi puolė moteris, prisistačiusi kaip šios įstaigos direktoriaus pavaduotoja.

Nepateikusi savo asmens ir einamųjų pareigų liudijimo, nepažįstamoji pareikalavo lankytojų pavardžių. Viešnioms nesukbant rodyti savo dokumentų ir aiškinant, kad jos niekuo nenusikaltusios pavaduotoja pradėjo šaukti mačiusi R. Teresūtės nuotrauką ir žinanti, kad ji esanti nepageidaujamas asmuo.

Pakeliui į autobusų stotelę lankytojas pasivijo "viliukas", iš kurio iššokęs vyriškis pateikė dokumentą, išrašytą Klaipėdos rajono VRS darbuotojo Vytauto Šiaulio vardu ir pareikalavo parodyti pasus, priešingu atveju žadėjo asmenybių nustatymui vežtis į skyrių.

R. Teresūtėi pateikus pasą, visas tris paleido, o VRS darbuotojas V. Šiauly nuvažiavo sau, atlikęs uždavinį.

Nugriovė kryžių

Alytus. Važiuojant iš Alytaus į Seirijus, prie kelio stovėjo maždaug prieš 10 metų Eucharistijos bičiulių pastatytas kryžius.

Šiais metais, ruošiantis minėti pergalės prieš hitlerinę Vokietiją 40 metų ir ta proga, lankytojai

svečių iš Prancūzijos-Normandija — Nemunas eskadrilės vėteranų, buvo tvarkoma kelio aplinka.

Valdžios pareigūnams užkluvo pakelėje stovintis kryžius. Valdiškų bedievių nurodymu, kryžius buvo sunaikintas gegužės 4 d.

SOVIETINĖJE MOKYKLOJE

Mokytojų antireliginė propaganda LTSR Švietimo Ministerijai

Klaipėdos raj. Gargždų m. moksleivių tėvų ir artimųjų

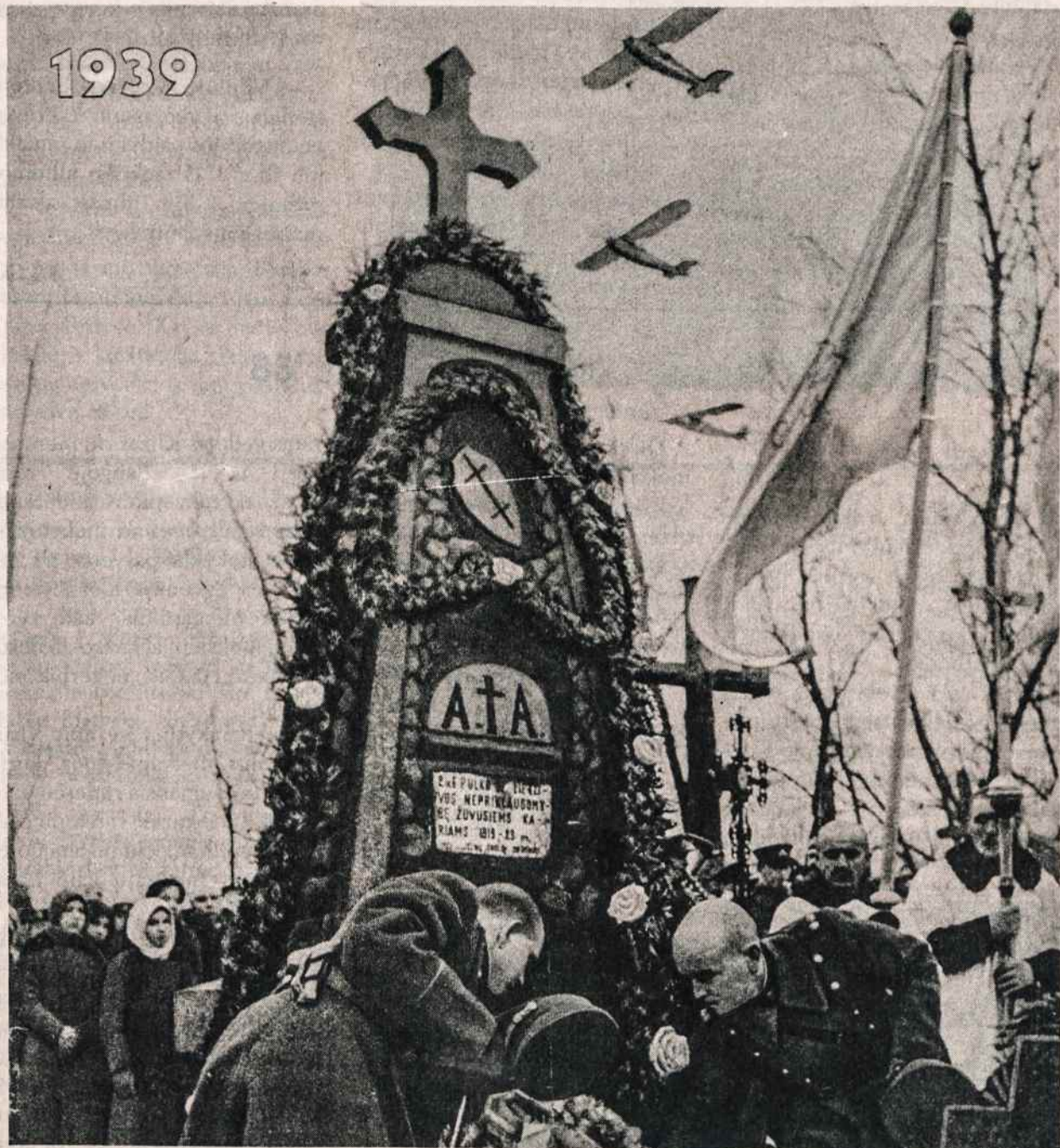
PAREIŠKIMAS

Mes, moksleivių tėvai, senoliai ir artimieji, kreipiamės į Jus su labai opiu klausimu.

Šių metų vasario 16 d. Gargždų 1-os vid. mokyklos direktorius Jacikas pasiūkė IV kl. moksleivį Saulių Uncevičių ir ėmė klausinėti, kas iš mokyklos iš sudaryto sąrašo skaitė pavarde ir klausė mokinį, kas eina į bažnyčią. Dalį vaikas patvirtino.

S. Unevičius pasisakė draugams apie pokalbį su direktoriumi. Apie sudarytą sąrašą sužino-

(nukelta į 2 psl.)

Lietuvos nepriklausomybės šventės minėjimas 1939 metais Jezne. Dedamas vainikas prie 2-jo Gedimino pulko žuvusių karių dėl Lietuvos laisvės paminklo. Kariai žuvo nepriklausomybės karuose 1919 - 23 metais. Vainiką uždėda 1939 metų pulko vadovybė.

ŠVEICARAI ŠOKA UŽ LIETUVIUS

Ziuriche, Šveicarijoje, kasmet yra rengiamas tautinių šokių festivalis, kuriame visada gražiai pasirodo ir lietuvių tautinių šokių grupė Viltis. Šią Joanos Stasiulienės 1960 metais įkurtą grupę sudaro ne lietuviai, o šveicariai, pamilę Lietuvą ir susizavėję lietuvių liaudies šo-

kiais, išmoko juos tobulai atlikti.

Savo koncertais jie jau daug metų garsina Lietuvos vardą Šveicarijoje ir už jos ribų. Pažymėtina, kad 1986 metais Ziuricho tautinių šokių festivalyje Vilties grupė pasirodė ne viena, o su savo atžalynu — 14 vai-

kučių tarp ketverių ir 8 metų, dailiai pasipuošusių lietuvių tautiniais drabužiais ir tobulai išmokusių šokti lietuviškus šokius.

Atlikdami savo programą — tris lietuvių liaudies vaikų žaidyminius šokius, mažieji šveicariai gražiai tarsena net padainavo vieną lietuvišką dainą.

Mažųjų grupė, pasivadinusį Jaunąja Viltimi, ir ją sekę vyresnieji Vilties ansamblio nariai,

Ziuriche atidarant tautinių šokių festivalį, eienoje miestogatvėmis žengė patys pirmieji, iškėlę transparentą su užrašu — Litauen — Lietuva.

IŠ OKUPTOS LIETUVOS KULTŪRINIO GYVENIMO

— Kybartų miesto vaikučiai per "Tiesos" laikraštį (Nr. 293, 1986 gruodžio 23) kreipiasi į skaitytojus: "Gerbiameji dėdės ir tetos! Gal jūs kartais sutikote artistus iš Kauno valstybinio lėlių teatro? Mes jų labai laukėm 1986 metų kovo 31 dieną Kybartų kultūros namuose, tačiau jie kažkur dingę. Gal girdėjot? Mes klausėm ir savo tėvelių bei mamų, tačiau jiems mūsų klausimai jau įkyrėjo. Kas tiems artistams nutiko? Žadėjo atvežti "Vilką su ožiukais". Sakom, gal vilkas ožiukus suėdė? O gal ir artistus? Bet jis tada tikras besotis, nes prarijo ir tuos 200 rublių, kuriuos dėdės iš teatro pasiėmė už bilietus... O gal tai buvo tik suaugusiųjų pokštų balandžio pirmosios išvakarėse?..! Bet suaugę juk šitaip nejuokauja. Prabėgo aštuoni mėnesiai nuo

tos dienos, kai mes, neprarasdami geros nuotaikos, stovėjome prie uždarytų kultūros namų durų. Jei kas pamatysit dėdes iš teatro, tai pasakykit, kad mes vis tiek jų labai laukiam, dar ir bilietus saugom".

— Lietuvos Aukščiausios Tarybos prezidiumo įsakui suteikti garbės vardai Vilniaus Aukštųjų partinės mokyklos darbuotojams už nuopelnus rengiant partinius ir tarybinius kadrus bei aktyvų dalyvavimą visuomeniniame gyvenime teikiamas Lietuvos nusipelnusio dėstytojo Čedavičiui Aleksui—dekanui Marčenko Jekaterinai—docentei, nusipelnusio kultūros švietimo darbuotojo Merkelio Aleksandrui — vyresniajam dėstytojui, garbės raštais apdovanoti: Milto Ričardas — partinio komiteto sekretorius, Minakovas Vladimiras — docentas, Norkūnienė Ona Emilija — bibliotekos vedėja ir Maksimenkova Sergejus — aukštosios partinės mokyklos darbuotojas.

Savaitės įvykiai

Filipinų komunistai nutraukė pasitarimus su vyriausybe atšovams dėl taikos.

Šiaurės Korėjos laivo mašinom sugedus, laivas pateko į Japonijos teritorinius vandenius, ir 11 Š. Korėjos gyventojų, turinčių giminių Japonijoje, atsisakė grįžti į Š. Korėją ir pareiškė norą pasilikti Japonijoje, bet Š. Korėja pareiškė, kad dviejų jos sulaukusių ir šnipinėjimu apkaltintų japonų likimas priklausys nuo Japonijos sprendimo atbėgėlių reikalui.

Filipinų gyventojai beveik 80 proc. balsų dauguma pritarė prezidentės Corazon Aquino pasiūlytam konstitucijos projektui, pagal kurį ji galės kraštą valdyti be atskirų rinkimų dar 6 m.

Nors Sov. S-gos Didžioji enciklopedija tvirtina, kad prostitucija Sov. S-goje nuo 1930 m., panaikinus ją vedančias socialines priežastis, buvo likviduota, bet dabar, pasinaudojant Gorbačiovo skelbiamu atvirumu principu, pripažįstama, kad ji yra labai paplitusi, ypač tose vietose, kur lankosi užsienio turistai, ir kad tuo verslu per parą uždirbama 400 dol., kai sovietinė moteris fabrike turi dirbti visą mėnesį už 200 rb.

Japonija, okupavusi Indoneziją paskutiniojo karo metu, ten 1943-44 m. vykdė masines didurinioios klasės gyventojų žudynes ir tuo būdu nužudė apie 1.2 mil. žmonių.

Daugiau kaip 1500 Naujosios Kaledonijos gyventojų, susirinkę Noumea uoste, neleido į krantą išlipti sovietų Aleksandr Puškin laivu atvykusiam Sov. S-gos ambasadoriui Australijai ir kitiems keleiviams, ir laivas turėjo grįžti iš kur atpaukęs.

Kauno kultūros darbuotojų profsąjungos liaudies mišrus choras "Leliumai", vadovaujamas Lietuvos nusipelnusio artisto Albino Petrausko (chormeisteris L. Gražulytė ir R. Štreimikytė, koncertmeisterė L. Citvaraitė) koncertavo Vilniuje. Choras per savo kūrybinės veiklos 15 metų yra surengęs šimtus koncertų Lietuvoje, Sovietų Sąjungoje, Rytų Vokietijoje, Vengrijoje, Šiaurės Korėjoje ir Airijoje. Pirmoje koncerto dalyje atlikta lietuvių ir kitų tautybių kompozitorių kūriniai, o antroje dalyje atliko G. Puccini "Messa di Gloria". Choru talkino solistai Č. Nausėda ir V. Karvelis, bisui padainavo Č. Sasnauskas "Kur bėga Šešupe".

Minske ir kituose Baltarusijos miestuose gastroliavo pianistė Lietuvos nusipelnusi meno veikėja M. Azizbekova ir smuikininkas Lietuvos nusipelnęs artistas P. Kunca. Savo dueto programose atliko I. Stravinskio kūrinius smuikui ir fortepionui.

Iš Lietuvos K. Bažnyčios Kronikos Nr. 68

(atkelta iš 1 psl.)

Direktorius jau mažus vaikus moko išdavinėti savo draugus ir kelti tarpusavio nesantaiką, kai visur skelbiama draugystė.

Direktorius turėjo pasimokyti iš šių metų sausio 16 d. įvykių, kai du neseniai buvę šios mokyklos auklėtiniai, apiplėsdami savo auklėtojų sandėlį, patys sudėgė, o jų padėjėjas pristatė milicijai. Tai buvo kaip tik tokie, kurie išpildė direktoriaus norą — nebelankė bažnyčios. Matyt, jis nori ir mūsų vaikus tokiais padaryti.

— Lietuvos vyriausioji valstybinio draudimo valdyba skelbia, kad turite teisę sudaryti automobili draudimo sutartį. Automobili draudimas apdraudžiamas tik faktine jo verte, bagažas — 500 rub. suma, automobilio draudėjas, taip pat ir vairuotojas, jeigu vairuoja ne draudėjas — po 1000 rub. kiekvienas. Bagažu laikomi kultūrinės, buitinės bei ūkinės paskirties ir asmeniniai daiktai, papildomi automobilio (priekabos) įrengimai ir reikmenys. automobilis ir bagažas apdraudžiami, kai jie sugadinami arba sunaikinami avarijos, gaisro, sprogių, įtrenkusio žaibo, audros, šturmo, uragano, liūtis, krušos, gausaus snigimo, nuoslankos, griūtis, poplūdžio, potvynio įsmukimo po ledu, vandentekio arba šildymo sistemos tinklų sugadinimo, žemės drebėjimo metu, automobilio, jo atskirų dalių, detalių bei bagažo daiktų pavogimo atvejais, nors pats automobilis ir nebuvo pavogtas, taip pat trečiųjų asmenų tyčinių bei neatsargių veiksmų atvejais. Automobilio vairuotojas ir draudėjas yra laikomi apdraudžiamais mirties atveju, jeigu mirtis juos ištiko kelių eismo įvykiu su šituo automobiliu metu. Galima pasirinkti du draudimo sąlygų varijantus. Išsamiau informuoja ir sutartis sudarinėja valstybinio draudimo inspekcijų darbuotojai.

— Šiaulių rajone įvyko profesionalaus meno dienos, kurias surengė Lietuvos valstybinė filharmonija. Kolikių ir tarybinių ūkių, kaimo profesinių technikos mokyklų, kitų kolektyvų salėse vyko koncertai, susitikimai su meno meistrais, pokalbiai. Šioje muzikos šventėje dalyvavo vokalinis instrumentinis ansamblis "Oktava", pučiamųjų kvintetas, solistai, skaitovai. Buvo atliekama ir specialiai šiam susitikimui su žemdirbiais paruošta literatūrinė-muzikinė kompozicija "Atbuski, meile", kurioje skambėjo arijos iš operų, romanai, eilėraščiai. Kompozicijos režisierė — nusipelnusi artistė N. Krokutė.

Kaune pasibaigus Lietuvos architektų sąjungos paskelbtos Kauno dramos teatro ir filharmonijos pastatų urbanistinio projekto konkursui vienas įdomiausių pasiūlymų šiame konkurse buvo — pastatyti Kaune teatro miestelį. Jame turėtų būti dramos teatras, taip pat 700 vietų kiemo teatras. Teatro aikštėleje įsikurtų teatro muziejus, specializuotas knygynėlis, gėlių kioskas, aktorų namai. Projekto autorius nuomone, tinkamiausia vieta tokiame miesto miesteliui — Vilniaus gatvė. Kiti autoriai tokį miestelį įsivaizduoja Laisvės alėjos pradžioje, šalia esančios vitražo ir skulptūros bei naujai statomos paveikslų galerijos, dar kiti siūlo kitokias vietas.

Kaune aviomodeliuotojai kolektojuojantys lėktuvų modelius, prieš Aviacijos muziejiaus susibūrė į istorinių lėktuvų modelių sekciją. Panašūs aviomodeliuotojų kolekcionierių klubai veikia Rygoje, Minske, Kijeve ir Maskvoje.

Kėdainiuose pradėjo veikti pirmoji jaunimo kavinė "Ritmas". Nedidelė, jaukioji užveigti galima užsisakyti kavos, pyragaičių, ledų, įvairių nealkoholinių gėrimų. Per trumpą laiką "Ritmas" tapo viena populiariausių Kėdainių jaunimo rinkimosi vieta.

"Melodija", muzikos plokštelių firma, išleido eilę naujų plokštelių su lietuviškais įrašais. Reikšmingiausia — kompozitoriaus Juozo Gruodžio kūriniais: pjesės fortepionui, smuikui su fortepionu ir kvartetui. Genovaitės Vanagaitės yra įgrotas ciklas fortepionui "Žiemos diena", vokalinis ciklas "Pavasario pievoje" (žodžiai Martyno Vainiailio), muzika medinių pučiamųjų instrumentų kvartetui. Pianistės Eglės Perkūnaitės plokštelėje yra įrašyta S. Rachmaninovo, J. Bramso, V. Barkausko kūriniai.

Klaipėdos dramos teatras, pažymėdamas savo kūrybinės veiklos 40-ties metų sukaktį žiūrovams parodė V. Krėvės dramą "Skirgaila", kurią režisavo A. Ragauskaitė.

Vilniuje, Meno darbuotojų rūmuose įvyko naujo Lietuvos kino studijos vaidybinio muzikinio filmo "Iš vaikiško albumo" premjera. Šis filmas skirtas mažiesiems žiūrovams.

VALDAS C. DUOBA, lietuvis advokatas. 357 Larkfield Road, East Northport, N.Y. 11731. Tel. 516 368-3740. Namų telefonas vakarais tik išimtiniais atvejais 516 757-2671. New Yorko ofisas Lito patalpose: 86 - 01 114th St., Richmond Hill, N.Y. 11418. Tel. 718 441 - 2811.

DARBININKO ADMINISTRACIJOJ, 341 Highland Blvd., galima įsigyti lietuviškų ir anglškų knygų apie Lietuvą, plokštelių, sveikinimo kortelių, gintaro, baltinukų, juostų, įvairių suvenyrų.

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84 - 02 Jamaica Ave. (prie Forest P'way St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laido tuves. Kopyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296 - 2244.

BUYUS FUNERAL HOME. Mario Teixeira, Jr. laido tuvių direktorius, Newark office: 426 Lafayette St. (Cor. Wilson Ave.), telef. 344 - 5172. Paruošiamos garbingos laido tuves. Modernios kopyčios, oras šaldomas. Daug vietos automobiliams pastatyti.

BEACH MEMORIAL CHAPEL, 301 Corey Ave., St. Petersburg Beach, Fla., 33706. 813 360 - 5577. KENFIELD WOODLAWN FUNERAL HOME, 200 Pasadena Ave., S. St. Petersburg, Fla. 33707. 813 345-9393. WOODLAWN MEMORY GARDENS, 101 58th St., S. St. Petersburg, Fla. 33707. 813 345 - 9393.

JUOZO ANDRIUŠIO Real Estate, namų pardavimas, visų rūšių apdraudimai, Income Tax pildymas. Įstaiga veikia naujoje vietoje — OHLERT-RUGIERE, Inc., 89 - 11 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. Telef. 847-2323 (namų telef. 847 - 4477). Įstaigoj kreipiantis paminėti, kad esate ar norite būti J. Andriušio klientais.

VYTAUTAS BELECKAS IR SŪNUS-JONAS, sav. Winter Garden Tavern. 1883 Madison St., Ridgewood, N.Y. 11227. Telef. 821 - 6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami po laido tuviui pletūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KĖPKLA — Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai. Dalia Radziunas, sav. — 43 - 04 Junction Blvd., Corona, Queens, N.Y. 11368. Telef. 779 - 5156.

ROMAS PETRAUSKAS, akcijų brokeris, dirba su Thomson McKinnon Securities Inc., One State St. Plaza, N.Y.C., N.Y. 10004. Registruotas pirkti ir parduoti akcijas, bonus, options, fondus, commodities, auksą ir sidabrą. Atidaryti IRA planus ir tax shelters. Suinteresuoti skambinkite 212 482-6962-3.

LIETUVIŲ KULTŪRINĖ RADIJO PROGRAMA "AUŠRA" — WICN 90.5 FM, Worcester, Mass., girdima teledieniais nuo 8 iki 9 val. vak. Inž. E. V. Mellus, Jr., vedėjas. 70 Curtis St., Auburn, MA 0150. Tel. 617 753 - 7232.

NEW JERSEY, NEW YORK, CONNECTICUT. — "Lietuvos Atsiminimai", ketvirtad. nuo 7 iki 8 val. vak. iš WNYM 1330 AM. Sekmad. 1:05 - 3 val. popiet iš WSOU 89.5 FM. Dr. J. J. Stukas, Direkt., 234 Sunlit Dr., Watchung, N.J. 07060. Tel. 201 753-5636.

NEW YORK — NEW JERSEY — Laisvės Žiburys, sėkmadieniais 9 - 10 val. ryto WNWK 105.9 FM. Romas Kezys, 217 - 25 54th Ave., Bayside, N.Y. 11364. Tel. 718 229 - 9134.

LIETUVIŠKO STILIAUS PAMINKLAI SUKURIAMI IR NEMOKAMAI PRISTATOMI VISAS KAPINES NEW YORK, NEW JERSEY IR CONNECTICUT VALSTIJOSE. ĮSTAIGA PRIE ŠV. JONO KAPINIŲ.

Fasolino MEMORIALS

66 - 86 80 ST. MIDDLE VILLAGE, QUEENS, N.Y. 11379
PHONES (718) 326 - 1282 326 - 3150

TAI MŪSU VIENINTELĖ VIETA —
— GAUSI PARODŲ SALE

KVEČAS
JONAS
1933 + 1976

DANTŲ GYDymo CENTRAS

Dr. Donatas Aleksandravičius,
Vedėjas
VISA MASTERCHARGE
METRO DENTAL SERVICE, P.C.

109 - 22 Myrtle Avenue
Richmond Hill, N.Y. 11418

Prieinamos kainos, modernūs įrengimai, patogus privi-
žlavimas Jamaica ir Myrtle Ave. autobusais, atidarytas
kasdien vakarais ir šeštadieniais.

SKAMBINTI: (718) 441 - 0909
Susitarti dėl įalko ir pasitikrinti kainas

VYTIS

KELIONIŲ IR TURIZMO AGENTŪRA

- LĒKTUVAI
- LAIVAI (CRUISES)
- TRAUKINIAI (AMTRAK)
- AUTOBUSAI
- NUOMOJAMOS MAŠINOS
- VIEŠBUČIAI
- ĮDOMIŲ VIETŲ LANKYMAS
- GRUPINĖS KELIŲNĖS

Į LIETUVĄ

MOKĖTI GALIMA VISOMIS KREDITO KORTELEMIS
JOKIO EKSTRA MOKESČIO UŽ PATARNAVIMĄ
PILNAI APDRAUSTA IR AKREDITUOTA AGENTŪRA

VYTIS INTERNATIONAL TRAVEL SERVICE
2129 KNAPP STREET
BROOKLYN, N.Y. 11229
TEL.: 718 769 - 3300

Juno Beach, Fla., Šv. Pauliaus nuo kryžiaus salėje buvo surengtas Naujųjų Metų sutikimas. Prie stalo stovi šeimininkės, paruošusios puikius valgius. Iš k. Irena Manomaitienė, Dalia Augūnienė, Rimgailė Zotovienė, Albina Pilypavičienė, Stela Miškinienė, Bronė Oniūnienė, Polė Staškūnienė, Nika Solienė ir Bronė Jucūnienė. Nuotr. J. Garlos

1984. II. 19

Pasirašė 300 asmenų.

DARBININKAS The Lithuanian Weekly Published by Franciscan Fathers

341 Highland Blvd. Editorial Office 718 827-1352
Brooklyn, N. Y. 11207 Business Office 718 827-1351

Publication No. USPS 148-360
Second class postage paid at Brooklyn, N.Y., Post Office
Subscription per year \$20.00. Single Copy 50 cents

POSTMASTER: Send Address Change to DARBININKAS, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207. ISSN 0011-6637

Redaguoja REDAKCINE KOMISIJA

Tikėkime: Lietuva kelsis!

Tai buvo šaltas žiemos šeštadienis, kai Vilniuje, Pilies gatvėje, į savo būstinę susirinko Lietuvos Taryba. Buvo 12:30 popiet, o kalendoriai rodė 1918 metų vasario 16 dieną.

Tie 20 Lietuvos Tarybos narių pasirašė aktą, kad štai Lietuva atsisako visokių senoviškų sutarčių ir atsiskiria nuo kitų valstybių ir pasidaro nepriklausoma. Kai atstovai rašėsi, jiems plunksnas padavinėjo jaunas vaikas Juozas Pajaujis, vėliau buvęs mokslų daktaras, veikęs organizacijoje ir gyvenęs New Yorke. Čia jis ir mirė prieš keliolika metų.

Pasirašius aktą, visi sustojo ir dr. Jonas Basanavičius seniausias iš signatarų, garsiai perskaitė tą aktą.

Kokia tai buvo iškilminga valanda! Tautos atstovai, jauni ir vyresni, skelbia pasauliui — Lietuva nepriklausoma! Ir kokia buvo didelė jų dvasia! Lietuva jau buvo vokiečių kariuomenės okupuota. Visame krašte buvo daug vargo, skurdo. Nebuvo nei inteligentų, kurie galėtų sudaryti valdžios aparatą.

Kai vėliau pas Hindenburgą, Vokietijos vyriausią kariuomenės vadą, lankėsi lietuvių delegacija, senas generolas ir pasakė: kaip jūs galite būti nepriklausomi, kad jūs neturite inteligentų valdžiai sudaryti.

O vis dėl to Lietuva pakilo iš pelenų, pakilo kaip tas legendų paukštis, kuris vis kelias iš savo pelenų ir niekada nepražūva.

Koks buvo didelis tų signatarų tikėjimas, tikėjimas Lietuvai! Lietuva viską nugalės ir pasidarys laisva. Ta baigiama naikinti tautelė įsijungs į tautų eilę ir sukurs savo valstybę!

Kai 1907 buvo atidaryta pirmoji lietuvių dailės paroda, kiti sakė ir stebėjosi, kaip čia nutiko,

juk lietuvių tautos jau nebėra. Taip kalbėjo tie, kurie nepažino lietuvių tautinio atgimimo. Su kokia jėga tauta veržė veržėsi! Prašvito Aušra, pasirodė ir Šviesa, išėjo Tėvynės Sargas ir išgirdo Garsą, kad skamba Varpas. Taip ir pabuvo Lietuva, tas šimtmečiais skriaustas ir niekintas lietuvis, kuris net nepažinojo, kad jis yra. Vergija ir baudžiava jam buvo išdildę tikrąjį jo vardą. Jo vyresnieji broliai, praturtėję ir įsigiję dvarus, išskubėjo kitoms tarnauti, o jį paliko numirti. Bet tas pasmerktas lietuvis ir pabudo 19 amžiaus gale.

Ir dabar, žiūrėdamas iš tokios perspektyvos, kaip stebiesi tais signatarais, jų drąsa prikelti iš dulkių Lietuvą. Stebiesi jų meile Lietuvai. Ir įvyko stebuklas — Lietuva kėlėsi.

Iš karo paveldėjome tik griuvėsius, nebuvo nei lietuviškų mokyklų, bet štai, būdami laisvi, darėme naujus stebuklus — atstatėm kraštą, sukūrėm mokyklą, sukūrėm savo amatus ir pramonę. Lietuviška kūryba suklestėjo visose srityse.

Tie nepriklausomo gyvenimo metai mus sucementavo, mum davė, drąsos ir jėgos gyventi laisvai. Kai užgriuvo naujos okupacijos, lietuvių tauta jau nebuvo išsilakšiusios be vardo avelės. Tauta jau turėjo savo jėgą, savo troškimus. Ir visa tai davė tie nepriklausomybės metai.

Ir okupacijos sąlygose ji nebesustojo — ji ir toliau mokinosi, kūrė lituanistinius mokslus, plėtė ir ugdė savo kūrybą.

Lietuvių tautinis atsparumas nesumažėjo. Priešingai, — jis padidėjo. Visa tauta, ir pavergta okupacijos ir gyvenanti laisvame pasaulyje, yra viena ir ta pati tauta. Ji visa išsirikiavusi bendram žygiui parnešti Lietuvai laisvę.

Gyvename krašte, kur kasdienybė bėga greitai, gal net pagreittintai. Nenuostabu, kad žmonės pavargsta, ilgisi poilsio. Sulaukę 65 metų amžiaus, eina pensijon. Tam papročiui, o kai kuriose šio krašto įstaigose ir įsakui, paklūsta daugelis įvairių profesijų atstovų. Pasitraukia į poilsį, sulaukę tradicinio 65 m. amžiaus, ir daugelis pasauliečių, ir eilė kunigų. Kai kurie dar lieka savo pareigose, nes nesuranda į savo vietą tinkamo palikuonio, o ir sveikata dar stipri.

Kun. Simonas Morkūnas gimė 1902 vasario 16 Valtūnų kaime, Žemaitkiemio valsč., Ukmergės apskr. 1926 baigė Kėdainių suaugusių gimnazijos 5 klases, 1933 birželio 15 baigė kunigų seminariją ir Vytauto Didžiojo universiteto teologijos-filosofijos fakulteto teologijos skyrių. 1933 balandžio 1 Kauno katedroje arkivysk. J. Skvireckas jį įšventino į kunigus.

Pastoracija Lietuvoje

Netrukus po šventimų, 1933 birželio 20 naujas kunigas buvo paskirtas Kauno Prisikėlimo bažnyčios vikaru. tose pareigose išliko iki 1944 gegužės 12.

Nuo 1933 liepos 15 buvo Šv. Vincento Pauliečio Dr-jos Prisikėlimo skyriaus pirmininku, 1935 - 1937 buvo Krikščionių

Tik menka dalelė, tik nuobiros nubėgo su okupantais, kad už tai gautų geresnio valgio šaukštą.

Anie signatarai savo drąsa ir patriotizmu tebeveikia ir šiandien mus. Ir mes būkime ištikimi jų idealams, tikėkime Lietuvai, — ji tikrai prisikels.

Šiandien išsimokslinusių lietuvių tūkstančiai. Anksčiau Lietuva buvo nežinoma šalis, o dabar žino ją visas pasaulis, žino, kas dedasi pavergtame krašte. Tik mes nesustokim, nepavarkime, vis dirbkime ir dirbkime, kad ateitis tautai būtų šviesesnė.

Dabar visur vyksta išsilaisvinimas. Išsilaisvino laukiniai kraštai, pavyzdžiui tokia Afrika, tai kaip mes, tokia sena tauta, su tokia sena kultūra, kaip gi mes neišsilaisvinsime.

Švęsdami Lietuvos nepriklausomybės šventę, semkimės stiprybės iš anų signatarų ir kartokime: Tegul meilė Lietuvos dega mūsų širdyse. Kai ta meilė bus didelė ir karšta, tai tikrai mūsų niekas neįveiks, ir mes pasieksime savo tikslą!

DUOKITE IR BUS JUMS DUOTA

Kun. Simono Morkūno 85 metų gimimo ir 35 metų klebonavimo Sioux City, Iowa, Šv. Kazimiero lietuvių parapijoje sukaktis minint

Darbininkų Dr-jos Prisikėlimo skyriaus pirmininku.

Kun. S. Morkūnas nuo pat jaunystės rūpinosi vargšais, seneliais, ligoniais, studijuojančiu jaunimu. Būdamas Prisikėlimo bažnyčios vikaru, per 10 metų vargšų reikalams surinko du milijonus litų. Jis pastatė moderniausią visame Pabaltyje senelių-ligoninių prieglaudą, kurioje buvo apie 300 ligonių. Tai kainavo kone pusė milijono litų. Būtų daug daugiau kainavę, jeigu nebūtų statoma ūkišku būdu ir daug darbų nemokamai atlikta savanorių.

Ką tik atvykęs į parapiją, pasiūlymą be procentų 20,000 litų, išsiuomavo trijų aukštų, pritaikė senelių-ligoninių prieglaudai su 60 lovų. Dviejų mėnesių laikotarpyje skolą gražino.

1944 gegužės 12 kun. S. Morkūnas buvo paskirtas Kaune, Vilijampolėje didelės (20,000 parapiečių) Šv. Juozapo parapijos klebonu. Jis kartu liko ir Kauno infekcinės ligoninės vicedirektoriumi. Buvo pavesta

pastatyti milijoninės vertės bažnyčią, koplyčią Lampėdžių kurorte, senelių prieglaudą ir įsteigti naujas kapines.

Vokiečių okupacijos metu jis daug padėjo Kauno žydams ir keletą išgelbėjo nuo mirties. Taip pat jo iniciatyva keletas politinių kalinių karo metu buvo paleista iš kalėjimo. tik vokiečiams užėmus Kauną ir pradėjus žudyti, jis su dr. B. Matulioniu birželio 28 pirmieji nuvyko pas arkivysk. J. Skvirecką tartis žydų gelbėjimo reikalu, bet naciai neklaušė jokio autoriteto.

Jis net Kūčių vakarienės nevalgydavo klebonijoje. Šv. Vincento draugijos prisikėlimo skyriaus valdybos, aukų rinkėjų (vadinau kuratorij) padedamas ruošdavo keliose mokyklose Kūčias, sušelpdavo kelis šimtus šeimų vertingais maisto paketais. Kauno neturtingųjų rajonas, vadinamas "Brazilika", tik laukdavo savo geradarijo kun. S. Morkūno, kurį jie vadindavo "ubaug karaliumi". Jis juos nuo-

lat lankydavo, dalindavo pinigais. Tad jį kviesdavo ir nekatalikai, nes žinojo, kad gaus dovaną. Jis šelpdavo juos maistu, drabužiais, pinigais, jų vaikus globojo vaikų darželiuose, o senelius ir ligonis — prieglaudoje.

Kun. S. Morkūnas ekumenizmą vykdė praktiškai nuo pirmųjų kunigystės dienų. Jis artimui padėdavo be religijos ir pažiūrų skirtumo. Nenuostabu, kad Kauno žydai, įvertindami jo pasiaukojimą vargšams, paaukojo 10,000 litų, kad naujojoje prieglaudoje — ligoninėje būtų įrengtas didelis kambarys seneliams ilsėtis. Tas kambarys buvo pavadintas popiežiaus Pijaus XI vardu.

Karo nublokštą į Austriją, 1945 - 46 kun. S. Morkūnas buvo Kufsteino ir Hechingeno lietuvių stovyklų kapelionu, o 1947 - 49 Lietuvių Sielovados Vokietijoje ir Austrijoje prokuratoriumi. Čia dirbo daug ir sunkiai, nes personalą reikėjo aprūpinti maistu ir pragyvenimu. Tai žymiai palengvino sielovados vadovybės — kan. F. Kapočiaus — darbą.

Kellonė Amerikon

Prasidėjus emigracijai į užjūrius, kai nebuvo vilties grįžti į tėvynę, kun. S. Morkūnas 1949 pabaigoje atvyko į Ameriką. Čia buvo paskirtas Šv. Vincento ligoninės kapelionu Sioux City mieste, Iowos valstijoje. Čia dirbo 1949 lapkričio 8 — 1951 sausio 17. vėl buvo paskirtas Šv. Petro ir Povilo bažnyčios Carroll mieste pirmu vikaru. Ten klebonu tada buvo dabartinis vyskupas emeritas F. H. Greteman.

1951 balandžio 14 paskirtas vienintelės Sioux City lietuviškos Šv. Kazimiero parapijos administratoriumi. Čia turėjo progą parodyti savo sugebėjimus ir administracinę patirtį, kurią buvo įsigijęs Lietuvoje. Parapija buvo silpna, su dideliais skolomis. Kun. S. Morkūnas, tik atvykęs į parapiją, neturėdamas automobilio, ėjo iš namo į namą

Kun. Simonas Morkūnas

(nukelta iš 5 psl.)

Jis taip pat panaikino prieš susirinkimą visos ordino privilegijas, gautas iš vokiečių imperatoriaus Fridricho II (1245 m.), iš Mindaugo (dėl Žemaičių žemių) ir kitų, kurios iki šiol davė jam teisių pulti Lietuvą. Nors „Vokiečių Ordino turimieji pergamentai (privilegijos) jau nieko nereikšė, o kryžiaus karų skelbimai taip pat jau seniai buvo pasibaigę, tačiau tai buvo didžiulis diplomatinis laimėjimas (m. pbr. — St. Y.). Koziariai, kuriais Vokiečių Ordinas taip ilgai buvo lošęs, buvo panaikinti. Lietuva įžengė Vakarų Europos valstybių tarpan, kaip lygus narys. Tarpautinė jos būklė kardinaliai pasikeitė“ (m. pbr. — St. Y.)².

Krikščioniškosios Lietuvos iškelta Konstancos susirinkime ordinams byla ir pasirodymas prieš visos Europos atstovus su sėkmingai Lietuvoje vykdoma visuotine christianizacija taip pat pa-

dėjo Lietuvai daug laimėti. Kaip žinoma, Vytauto pasiūsta 60 žemaičių delegacija sugestyviai įrodinėjo Vakarų Europos ir Bažnyčios atstovams, kad jie seniai norėjo priimti krikštą, bet ordinas tai kliudęs ir atimė jį žemių, žudymu ir vedimu žmonių į nelaisvę sulaukęs nuo krikšto. Taip pat ir aukštųjų atstovai su lenkų delegatais kaltino ordiną trukdžius iki šiol ir toliau nenustojus trukdyti Lietuvos christianizacijos.

Šitas tarptautinio masto Lietuvos diplomatinis žygis, kurį lydėjo didelis popiežiaus pritarimas, vokiečių ordinui buvo labai skaudus. „Tai buvo antiras Vokiečių Ordiniui Žalgirio smūgis, tiktai dabar suduotas visos katalikiškosios Europos atstovų akivaizdoje. Ordinas pralaimėjo visų tų akyse, kurie iki šiol savo riteriais ir pinigais šelpė jo daromus žygius prieš Lietuvą. Tuo tarpu Vytautas Didysis iškilo į aukščiausią savo garbės laipsnį, kaip kunigaikštis katalikas, padėjęs pagrindus katalikų tikėjimui Lietuvoje. Jo vardas liko laisvas nuo visų Ordino paskleistų gandų, kurie žemino Vytauto asmenį. Konstancos susirinkimas savo pritarimu Vytauto christianizacijos žygiams visa tai anuliuavo“³.

Konstancos susirinkime Lietuva laimėjo prieš ordiną dar vieną dalyką, būtent — tą, kad Lietuvos valdovas Vytautas Konstancos susirinkimo 1427 m. buvo paskirtas Rygos arkivyskupijos su Dorpato vyskupija protektorium, kuriam pavesta ją ginti nuo rusų ir įvairių kitų jos priešų. Kadangi Livonijos ordinas su vyskupais negalėjo sugyventi, tai, aišku, prie tų „įvairių priešų“ buvo priskirtas ir pats ordinas. Šitą Konstancos susirinkimo gestą Livonijos ordinas ne kitaip ir išaiškino. Jis bandė daryti žygių šiam paskyrimui atšaukti, tačiau tai jam nepavyko.

Konstancos susirinkime pasiektieji laimėjimai nešė naujus laimėjimus. Popiežius Martynas V, iš-

rinktas Konstancos susirinkime, matydamas sėkmingai vykstantį Lietuvos christianizacijos darbą ir Lietuvos valdovų — neofitų religinį uolumą, neilgai trukus po Konstancos susirinkimo Vytautą ir Jogailą paskyrė savo garbės vietininkais Lietuvoje ir Rusijoje, pavesdamas jiems kurti bažnyčias, lengvinti kunigams krikštyti žmones, globoti dvasininkus bei tikinčiuosius, ginti tikėjimo reikalus; bet ypač popiežius pabrėžė rusų prijungimą prie Katalikų Bažnyčios Naugardo ir Pskovo apylinkėse, Vytautui priklausantioms. „Tuo būdu Vytautas Didysis patapo popiežiaus remiamu ir jo įgaliojimu su plačiausiomis teisėmis rūpintis visais katalikų tikėjimo akcijos reikalais Lietuvoje ir Rusijos kraštuose. Tai buvo neabejotinas ir labai didelis (naujas) Vytauto laimėjimas visos katalikiškos Europos akivaizdoje. Ordinas jį turėjo sutikti su nemaža širdgėla, nes Vytauto pasiekimas atėmė iš jų rytų apaštalo vardą... Vytautas patapo rytų apaštalu — valdovu, aplenkdamas abu Ordinus, kurie per katalikybę siekė hegemonijos visoje Pabaltijoje ir Rusijoje“⁴.

2. Rusiškosios kultūros invazijos sustabdymas ir savajai kultūrai tarpti sąlygų sudarymas

„Be valstybinės, gal dar daugiau yra akcentuotina kultūrinė krikščionybės priėmimo reikšmė. Galima būti krikščionybės priešu ar jos draugu, bet Bažnyčios rolės kultūrinio pasaulio gyvenimo istorijoje nepastebėti negalima. Galima ta role grožėtis, galima ir apgailstauti žmonijos likimą, kad taip ilgus amžius stelbiama gyvenusi, tačiau šito koloso jokie uodai neužstos“⁵.

Nors Vakarų kultūra jau anksčiau, dar pagonniškame laikotarpyje, buvo pradėjusi reikštis Lietuvoje, tačiau ji tepalietė tik labai siaurus sluoksnius — Lietuvos valdovų ir didikų šeimas ir tai

² S. Suziedėlis, Vytautas D. ir Lietuvos christianizacija, ten pat, 462 ir 466 psl.

³ A. Sapoka, Žemaičių krikšto prasmė, ten pat, 585 psl.

tik labai paviršutiniškai — tik kai kuriomis savo formomis. Dabar, priėmus krikščionybę, krikščioniškajai Vakarų kultūrai buvo atvertos visos durys, ir ji galėjo pasireikšti visomis savo formomis ir visoje savo platumoje. Kultūros darbai plėstis dabar susidarė tinkamesnės ir sąlygos — atėjo visų pirma ramesni laikai, o, be to, atsirado kultūros institucijų ir žmonių kultūrininkų, kurių veiklai pasireikšti taip pat nebuvo jokių kliūčių. Tuo būdu su krikščionyste atėjusios pas mus ir pirmosios mokyklos pradėjo mūsų žmones šviesti. Europos universitetai, kaip aukščiausios mokslo įstaigos, anksčiau lietuviams buvusios visai neprieinamos, dabar ir jiems pasidarė atviros. Pirmieji lietuviai studentai šiuose universitetuose (tiesa, daugiausia Krokuvos ir Prahos), pradėjo rodytis kaip tik tuoj po Lietuvos krikšto. Krikščionybė, tiesa, daugiau pastoraciniais sumetimais sudarė sąlygas išeiti į viešumą ir lietuvių kalbai, kuri iki šiol buvo nustumta į šalį kitų svetimų (gudų, lotynų) kalbų. Jau paties krikščionybės įvedimo metu Lietuvos valdovai pirmąjį kartą oficialiai prabyla lietuvių kalba, kurios šiaip jau jokiuose oficialiuose savo aktuose jie nevartojo. Su krikščionybės įvedimu susijusi ir lietuviškosios religinės literatūros pradžia. Lietuvių prekyba su Vakarais, ligi tol buvusi visai atsitiktinė, dabar žymiai pagyveno — taip, kad materialinė Lietuvos gerovė ėmė žymiai kilti⁷.

Vakarų krikščionybės įvedimas Lietuvoje ne tik sudarė sąlygas tarpti Vakarų kultūrai įvyti tautoje, bet ir sustabdė rusiškosios kultūros invaziją į etnografinę Lietuvą. Rusiškoji kultūra, kuri nuo Mindaugo iki Vytauto laikų turėjo gražaus laiko įsigalėti ypač Lietuvos rytuose ir stipriai paveikti Lietuvos didikus, pavėluoti katalikybės įvedimu, aišku, negalėjo būti staiga pakeista. Reikėjo tam laiko ir net specialių pastangų.

(Bus daugiau)

⁷ Plačiau apie kultūrinę krikščionybės reikšmę mūsų tautai tekėtų kalbėti kita proga.

⁴ A. Sapoka, Žemaičių krikšto prasmė, „Naujoji Romuva“, 1937 m. Nr. 31—32, 585 psl.

⁵ S. Suziedėlis, Vytautas D. ir Lietuvos christianizacija, ten pat, 461—462 psl.

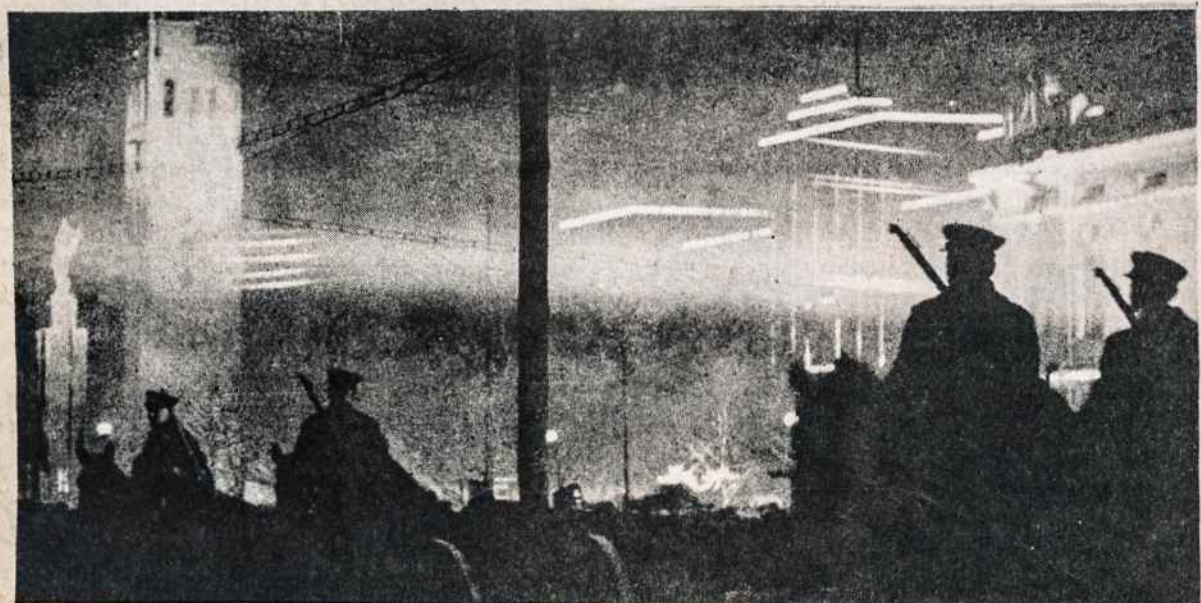
Vytauto Didžiojo paminklas Lietuvos karo mokyklos aikštėje, Aukštojoje Panemunėje. Paminkle įrašyta "Lietuvos galybė kūrėjui". Paminklas buvo pastatytas 1930 metais, kai buvo švenčiama 500 metų sukaktis nuo Vytauto Didžiojo mirties. Vytauto pedestalą laiko pasilenkę didieji Lietuvos priešai. Paminklo autorius — skulptorius Juozas Grybas. Lietuvos okupantams paminklas buvo didelė rakštis ir jį susprogdino, kad nepriimtų Nepriklausomos Lietuvos ir jos kariuomenės.

Nepriklausomybės minėjimas 1939 metais Vytauto Didžiojo muziejuje Kaune. Kalba Lietuvos Respublikos prezidentas Antanas Smetona, pirmoje eilėje — vyriausybės nariai.

Minint Lietuvos nepriklausomybės šventę, Karo muziejaus sodelyje prie paminklo žuvusiems dėl Lietuvos laisvės vykdavo didelės iškilės, kuriose dalyvavo vyriausybė, kariuomenės vadovybė ir svetimų kraštų karo atstovai — attache.

Lietuvos kariuomenės paradas prie Nežinomojo kario kapo nepriklausomos Lietuvos laikais, minint Lietuvos nepriklausomybės šventę. Pravažiuoja artilerijos dalinys. Kairėje apšviesta Laisvės statula, už jos Karo muziejaus bokštas su Amerikos lietuvių dovanotų Laisvės Varpu, gilumoje Vytauto Didžiojo muziejus. (Nuotrauka iš 1939 metų Kario nr. 8).

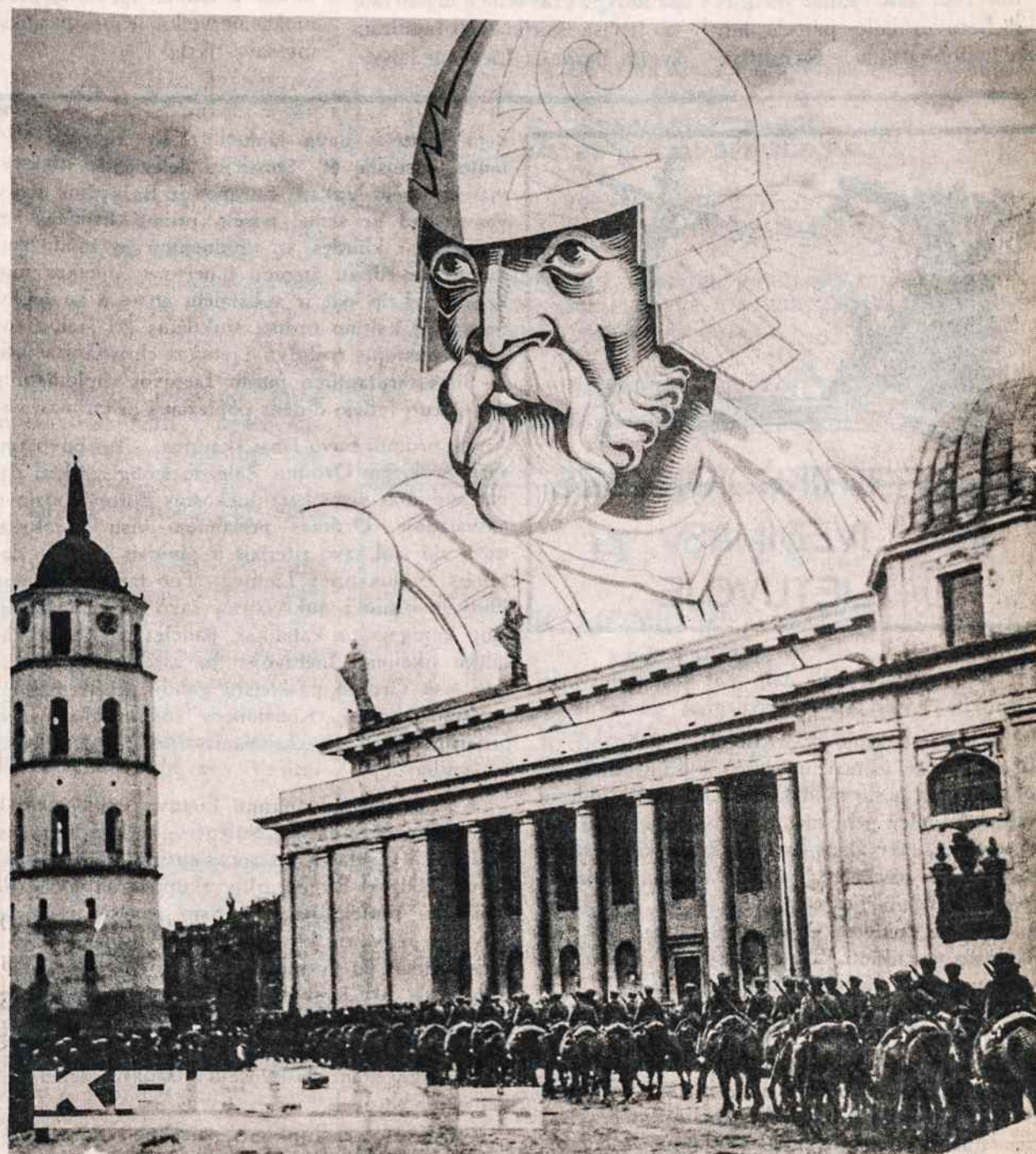

O SKAMBINK PER AMŽIUS
VAIKAMS LIETUVOS,
TAS LAISVĖS NEVERTAS,
KAS NEGINA JOS

Amerikos lietuvių nepriklausomai Lietuvai dovanotas Laisvės Varpas ir šiandien visiems lietuviams skambina tuos pačius žodžius: "Skambink per amžius vaikams Lietuvos, tas laisvės nevertas, kas negina jos." Piešinys P. Jurkaus.

"Už nepriklausomybę" — skulptoriaus Juozo Zikaro reljefas.

Į Vilnių, į Lietuvos sostinę, 1939 metais spalio 29 įžygiuoja Lietuvos kariuomenė. Pro katedrą prajoja Lietuvos kariuomenės raitininkai. Viršum katedros Gediminas, Lietuvos valdovas ir Vilniaus miesto įkūrėjas. Piešinys E. Krasausko.

DUOKITE IR BUS JUMS DUOTA

(atkelta iš 3 psl.)

ištisias tris savaites. Vienas surinko 20,620 dol. ir pirmas iš klebonų vyskupijai išmokėjo parapijos skolą.

1958 m. plečiant katalikų mokyklą, Šv. Kazimiero parapijai buvo paskirta 30,000 dol. kvota. Kun. Morkūnas beveik vienas surinko 46,634 dol., iš kurių gavo atgal į parapijos išdą 29,440 dol. Vajaus užbaigime maža Šv. Kazimiero parapija laimėjo pirmą vietą.

Šv. Kazimiero parapijos bažnyčia jau labai seniai buvo dekoruota. Reikėjo atnaujinti, papuošti, sudėti vitražus, kad žmonėms keltų pamaldumą. 1953 m. kun. S. Morkūnas, nors kasoje turėjo tik 30 dol., pasitikėdamas Dievu ir parapiečiais, pasikvietė bažnytinio meno specialistą dail. Adolfą Valešką, kuris meniškai išdekoravo bažnyčią, sudėjo naujus vitražus. Po to pastatytas Marijos Nekalčiausios Širdies paminklas, įsigyti elektriniai varpai, nupirktas namas ir didelis sklypas, kad ateityje būtų galima pasistatyti automobilius. Didelei duobei užpilti nemokamai gauta 10,000 lodų plytų. Jei būtų reikėję mokėti už plytas ir pristatymą, tai būtų atsieję apie 30,000 dol.

Kun. S. Morkūnas, klebonaudamas Šv. Kazimiero lietuvių parapijoje, ją sumodernino, pritaikydamas žmonių reikalams ir naujos liturgijos reikalavimams. 1965 m., aukstinio bažnyčios jubiliejaus proga, antrą kartą ją atnaujino, išdažė, įdėjo plyteles, apdengė klaupyklas, prie didžiojo altoriaus įdėjo naują kilimą, po bažnyčia įrengė naują krosnį, taip pat klebonijoje, dviejuose parapijos namuose įvedė vėsintuvus, uždengė naujus stogus, sutvarkė šaligatvius, įvedė centralinį šildymą, naujas šviesas, patobulino parapijos salę, virtuvę, nupirko daug bažnytinio drabužių, kad liturginiai veiksmai pamaldose puošniai atrodytų.

Per tuos 35 metus parapijos išlaikymo reikalams sumokėta 238,387.66 dol., aukštesniajai katalikų mokyklai statyti ir padidinti išleista 416,376.17 dol. Parapijai duota apyskaita — gauta iš procentų 316,498.62 dol. Už savaitines žvakes gauta 50,257.87 dol., už dviejų namų nuomą — 47,569.09 dol. Palaidais pinigais gauta 30,150.52

dol. Tik 70 šeimų turinčioj parapijoj surinkta 1,908,390.03 dol. Visa tai atlikta klebono, kuris šiomet švenčia 85 metų amžiaus sukaktį. Prieš atvykstant kun. S. Morkūnui į šią parapiją, metinės parapijos pajamos buvo tik 6,000 dol., nors tada parapija buvo du kart didesnė. Vien pereinamais metais pajamų gauta 107,011.01 dol., išlaidų turėta 94,140.35 dol., sutaupyta 12,870.66 dol.

Taupus administratorius

Dosnumas yra dorybė, bet taupumas be šykštumo yra gera administratoriaus žymė.

Nepaisant dviejų didelių potvynių, kurių metu daug parapiečių nukentėjo, ir dviejų didelių skerdyklų Cuday's, Armour uždarymo, iš 100 parapijoje esančių šeimų 62 neteko darbo, 50 šeimų išvyko į kitus miestus ieškoti darbo. Per tą laiką mirė 327 parapiečiai.

Kun. S. Morkūnas pats aptarnavo parapiją ir ėjo klebono, sekretoriaus, sargo ir net boilerio prižiūrėtojo pareigas, nors čia pagal miesto taisykles reikia specialisto. Klebonas išėjo reikiamus kursus, išlaikė egzaminus ir pats prižiūrėjo krosnį, kad nereikėtų išleisti pinigų algoms ir tuo būdu sutaupyti mažai parapijai.

Per 35 metus, neimdamas atostogų, dirbdamas 10-12 valandų į dieną, sutaupė parapijai 400,000 dol. su viršum. Tai milžiniška suma. Tai dar ne viskas. Klebonas iš savo kuklių pajamų parapijos įvairiems projektams paaukojo 33,064.92 dol.

Jei parapija būtų samdžiusi minėtus tarnautojus, tai nebūtų buvę pinigų bankuose, nebūtų procentų ir prieš 30 metų parapija būtų buvusi panaikinta.

Dosnus mecenatas

Kun. S. Morkūnas nuo seniai žinomas kaip lietuviškų darbų rėmėjas. Jis dosniai aukojo Lietuvių Fondui, Šiluvos ir Lietuvos kankinių koplyčių statyboms, L. K. Religinei Šalpai (pirmas iš kunigų tapdamas mecenatu), Amerikos Lietuvių katalikų tarnybai, Kultūros Židiniui Brooklyne, kun. Krikštana vičiaus fondui, Šv. Kazimiero mirties 500 metų ir Lietuvos krikšto 600 metų jubiliejinams komitetams, lituanistikos katedrai, Kauno arkivyskupijos bažnyčių albumo leidiniui, Lietuvos K. Bažnyčios Kronikos leidimui,

kraičiui lietuviams jaunuoliams ruoštiis į kunigus, vietos aukštesnei katalikų mokyklai, lietuviškai spaudai (ir Darbininkas dažnai pajunta jo dosnią ranką) ir kitoms institucijoms.

Kenčiantiems Sibire ar okupuotoje Lietuvoje jis yra išsiuntęs apie 260 brangių siuntinių, kurie vertinami apie 70,000 dol. Pietų Amerikoje keturiems vargšams jaunuoliams užmokėjo teologines studijas. Iš jų jau trys yra kunigai ir dirba misijose. Iš viso tiems tikslams yra paaukojęs 135,000 dol.

Parapijai 1965 m. švenčiant aukstinį jubiliejų, kun. S. Morkūnas paruošė gražų jubiliejinį leidinį su parapijos istorija apie jos praeitį ir dabartinę veiklą. Pats vienas pardavinėjo knygai reklamas ir surinko 6,000 dol. apmokėti knygos išleidimo išlaidas.

Lietuvos ambasadorius

Kun. S. Morkūnas, besirūpinamas Lietuvos ir lietuvių reikalais, Iowos valstijoje pasidarė Lietuvos ambasadoriumi. Pravedant rezoliucijas, jis senatoriams ir kongresmanams yra parašęs tūkstančius laišku, pasiuntęs telegramų. Į bendrą veiklą jis yra įjungęs vyskupijos generalinį vikarą prel. E. J. Smith, kancelerį prel. L. J. Hoffman ir kitus kunigus, žinomus advokatus ir mokytojus, kad visi sutartinais siųstų laiškus ir telegramas Lietuvos laisvės reikalais. Kun. S. Morkūno rūpesčiu Iowos senatoriai B. Hickenlooper ir J. Miller, kongresmanas Ch. Hoeven vieni iš pirmųjų įnešė atitinkamas rezoliucijas.

Senatoriams, kongresmanams ir kitiems amerikiečių veikėjams jis pasiuntė "Palik ašaras Maskvoje" knygą, Sibiro lietuvių maldaknygę, knygą "Kova prieš Dievą Lietuvoje", Lietuvių Fondo medalius ir kt.

Lietuvai ir lietuviams reprezentuoti yra paaukojęs daug laiko ir pinigų. Viso to jis nesigaili, nes jautė pareigą kovoti už Lie-

HARTFORD, CONN.

Vasario Šešioliktoji

Lietuvių Bendruomenės Connecticut apygardos valdyba kasmet rengia Lietuvos Nepriklausomybės šventės minėjimą anglų kalboje, lietuviškai nekalbantiems plačios apylinkės lietuviams ir ne lietuviams.

Jau kuris laikas, LB apygardos valdyba ieško būdų, kaip juos suorganizuoti ir įtraukti lietuviškon bendruomeninēn veiklon.

Svarbiausiųjų ir platesnės apimties renginių progomis įvedimas anglų kalbos programon pradėjo rodyti geresnius rezultatus dalyvių skaičiumi.

Todėl ir šiais metais Hartforde įvyks centrinis apygardos patuvos laisvę.

Jei kun. S. Morkūnas nebūtų atvykęs į Šv. Kazimiero parapiją Sioux City, tai ji jau prieš daugelį metų būtų buvusi nurašyta kaip neveikianti.

Kun. Simonas Morkūnas, švęsdamas 85 metų amžiaus ir 35 metų klebonavimo Šv. Kazimiero parapijoje sukaktis, yra labai susitropinęs tolimesniu šios parapijos klestėjimu. Jei atsirastų jaunesnis lietuvis kunigas, nors dirbęs ir amerikiečių parapijoje, jis labai mielai čia būtų priimtas.

Bažnyčia, parapijos pastatai ir pati parapija yra labai gerai išlaikyta, atnaujinta, skolų nėra. Banke yra 332,404.35 dol. santaupų. Taigi finansinės rizikos nėra. O kaip būtų miela, kad jaunesnis kunigas lietuvis sutiktų būti naudingas lietuviams ir Lietuvai. Tai pratęstų lietuviškos parapijos gyvastį ilgesniam laikui.

Sveikiname kun. Simoną Morkūną 85-ojo gimtadienio ir 35 m. klebonavimo sukakties proga. Meldžiame jam Dievo palaimos ir ištermės ateities užmojuose ir pareigose.

P.K.B.

stangomis ruošiamas renginys anglų kalboje didžiąjai lietuvių tautinei ir istorinei šventei - sukakčiai paminėti.

Minėjimas įvyks vasario 22, sekmadienį, 2 val. popiet Roberts Theater 170 Kingswood Road, West Hartford, CT. Tai ta pati erdvi ir moderni teatro salė, kur ir praieityje yra vykę minėjimai.

Pagrindinę minėjimo kalbą pasakys svečias iš Europos, Per Ahlmark, buvęs Švedijos vicepremieras ir darbo ministeris. Šis svečias kalbėtojas yra vienas iš paskutiniu laiku surastų Lietuvos draugų Europoje. Jis aktyviai dalyvavo sovietus pasmerkusiam Kopenhagos tribunole ir neseniai Vienos demonstracijose. Jis visada akcentuoja, kad Pabaltijo tautos yra labiausiai nukentėjusios 2-jo pasaulinio karo metu ir po jo. Net labiau nei Vokietija, nes jai negresia tautinio išnykimo pavojus, kaip pabaltiečiams.

Tokių asmenų, kaip Per Ahlmarko keliamas balsas ateinąs iš neutralios Švedijos, yra labai vertingas pavergtų Baltijos kraštų atžvilgiu.

Meninėje minėjimo programos dalyje dalyvaus operos solistė Daiva Mongirdaitė iš Bostono ir populiarioji tautinių šokių grupė Berzelis iš Hartfordo.

Po minėjimo seks priėmimas ir spaudos konferencija Hilton viešbutyje Hartforde svečiams ir "media" reporteriams.

Rengėjai tikisi, kad žymaus Europos politikos dalyvavimas ir graži meninė programa gausiai sutrauks publikos ir spaudos atstovų iš plačios apylinkės.

v.a.v.

— Senatorius Frank Savickas dvejiems metams paskirtas Illinois Senato daugumos vadovu pavaduotoju. Apie tai paskelbė senato prezidentas Philip Rock. Savickas taip pat užima Cook apskr. senatorių grupės daugumos vadovo postą.

— Vytautas Kamantas, PLB valdybos pirmininkas dr. Antanas Razma, JAV LB revizijos komisijos pirmininkas, M. Lenkauskienė, PLB Kultūros komisijos pirmininkė, A. Gežys, JAV LB krašto valdybos pirmininkas ir I. Bublėnė, JAV LB Kultūros tarybos pirmininkė, sausio 24-25 Toronte posėdžiavo su Kanados LB vadovais ir aptarė Kultūros kongresą, PLB seimą ir Tautinių šokių šventę Kanadoje. Tai bus 1988 metų birželio pabaigoje ir liepos pradžioje.

— Bronius Juodelis, JAV LB vicepirmininkas finansų reikalams, su gausia bendruomenininkų talka iš Marquette Parko, Brighton Parko, Cicero ir apygardos išsiuntė daugiau kaip 8,000 laišku su JAV LB lankstinuku ir prašymu lešomis paremti krašto valdybos darbus Lietuvos laisvei ir lietuviybės išlaikymui.

Eugenijaus Kriaučeliūno vardo Jaunimo premijai skirti komisi- ja, kurią sudaro šeimos atstovai Irena Kriaučeliūnienė ir Linas Kučas, PLB atstovė Birutė Jasaitienė, PL Jaunimo S-gos atstovė Alė Lelienė ir JAV Lietuvių Jaunimo Sąjungos atstovė Violeta Dirvonytė posėdžiavo sausio 17 Kriaučeliūnų namuose Lemon- te. Apsvarsčius visas rekomendacijas, 10 metų Eugenijaus Kriaučeliūno mirties sukaktį atžymėti 10 premija — 1500 dol. sutartinais paskirta Tadu Da- bšiu, Los Angeles, Calif., už jo šakotą veiklą jaunimo organizaci- jose ir už garsinimą Lietuvos poli- tinių reikalų amerikiečių ir ki- tataučių studentų tarpe.

— Madų paroda Chicagos Jaunimo Centre įvyks vasario 22. Rengia Montessori Vaikų nameliai.

— Vliko valdybos posėdyje gruodžio 13 tarp kitų reikalų aptarta lietuvių veikla Vienos konferencijos ir Vliko seimo Londone proga. Iškilus kitų metų Vliko seimo vietos klausimui, pasiūlyta Australija ir Canada. V. Jokūbaičiui pasiūlius Montrealy, jam pavesta iširti galimybes ten surengti Vliko seimą spalio mėnesį.

— Lankstinuko LITHUANIA - LIETUVA šiek tiek papildytą antrą laidą išleido Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdyba. Praėjusių metų bėgyje buvo išplatinta 30,000 šio lankstinuko pirmosios laidos. Tai puikus leidinėlis supažindinimui sve- timentaičių su Lietuva. Organizaci- cijos ir pavieniai asmenys, norin- tieji įsigyti lankstinuką savikaina (10 c plus persiuntimo išlaidos), prašomi kreiptis į PLB būstinę, 5620 S. Claremont Ave., Chica- go, IL 60638.

— Anna Civinskis, 398 Cliff St. Fairview, N.J., 07022, ieško pusseserės Elenos Butkevičiūtės-Butkytės. Ji atvyko į JAV su DP banga, yra ištekejusi, turi šeimą, gyvena Omaha, Nebraska. Ji pati arba apie ją žinan- tieji prašomi atsiliepti virš minėtu adresu.

— Nauji Darbininko skaityto- jai: Jonas Jakštys, St. Peter- sburg, Fla., Ralph Barbieri, Oakville, Conn. Užsakė kitiems: A. Twarion, Manchester, N.H. — Mrs. Anna Gillis, Manche- ster, N.H. Sveikinam naujus skaitytojus ir dėkojam užsakyto- jam. Naujiems skaitytojams pir- miems metams Darbininko pre- numerata tik 15 dol. Atnaujnant — visiems 20 dol. metams.

VASARIO 26 D. BALIUI GAJAUSKUI SUKAKS 61-eri METAI: IŠ JŲ 35 JIS IŠSĖDĖJO SOVIETŲ KALĖJIMUOSE IR LAGERIUOSE!

Lietuvos Nepriklausomybės šventės ir jo gimtadienio proga, vasario mėn. yra organizuojamas telegramų vajas už įkalintą brolių lietuvių, kuris šiuo metu atlieka 15 metų bausmę už lietuvių politinių kalinių sąrašo sudarymą.

Paruoštą telegramos tekstą siųskite JAV Valstybės departamento sekretoriui George Shultz ar ir JAV Helsinkio komisijos pirmininkui Senatoriui Alfonse D'Amato.

SKAMBINANT WESTERN UNION OPERATOREI ŠIUO NUMERIU: 1-800-325-6000, OPERATOR 9061.

Vieno laiško kaina \$4.50, abiemis \$7.00. Mokestis įskaitomas į siuntėjo telefono sąskaitą.

Telegrama Shultzui prašo, kad Gajausko byla būtų keliama Vienos konferencijoje, o D'Amato, kad jis su kitais senatoriais per sovietų ambasadą siųstų gimtadienio sveikinimus Gajauskui. Abu tekstai akcentuoja Gajausko pašlijusią sveikatą, ir prašo, kad būtų dedamos pastangos atgabenti Gajauską su šeima pas gimines į JAV-bes.

NEW YORKO LIETUVIŲ JAUNIMO S-GA SU JAV LJS VALDYBA

Šv. Kazimiero lietuvių bažnyčia Sioux City, Iowa.

Tegul tavo vaikai eina
Vien takais dorybės
Tegul dirba tavo naudai
Ir žmonių gerbei
(V. Kudirkas)

DIRBAME LIETUVOS LAISVEI IR LIETUVYBĖS IŠLAIKYMOI

Pogrindžio spauda ir LKB Kronika atneša pagalbos prašantį Lietuvos šauksmą. Rūpestis jos žmonių veiduose liūdią persekiojimą, nuolatinę baimę, sunkų kasdieninį gyvenimą.

Remkime juos ir jų pastangas visokeriopa, kiek sugebame ir išgalime. Krikščionybės 600 metų sukaktis testiprina mus naujomis jėgomis bei pasiryžimu dirbti tėvynės laisvei, gerovei, o kartu ir vienos iš seniausių Europos kultūrų išsaugojimui. Kova už Lietuvą ir jos žmonių pagrindines teises yra išeivijos moralinė pareiga.

Kviečiame jaunimą sekti tėvų ir senelių pėdomis, būti aktyviais lietuvių parapijų ir organizacijų nariais, išmintimi ir darbu jungtis į kilnias pastangas, kaupiančias Lietuvai pagalbą.

JUNGTINIŲ AMERIKOS VALSTYBIŲ LIETUVIŲ BENDRUOMENĖ

XI-TOJI TARYBA

PREZIDIUMAS

pirm. Algis Ruginius
Alfonas Dzikas
Zina Dreslūtė
dr. Dalia Kavaliūnaitė
Vaiva Vebratė-Gust

GARBĖS TEISMAS

pirm. dr. Edmundas Lenkauskas
Romualdas Bublys
Vladas Čyvas
Algis Širvaitis
Kazys Žiedonis

KONTROLĖS KOMISIJA

pirm. dr. Antanas Rama
Kazys Laukaitis
Rasa V. Poškočienė

dr. Kazys Ambrosaitis
Adolfas Armalis
Rada E. Ardytė
Linus Balys
Rimantas Bitėnas
Algirdas Brazinskas
dr. Antanas Butkus
Gintaras Čepas
Tadas G. Dablys

kun. Viktoras Dabulis
Algis Danta
Danguolė Didžbalienė
Mykolas Drunga
Eglė Dudėnienė
Vytautas Eringis
Teresė Gečienė
Ogne Gedminienė
Vytautas Izbickas

Kazys Jankūnas
Birutė Jasaitienė
Rasa Juskiene
Gražina Kamantienė
Edvardas Kaminkas
Angėlė Karnienė
Jonas Kavaliūnas
Ramutė Kemėtaitė
Romas Kerys

dr. Petras Kistieliūsis
Daina Kojelytė
Mečys Krasauskas
Raimundas Kudukis
Vytautas Kurkus
Antanas Mateika
Eduardas Meilus, Jr.
Česlovas Mickūnas

Bronius Nainys
Jaunutis Nasvytis
Angėlė Nelienė
Rimdaugas Pautienius
Vytautas Petrulis
Ramutis Pilora
Juozas Polikaitis
kun. Kazimieras Pugetvičius

dr. Jonas Račkauskas
Algis Raulinaitis
Albinas Reskevičius
dr. Tomas Remeikis
Vytautas Sidas
dr. Viktoras Stankus
Juratė Stirblienė
Jonas Urbonas

Kazys Urbaitis
Aleksandras Vakselis
Danguolė Valentinaite
Jonas Varnelis
Julius Vėblaitis
Vytautas Vidugiris
Birutė Vindasienė
Robertas Vitas
Virgus Volertas

Algimantas Gečys,
pirmininkas
Vytautas Volertas,
vykdomoji vicepirmininkas
Ingrida Bublėnė,
kultūros kom. pirm.

kun. Viktoras Dabulis,
religinių reik. kom. pirm.
Algimantas Gureckas,
vicepirm. tarptaut. reikalams

Bronius Juodelis,
vicepirm. finansiniams reik.
Juozas Kojelis,
vicepirm. informacijai

XI-TOJI KRAŠTO VALDYBA

Bronius Krokys,
sekretorius
dr. Jonas Račkauskas,
svietimo kom. pirm.

Liūda Ruginienė,
ryšininė su spauda
dr. Viktoras Stankus,
vicepirm. specialiems reik.

Jonas Urbonas,
vicepirm. organizaciniams reik.
Danguolė Valentinaite,
socialinių reik. kom. pirm.

Algirdas Bielas,
vicepirm. sporto reikalams
dr. Aras Žiloba,
Jaunimo sąjungos pirm.

CONNECTICUT APYGARDA

pirm. Jaunutis Nasvytis

Bridgeporto apylinkė
pirm. Sigita Liaukus
New Britain apylinkė
pirm. Romas Butrimas
New Londono apylinkė
pirm. Stasys Mikėnis
Stanfordo apylinkė
pirm. Gintaras Žemaitaitis

Hartfordo apylinkė
pirmininkas Alfonso Dzikas
New Haveno apylinkė
pirm. Jonas Šaulys
Putnamo apylinkė
pirm. dr. Jonas Kriaučiūnas
Waterbury apylinkė
pirm. Viktoras Vaiškus

Aurora apylinkė
pirm. Domicile Virgirdienė
Bridgeporto apylinkė
pirm. Antanas Boga
Cicero apylinkė
pirm. Raimundas Rimkus
E. St. Louis apylinkė
pirm. Zigmantas Grybinas
Hot Springs apylinkė
pirm. Irena Sirutienė

VIDURIO VAKARŲ APYGARDA

pirm. Birutė Vindasienė

Kenosha-Racine-Milwaukee apylinkė
pirm. Bronius Julka
Marquette Parko apylinkė
pirm. Bronius Gelaitis
Waukegano apylinkė
pirm. Gediminas Damasius
Beverly Shores apylinkė
pirm. Jonas Varnelis
Brighton Parko apylinkė
pirm. Salomėja Daulienė

East Chicago apylinkė
pirm. Birutė Vilutienė
Gage Parko apylinkė
ryšinininkas kun. Jonas Borevičius
Indianapolis apylinkė
pirm. Rymantas Gutulaitis
Lemonto apylinkė
pirm. Vytautas Šoliūnas
Melrose Parko apylinkė
pirm. Jonas Černius

BOSTONO APYGARDA

pirm. Česlovas Mickūnas

Bostono apylinkė
pirm. Brutenis Veitas
Cape Cod apylinkė
pirm. Vladas Židitonas
Providence apylinkė
pirm. Kazys Navakauskas

Brooktono apylinkė
pirm. Stasys Eiva
Kennebunkportas
ryšinininkas kun. Jurgis Gallitius, OFM
Worcesterio apylinkė
pirm. Stasys Rудys

FLORIDOS APYGARDA

pirm. Adolfas Armalis

Atlantas apylinkė
pirm. Ivaldas Kazluskas
Aukštinio kranto apylinkė
pirm. Leonas Bajorūnas
Palm Beach apylinkė
pirm. dr. Jonas Salna
Sunny Hills apylinkė
pirm. Alfonso Velavičius

Daytona
ryšinininkas dr. Vytautas Majauskas
Miami apylinkė
pirm. Petras Gritkelis
St. Petersburgo apylinkė
pirm. Algis Dūda

Bushwick apylinkė
pirm. kun. Pranas Giedgaudas
Manhattan-Bronx apylinkė
pirm. Eglė Žilionytė
New Yorko apylinkė
pirm. Apolonija Radvanienė

NEW YORKO APYGARDA

pirm. Aleksandras Vakselis

Great Neck apylinkė
pirm. Henry Miklas
Woodhaveno apylinkė
pirm. Vladas Sidas

Maspeth apylinkė
pirm. Kazimieras Vainius
Queens apylinkė
pirm. Jurgis Zabelskis

PIETRYČIŲ APYGARDA

pirm. Vytautas Eringis

Baltimorės apylinkė
pirm. Vytautas Eringis
So. New Jersey apylinkė
pirm. Jonas Mingaila

Philadelphijos apylinkė
pirm. Teresė Gečienė
Washingtono apylinkė
pirm. Antanas Dundaitis

MICHIGANO APYGARDA

pirm. Vytautas Kurkus

Detroito apylinkė
pirm. Nijolė Zelwinder
Lansingo apylinkė
pirm. dr. Romualdas Kriaučiūnas

Grand Rapids apylinkė
pirm. Jonas Treška

Akrono apylinkė
pirm. Viktoras Palūnas
Cincinnati apylinkė
pirm. dr. Vytautas Bieliauskas
Columbus apylinkė
pirm. dr. Zenonas Prūsas

OHIO APYGARDA

pirm. Kazys Žiedonis

Buffalo Lietuvių klubas
pirm. Milda Neuman
Rochesterio apylinkė
pirm. Danguolė Klimienė

Clevelando apylinkė
pirm. Vladas Čyvas
Pittsburgas
ryšinininkas Vytautas Yucius
Daytonas
ryšinininkas kun. Vaclovas Katarskis

APYLINKĖS NEPRIKLAUSANČIOS APYGARDOMS

Colorado apylinkė
pirm. Arvidas Jarašius
Kansas City apylinkė
pirm. Kazys Žemaitis

Omahos apylinkė
pirm. Albinas Reskevičius
Sioux City apylinkė
ryšinininkas kun. Simas Morkūnas

NEW JERSEY APYGARDA

pirm. Kazys Jankūnas

Elizabeth apylinkė
pirm. Julius Vėblaitis
Kearny-Harrisono apylinkė
pirm. dr. Stasys Skripkus
Patersono apylinkė
pirm. Angėlė Stankaitienė

Jersey City apylinkė
pirm. Antanas Gražulis
Newarko apylinkė
pirm. Danguolė Didžbalienė

Arizonos apylinkė
pirm. Donatas Zakaras
Las Vegas apylinkė
pirm. Joan Odinė
Los Angeles apylinkė
pirm. Edmundas Kulikauskas

VAKARŲ APYGARDA

pirm. Angėlė Nelienė

Portlando apylinkė
pirm. Algimantas Tekorius
Santa Monica apylinkė
pirm. Vladas Vėla

San Francisco apylinkė
pirm. Romas Tervydys
Seattle apylinkė
pirm. Ina Bertulytė-Brav

DĖKOJAME UŽ JŪSŲ DARBA, PARAMĄ IR AUKAS LIETUVIŲ BENDRUOMENEI

1987 Vasario 16-sios proga
Lietuvos Krikščionybės Metai

EUROPOS TARYBA PASMERKIA SOVIETŲ SĄJUNGOS ĮVYKDYTĄ PABALTIJOS VALSTYBIŲ ANEKSIJĄ

Š. m. sausio 28 d. 6 val. vakare, Europos Tarybos parlamentinė sesijoje, Štrasburge, buvo pradėta svarstyti Pabaltijo kraštus liečiančią rezoliuciją. Jos išvadoje sakoma, kad Lietuvos, Latvijos ir Estijos valstybės buvo Sovietų Sąjungos neteisėtai aneksuotos; kad reikia nuolatos atkreipti laisvojo pasaulio dėmesį į šią tebeegzistuojančią problemą, ir kad Pabaltijo klausimas turi būti viena pagrindinių tarptautinio dialogo temų, ypač tarp dviejų didžiųjų galybių — Jungtinių Amerikos Valstybių ir Sovietų Sąjungos. Rezoliucija kviečia Europos Tarybos narius kelti Pabaltijo klausimą Vienoje vykstančioje Europos Saugumo ir Bendradarbiavimo Konferencijoje, kurios antroji sesija prasidėjo sausio mėnesio pabaigoje ir tęsis iki balandžio 11 dienos.

Parlamentariniuose debatuose kalbėjo penkiolika atstovų. Išskyrus Ispanijos socialistą Mi-

guel Martinez, visi pasisakė už rezoliuciją. Martinez paklausė, ar verta kalbėti už nebeegzistuojančias valstybes; jam atrodė, kad pokarinė Europos tvarka yra realus faktas ir kad sienų pakeitimo klausimas — o Pabaltijo kraštų suvereniteto atstatymas būtų susijęs su sienų pakeitimu — vestų atgal į šaltojo karo laikus. Jam atsakė daugelis kitų kraštų atstovų, įskaitant socialistus ir socialdemokratus. Jie tvirtino, kad laiko bėgyje neteisėtumas nepavirsta teisėtumu. Taip pat pabrėžta, kad Helsinkio susitarimai pasisako už taikingą sienų pakeitimą. Be to, tuose susitarimuose Sovietų Sąjunga pripažino tautų teisę laisvai apsispręsti. Tai reiškia, kad Pabaltijo kraštų atžvilgiu Sovietų Sąjungai tereikia įgyvendinti jos jau pasirašytas sutartis ir vienas svarbus įtampos Europoje židyns būtų pašalintas.

Primindamas Sovietų Sąjungai, kad jam reikia įvykdyti jos duotus pažadus, laisvasis pasaulis nekursto šaltojo karo, bet vykdo savo moralinius įsipareigojimus. Vak. Vokietijos parlamentaras, krikščionis demokratas Klaus Jäger, savo kalboje pabrėžė, kad artėjant Hitlerio-Stalino pakto 50-ies metų sukakčiai, jis laukia, kad Vak. Vokietijos vyriausybė oficialiai atšauktų šitą pakta ir pareikštų, jog ši sutartis nebegalioja.

Švedijos atstovė, socialdemokratė ponia Huglas pareiškė, kad jau Europos padalinimas yra tragedija, kurioje Pabaltijo valstybių likimas vaidina ypatingai šūrupų vaidmenį. Ji paragino Pabaltijo klausimą kelti ir Vienos ESB Konferencijoje bei Jungtinėse Tautose.

Britų konservatorių partijos atstovas Europos Taryboje, Sir Frederic Bennett pabrėžė faktą, kad redaguojant rezoliuciją ir prie jos prijungtą pranešimą apie Pabaltijo tautų dabartinę padėtį, tarp visų valstybių ir komisijoje dalyvaujančių partinių atstovų neiškilo nesutarimų — visiems rūpestį kėlė nuolatinis žmogaus teisių pažeidinėjimas ir atsaky-

mas pabaltiečiams suteikti tautų apsisprendimo teisę. (Sir Bennett taip pat yra Europos Tarybos asamblėjos prezidento pavaduotojas bei politinės komisijos pirmininkas).

Europos Tarybai nepriklausančių Europos valstybių komisijos pirmininkas, švedas Huggoson, kurio komisija buvo atsakinga už rezoliuciją, pareiškė, kad šios rezoliucijos redagavimui buvo skirta pakankamai laiko ir ji buvo nuodugnai apsvartyta. Huggoson taip pat paminėjo, kad apklaušinėjimo metu komisija buvo pakvietusi ir Pasaulio Pabaltiečių Santalkos atstovą Europoje, kuris atskleidė j komisijos narių klausimus ir taip pat pateikė savo pareiškimą.

7 val. 30 min. debatams pasibaigus, prasidėjo balsavimas. Rezoliucija buvo vieningai priimta. Šis įvykis yra ypatingos politinės reikšmės:

a) Sovietų Sąjunga apkaltinama neteisėta Lietuvos, Latvijos ir Estijos aneksija;

b) Iš Sovietų Sąjungos reikalaujama, kad ji bematant įgyven-

dintų tautų apsisprendimo teisę Pabaltijoje;

c) Europos Tarybą sudarančios valstybės yra įpareigosios kelti Pabaltijo klausimą Europos Saugumo ir Bendradarbiavimo konferencijų eigoje, pradėdant Viena.

Europos Taryba buvo įsteigta 1949-ais metais. Prie jos priklausė dvidešimt viena Europos valstybė: Austrija, Belgija, Danija, Didžioji Britanija, Graikija, Islandija, Airija, Italija, Kipras, Lichtenšteinas, Liuksemburgas, Malta, Olandija, Norvegija, Por-

tugalija, Ispanija, Prancūzija, Švedija, Šveicarija, Turkija ir Vak. Vokietija. Šioje sesijoje dalyvavo visų šių valstybių atstovai.

Pabaltijo atstovai Štrasburge buvo: latvis Gunars Meierovics, estė Nora Morley-Fletcher, ir lietuvis — šio pranešimo autorius, Algis Klimaitis, kuris atstovavo Pabaltiečių Santalkai ir Vyriausiam Lietuvos Išlaisvinimo Komitetui.

VLIKAS supažindino JAV delegaciją Vienos konferencijoje su Europos Tarybos priimtos rezoliucijos tekstu. (Elta)

Iš Elenos Juciūtės knygos "Pėdos mirties zonoje". Tremtiniai susirinkę prie mirusio tremtinio kapo. Kairėje kunigas skaito maldas. Elena Juciūtė stovi ties viduriu.

KOMPOZITORIAUS STASIO ŠIMKAUS SUKAKTIS

VITALIS ŽUKAUSKAS

Dažnai išėivijoje pražiūrimė mūsų žymesniųjų kultūrininkų jubiliejinis įvykis, vertus paminėti ir priminti jaunesniajai kartai jų darbus ir įnašus kultūrinėje - meninėje srityse bei pasiekimus jų laimėjimus.

Šiais metais vasario mėnesį sukako 100 metų nuo žymaus Lietuvos kompozitoriaus Stasio Šimkaus gimimo. Jo nuopelnai muzikos srityje yra dideli ne vien tik už jo daugelio populiarių dainų kūrybą, bet ypač už jo pedagoginio auklėjimo, naujų muzikų, vargonininkų paruošimo darbus.

Šia proga prisiminsime, nuolat dainuojamas ir patriotinius jausmus žadinančios dainos, gal net galima pavadinti giesmės "Lietuviais esame mes gimę" ar koncertuose vis tebegirdimos ir niekad nepabostančios "Kur bakažė samanota", autoriaus - kompozitoriaus Stasio Šimkaus gyvenimo eiga.

WASHINGTON, D.C.

Nepriklausomybės šventė

Lietuvių Bendruomenės Washingtono apylinkės valdyba Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo minėjimą rengia vasario 15, sekmadienį.

Šv. Mato katedroje, 1725 Rhode Island Ave., N.W., Washington, D.C., mišias aukos kun. Ralph Duffy. Jaunimas yra kviečiamas dalyvauti su tautiniais drabužiais ir įnešti vėliavą į katedrą įžanginėje procesijoje. Katedroje reikia susirinkti 9:45 val. ryto.

Iškilmingas minėjimas įvyks 2 val. popiet Latvijų salėje, 400 Hurley Avenue, Rockville, Maryland. Pagrindinis kalbėtojas bus Lietuvos generalinis garbės konsulas Vaclovas Kleiza iš Chicago.

Meninėje programoje dalyvaus fleitistė Asta Šepetytė. Jai pianinu akomponuos Diana Čempienė. Dalyvaus ir vietinė tautinių šokių grupė "Gabija", vadovaujama Astos Banionytės. Pageidaujant daugiau informacijų, galima skambinti valdybos pirmininkui A. Dundzilai 448-6954.

Janina Čikotienė

WATERBURY, CONN.

Nepriklausomybės šventė

Vasario šešioliktosios 69 metų sukakties ir Lietuvos valstybės įkūrimo 736 metų jubiliejaus minėjimą Waterburyje rengia Lietuvių Bendruomenės apylinkės valdyba vasario 14 ir 15 dienomis.

Minėjimas vyks šia tvarka: šeštadienį, vasario 14 d., 9 val. ryto bus Lietuvos vėliavos pakėlimas miesto centre, prie Rotušės rūmų, dalyvaujant miesto burmistrui, valstijos ir savivaldybės pareigūnams, policijos, veteranų ir gaisrininkų garbės sargyboms ir lietuviškų organizacijų atstovams, bei gausiam būriui svečių. Po to seks priėmimas Rotušės iškilnių salėje, kur bus supažindinta su lietuvių garbės burmistru tai dienai. Toms pareigoms Bendruomenės yra išrinktas veiklus visuomenininkas, eilės organizacijų dalyvis ir garbės narys Frank Shaknaitis. Vakare įvyks Lietuvių Klube, 48 Green Street, didžiosios lietuvių šventės proga ir svečių pagerbimui pobūvis.

Sekmadienį, vasario 15, 11 val. ryto Šv. Juozapo parapijos bažnyčioje bus aukojamos iškilmingos mišios už pavergtą Lietuvą ir persekiojamus lietuvius tėvynėje ir tremtyje.

Gimė 1887 vasario 4 Motiškių km., Sereščiaus valsč., Kauno apskr. Mokinuku būdamas jau pradėjo giedoti Sereščiaus bažnytiniam chore ir pirmuosius muzikoje žingsnius gavo iš vargonininko P. Trepkaus.

Kad gautų geresnį muzikinį išsilavinimą tėvų perkeliama į Kauną. Čia jis priimamas į Katedros berniukų chorą, vedamą muziko Juozo Naujalo ir mokosi vargonuoti. Būdamas gabus, per 3 metus baigia Naujalo vargonininkų ir chorvedžių kursus.

Pradeda vargonininkauti. Bet vienoje vietoje neužsilieka. Tai jis Čiobiškyje, tai Kriokialaukyje, tai Žadiškėse, tai Skirsnemunėje. Ir visose tose vietose organizuoja choras.

1905 padaro pirmąjį viešą pasirodymą, kurį stebėjo per 1000 žiūrovų. Nuvyko Jurbarkan su dideliu Skirsnemunės choru ir vaidintojais, kuriuos jisai parėngė. Kunigaikščio Vasilčikovo dvare suvaidino J. Keturakio "Amerika Pirtyje" ir sudainavo nemažai liaudies dainų.

Čia tenka priminti, kad kunigaikščio Vasilčikovo majoratinis Jurbarko dvaras buvo lyg ir kultūrinis centru, kuriam vyk-davo pramogos, vaidinimai. Šiam dvare vaidinimus ruošė studentų būdamas Kastantas Glin-skis, vėliau Lietuvos Valstybinio teatro aktorius ir režisierius.

Tas pirmasis Stasio Šimkaus pasirodymas buvo pakopa jo tolimesnės muzikinės studijos. Atsirado jo talento vertintojai keli kunigai ir per šv. Roko atleidus Ilguvoje, kur buvo pakviestas mišių metu giedoti St. Šimkaus vadovaujamas choras, sudomino Varšuvos konservatorijos direktorių E. Mlynarskį, tuo metu vasarojusį. Ilguvoje. Direktorius jam patarė tęsti muzikos studijas.

Tie Šimkaus talento vertintojai buvo kun. A. Civinskas, Ilgugovos vikaras, ir kun. St. Čepulis, Gelgaudiškio vikaras, kurie, suprastami finansinės paramos reikalingumą studijoms tęsti, rinko pinigų pas šviesesniuosius apylinkės inteligentus ir patys rūpinosi jo pragyvenimo lėšomis.

Atsirus finansinei paramai, nuo rudens Stasys Šimkus išvyko į Vilniaus Imperatorišką Muzikos mokyklą ir netrukus pradėjo

vadovauti "Vilniaus Kanklių" draugijos chorui.

Atostogaudamas Sereščiuje 1906 surengė koncertą su vaidinimu Bubių dvare. Į tą renginį atsilankė ne tik didžiulė minia žiūrovų, bet ir E. Mlynarskis ir įvertinęs organizatoriaus gabumus pasiūlė persikelti Varšuvos konservatorijon nemokamai joje tęsti mokslą ir net apsigyventi pas jį.

Gyvendamas Varšuvoje perėmė M. K. Čiurlionio suorganizuoto choro vadovybę ir 1908 baigė vargonų klasę pas prof. M. Suszinskį.

Tolimesnėms vargonų ir kompozicijos studijoms išvažiavo į Petrapilio konservatoriją kur mokėsi pas prof. A. Liadovą, J. Vitolį ir M. Steimbergą bei kitus profesorius. 1914 baigė konservatoriją gaudamas laisvo menininko laipsnį.

Vasaros metu grįždavo į Lietuvą ir ką nors suorganizuodavo. 1909 Jurbarko suruošė dainų šventę, kurioje dalyvavo 160 choristų jungtinis choras. 1911 Šiauliuose, laike Žemės Ūkio parodos pasirodė su Kanklių choru, 1912 Biržuose turėjo du koncertus su Lyros choru, taip pat koncertuodavo ir kitose vietose. Be to, pradėjo rinkti ir užrašinėti liaudies dainas.

Jo sukurti ir chorų dainuojamoji pagal Sauerovaino žodžius "Lietuviais esame mes gimę" publikoje sukeldavo entuziastingą reakciją žadindama patriotizmą. Tas aišku nepatiko caro įgaliotiems gubernatoriams ir toji dana buvo uždrausta per chorų pasirodymus dainuoti.

Tie vieši pasirodymai suteikia Šimkui didesnes galimybes ir 1914 Maskvoje dalyvavo Tautų Mugėje su padidintu choru ir taipogi pasirodė Politechnikos Institute.

Baigęs konservatoriją apsigyvena Vilniuje ir čia organizuoja 100 asmenų chorą ir rengia koncertus. Koncertų pajamos — nu-kentėjusiems nuo karo šelpti.

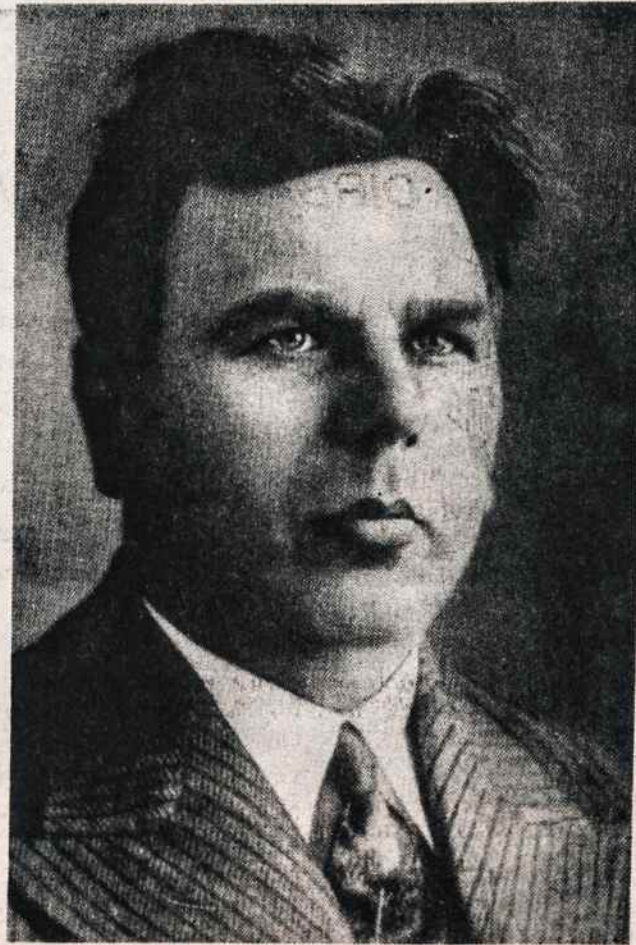
Būdamas visuomenininku ir geru organizatorium Vilniaus Lietuvių Draugijos Komiteto nukentėjusiems nuo karo šelpti 1915 metais pasiūnčiamas Amerikon aukų rinkti.

Važinėja po lietuviškas kolonijas ir ne tik renka aukas sakydama entuziastingas prakalbas, bet taip pat stebi vietos muzikinį gyvenimą, kuris gana gyvas. Šalia savo tiesioginės misijos imasi ir kultūrinio — meninio uždavinio: kelti išėivijos tarpe muzikinį išsilavinimą, padeda ir pamoko kaip organizuoti choras, prisideda prie koncertų rengimo, dirguoja jungtiniams chorams, dalyvauja Lietuvių dienose.

Kad renginys būtų įdomesnis ir žmonėms patrauklesnis Šimkus savo prakalbas jungia su vietos chorų pasirodymais. Pav., Newark, N.J., kalbėdamas Tautos fondo Komiteto rengtame aukų rinkimo tikslais jo paskaitos ir koncerto metu Šv. Jurgio draugijos svetainė buvo pilna. Įėjimo auka buvo 15 centų. Sujaudinti Šimkaus kalba ir suprastami reikalo svarbą atsilankysieji suaukojo 250 dol. su viršum. Dossniau aukojo merginos, atjaučiančios tautiečių vargus, kai kurios davė po 5 dol., ar net 10 dol. Kurie su savim neturėjo pinigų, tai vėliau sunėšė. Svetainėje surinkta 239.85 dol. (Darbininkas, Nr. 2, 1915 m.)

Dėl per didelės apkrovos kelionių ir prakalbų Bostone ir apylinkėse, mat kai kur tekdavo kalbėti du kartu tą pačią dieną ir iškalbėti beveik 4 valandas, tai "nusilpo jėgos ir paperšo gerbiama nam svečių gerklė, todėl tulum laikui pertraukia savo misiją" (Darbininkas, Nr. 3, 1915 m.)

Dėl per didelės apkrovos kelionių ir prakalbų Bostone ir apylinkėse, mat kai kur tekdavo kalbėti du kartu tą pačią dieną ir iškalbėti beveik 4 valandas, tai "nusilpo jėgos ir paperšo gerbiama nam svečių gerklė, todėl tulum laikui pertraukia savo misiją" (Darbininkas, Nr. 3, 1915 m.)

Kompozitorius Stasys Šimkus

Pailsėjęs ėmė toliau vykdyti paskirtį — su prakalbotomis važinėti po lietuvių kolonijas ir rinkti aukas, o 1915 metų gale apsigyveno Philadelphiajioje.

Čia ruošia koncertus ir paskaitas apie muziką, meną, dainas. Suorganizuoja "Dainos, dramos

ir muzikos draugiją" ir pakviečia mokyklinio amžiaus jaunimą į "Vyturio" chorą.

Kad pagyvinus muzikinį gyvenimą ir pakėlus muzikos išsilavinimo lygį imasi leisti muzikai pašvęstą žurnalą "Muzika". (Bus daugiau)

PAS FLORIDOS LIETUVIUS

MIAMI, FLA

Lietuvių klube buvo surengtos bendros kūčios, kuriose dalyvavo per 150 svečių, ir Naujų Metų sutikimas. Dalyvavo per 120 asmenų.

Lietuvos nepriklausomybės šventė minima vasario 15, 2 v. popiet. Paskaitą skaito Vytautas Semaška, dainuoja Bangos choras. Vasario 8 pamaldos 2 v. popiet Šv. Petro ir Povilo bažnyčioje.

Nauja klubo vadovybė yra tokia: pirmininkė Elena Jonušienė, vicepirmininkas Albinas Liaugminas, sekret. Gunda Kodatienė, išd. Pijus Lapinskas, irdo sekr. Liudas Andrius, maršalas Frank Sabal. Direktorių pirmininkas Paulius Leonas, direktoriai: Zigmantas Ramanauskas, Helen Sabal, Jonas Vaičekonis, Aleksas Zigmantas, Juozas Maurukas, Eugenija Kereševičienė ir Juozas Gruzdas.

Julija Strolienė, mirusio savo vyro John Strolio atminimui, klubui paaukojo 1000 dol.

JUNO BEACH, FLA.

Vasario 16-tos minėjimas Vasario 15, sekmadienį, 10:45 v. Šv. Pauliaus nuo kryžiaus bažnyčioje bus iškilmingos pamaldos Lietuvos intencija. Mišias aukos tos parapijos klebonas kun. Alexis Paul ir kun. Vytautas Pikturka. Pamaldose dalyvauja ir amerikiečiai. Dalyvaus Palm Beach diecezijos vyskupas Thomas V. Dailly ir pasakys pamokslą, prisimins Lietuvos kancnias. Lietuviai giedos sutartinai, todėl prašomi visi atvykti 15 minučių anksčiau, užimti vietas bažnyčios dešinėje arčiau prie altoriaus, kad giedojimas būtų darnesnis. Giedos ir solistė Ona Jameikienė. Moterys prašomos dalyvauti su tautiniais drabužiais. Po pamaldų parapijos salėje lietuvių moterys pavaišins kavute ir savo kepiniais.

Iškilmingas minėjimas įvyks 2 val. popiet Juno Beach metodistų šventovėje. Prieš minėjimą bus renkamos aukos L. Bendruomenės, Alto, Tautos Fondo reikalams. Kalbą pasakys Vilius Bražėnas, koncertinę dalį atliks solistė Ona Jameikienė ir Dainos choras, vadovaujamas Irenos Manomaitienės. Vasario 16, pirmadienį 2 val.

popiet Royal Palm Memorial kapinėse prie lietuvių Laisvės paminklo bus pagerbimas žuvusiųjų dėl Lietuvos laisvės.

Lietuvos krikšto sukaktis bus paminėta gegužės 17. Mišias aukos ir pamokslą pasakys vysk. T. Dailly.

Liet. pensininkų klubo susirinkimas buvo sausio 31, šeštadienį, 2 val. popiet Juno Beach metodistų salėje. R. Mildažienė papasakojo savo įspūdžius iš kelionės po Braziliją. Buvo ir kavutė.

LB apylinkės susirinkimas bus kovo 28, šeštadienį.

Vytautas Staneika buvęs Stutthofo kalnys, 73 metų amžiaus, gyvenęs Palm Beach Gardens, mirė gruodžio 31, išvykęs pas dukterį Indrę Cincinnati, Ohio. Ten ir buvo palaidotas. Nuliūdime liko žmona Al-dona.

POMPANO BEACH, FLA.

Lietuvos nepriklausomybės šventės proga vasario 8 d., 4 v. popiet St. Coleman bažnyčioje mišias aukojo kun. Vytautas Pikturka. Po pamaldų buvo kavutė. Pagrindinis minėjimas bus vasario 16, pirmadienį, 12 val. Harris Imperial House, Pompano Beach. Po bendrų pietų kalbės svečias inž. Algis Zapareckas. Bus ir meninė programa.

FLB

— Komp. Vlado Jakubėno 10 metų mirties sukaktis buvo paminėta "Margučio" radijo programose. Minėjimui buvo pašvęsti du vakarai, kurių metu apie kompozitorių kalbėjo jo geras draugas ir talkintojas kūrybiniuose reikaluose muz. Juozas Kreivėnas. Taip pat buvo pakalbėta ir apie jau penkmetį gyvuojančią Vl. Jakubėno vardo draugiją, kurios valdybos nariu Kreivėnas taip pat yra. Šiai draugijai vadovauja Ed. Šulaitis. Šiuo metu daug dėmesio skiriama monografijos apie Vl. Jakubėną paruošimui ir išleidimui.

— Dr. Algis ir Jūratė Norvilai vadovaus pokalbiui lietuvių kalba "Krikščioniškas gyvenimas šeimoje" kovo 14 Brighton Parko parapijoje, Chicagoje. Šeimos ir jaunimo reikalai stipriai akcentuojami Chicago ir jos apylinkių lietuvių krikščioniško atgaivinimo savaitgalyje.

— Lietuvos Neprikl. auro-mybės sukaktis Jaunimo Centre, Chicagoje, bus minima pačią vasario 16-tąją dieną, pirmadienį, 7 val. vakare. Programą atliks Kr. Donelaičio mokyklos mokiniai.

— Vytautas Kasniūnas, nuo Vatikano II visuotinio Bažnyčios suvažiavimo laikų domėjęsis ir rašęs spaudoje liturginiais klausimais, bus vienas vadovų apie liturgiją, kaip krikščioniškos bendruomenės išsireiškimą. Šis pokalbis tarp kitų bus krikščioniškos atgaivos savaitgalį, kuris rengiamas Chicago ir jos apylinkių lietuviams kovo 14 - 15 dienomis.

— Š. Amerikos Lietuvių Fizi-nio Auklėjimo ir Sporto Sąjungos metinis visuotinis suvažiavimas įvyks kovo 14 Toronto Lietuvių Namuose.

— Connecticut LB apygardos pirmininkui Ig. Budriui pasi-traukus iš pareigų, jas perėmė Jaunutis P. Nasvytis.

— Margučio radijas minint 55-rių metų veiklos sukaktį, kovo 15 dieną 3 val. popiet, Jaunimo Centre, Chicagoje rengia menišką koncertą. Programą atliks svečiai iš Hamburgo, Vakarų Vokietijos, Vilija Mozūraitytė, Raminta Lampsatytė ir Mykolas Kollars.

— Balio Gajausko, politinio kalinio, reikalu pradėta įdomi akcija. Stipri amerikiečių organizacija CREED (Christian Rescue Effort for the Emancipation of Dissidents) kartu su Freedom House ir Lietuvių Religine Šalpa deda pastangas, kad Californijos valstija Gajauską paskelbtų savo garbės piliečiu. Tokiu būdu tikimasi palengvinti jo išgelbėjimą. Balys Gajauskas jau 34 metus kankinamas sovietų priverčiamojo darbo stovykloje. JAV Lietuvių Jaunimo Sąjunga sudarė ad hoc komitetą Gajauskui gelbėti.

— Kaziuko mugė, rengiama Chicagos skautų ir skaučių, įvyks kovo 8 Chicagos Jaunimo Centre.

— Aleksandras Tenisonas, miškininkas, vertėjas, spaudos bendradarbis, parašęs "Žemaitijos girių takais", mirė Edegen mieste, Belgijoje. Gyveno pas dukterį poetę Zentą Tenisonaitę - Helleman, kurios eilė-raščiu yra lietuvių ir flamų kalbom.

— Vasario 16-osios gimnazijoj Vokietijoj Velykų atostogos šiemet vyks balandžio 13 - 25.

— Kun. Antanas Valiūška, Arizonos lietuvių kapelionas, iš Phoenixo persikėlė į Sun City miestą, kur yra daugiau susispietę lietuvių. Jo dabartinis adresas: 9945 Ironwood Dr., Sun City, Ariz. 85351. Jo naujo-se patalpose buvo surengtos lietuviams kūčios, kuriose dalyvavo būrelis lietuvių iš Sun City ir kitur. Kalėdų pamaldos buvo ir kas sekmadienį bus Sunland kopyčioje.

— Muzikologė Loretta Tamulytė-Venclauskienė įsijungė į Žilevičiaus-Kreivėno Muzikos Archyvo darbuotojų eiles. Ji yra baigusi Vilniaus konservatoriją ir nemažą dirbusi muzikiniame gyvenime. Chicagoje ji gyvena tik pusę metų ir čia jau pradeda darbuotis savo srityje. Žinant, kad šios sritys darbininkų Chicagoje labai trūksta, jos talka čia labai naudinga.

DARBININKUI PAREMTI AUKOJO

Darbininko skaitytojai atsiųsdami prenumeratos mokėstį, prisidėję aukomis už kalendorių, įvairius patarnavimus ar šiaip spaudą parėmė:

30 dol. — A. Rinius, Springfield, Ill.

Po 25 dol. — A. Dargis, Tucson, Ariz., Z. Dičpinigaitis, Woodhaven, N.Y., V. Gintoff, Mountain Dale, N.Y.

Po 20 dol. — A. Orentas, Columbia, MD, A. Bludžius, Los Angeles, Calif., E. Ribokienė, Brockton, Mass., A. Sparkevičius, Las Cruces, NM, R. Puras, Richmond Hill, N.Y., K. Balch, Amsterdam, N.Y.

18 dol. — St. Miknias, New London, Conn.

Po 15 dol. — J. Petniūnas, Richmond Hill, N.Y., B. Nemickas, Jericho, N.Y., L. Mockus, Wellesley, Mass., V. Marijošius, Putnam, Conn., J. Tamašauskas, Putnam, Conn., V. Lazauskas, Baltimore, MD, B. Burchikas, Upper Darby, Pa., J. Ardys, Fairview, Pa., J. Kazlauskas, Stamford, Conn., R. Dragūnevičius, So. Windsor, Conn., L. Strazdis, Lunenburg, Mass., G. Stuoipis, Sharon, Mass., A. Kuolas, Oakville, Ont., L. Oksas, Los Angeles, Calif., A. Reventas, Gulfport, Fla.

13 dol. — A. Nielsen, Glastonbury, Conn.

Po 13 dol. — H. Kulber, Brooklyn, N.Y., R. Petkevičius, Lewiston, ME, E. Legeckis, Libertyville, Ill.

12 dol. — R. Šileikis, Hillcrest Est., N.Y.

Po 10 dol. — J. Mikulionis, Sterling Hgts., Mich., T. Serapinas, Chicago, Ill., J. Stonkus, Hot Springs Nat. Park, Ark., L. Milukas, Plainville, N.Y., R. Nakoneczna, Kew Gardens, N.Y., J. Sodaitis, Ormond Beach, Fla., R. Liktorius, Ft. Lauderdale, Fla., V. Dubauskas, Woodhaven, N.Y., V. Lelis, Rochester, N.Y., J. Jacobus, Fairlawn, N.J., R. Šomkaitė, So. Orange, N.J., J. Miliauskas, Worcester, Mass., P. Bernotas, Brighton, Mass., S. Latviūnas, Wolcott, Conn., I. Simjanuskas, Hartford, Conn., A. Račauskas, Brooklyn, N.Y., F. Lučka, Valley Stream, N.Y., K. Vasaitis, Beltsville, MD, J. Burten, Bowie, MD, P. Miškūnas, Woodhaven, N.Y., B. Arminas, Richmond Hill, N.Y., dr. A. Janačienė, Yonkers, N.Y., V. Leveckis, Canton, Mass., P. Narkevičius, Somerville, Mass., B. Venckus, Newark, N.J., L. Simkus, Clark, N.J., V. Maldutis, Rankankoma, N.Y., B. Ramanauskas, Woodhaven, N.Y., O. Dovydaitis, Lake Worth, Fla., J. Miežaitis, Ormond Beach, Fla., J. Adomaitis, Prescott, Ariz., V. Gediminas, Woodhaven, N.Y., A. Roževičius, Woodhaven, N.Y., A. Bačauskas, Pompano Beach, Fla., A. Kardas, Sunny Hills, Fla., P. Šilbajoris, Woodbury, N.Y., A. Zuras, Rochester, N.Y., J. Šatas, Waterbury, Conn., J. Kriaučiūnas, Putnam, Conn., S. Stankus, Oak Lawn, Ill., K. Jonynas, Rego Park, N.Y., A. Šimukonis, Richmond Hill, N.Y., D. Vaičiulaitis, Jersey City, N.J., A. Znotas, Kearny, N.J., V. Oniūnas, Juno Beach, Fla., C. Kazlauskas, New Hyde Park, N.Y., R. Čerkeliūnas, Queens Village, N.Y., C. Aksomaitis, Eatontown, N.J., L. Zmutas, Harrison, N.J., S. Jankauskas, Hot Springs, Ark., J. Blazaitis, Lewisburg, Pa., A. Uknevičius, Woodhaven, N.J., S. Palionis, Brooklyn, N.Y., J. Janušis, Staten Island, N.Y., V. Incys, Woodside, N.Y., A. Starinskas, Dorchester, Mass., K. Šidlauskas, So. Boston, Mass., P. Brazauskas, Paramus, N.J., I. Ce-

ras, Jamesburg, N.J., M. Ramanauskas, Lowell, Mass., K. Navakauskas, Coventry, R.I., A. Žukauskas, Woodhaven, N.Y., P. Povilaitis, Great Neck, N.Y., A. Mockus, Hartford, Conn., A. Semaška, New Britain, Conn., R. Bureika, Los Angeles, Calif., R. Kontrimas, Mission Viejo, Calif., J. Bakšys, So. Boston, Mass., J. Hauser, Lexington, Mass., J. Raugalis, Waterbury, Conn., R. Przybysz, Glastonbury, Conn., E. Katilius, Chicago, Ill., V. Nemickas, Riverside, Ill., A. Prasauskas, Lomita, Calif., O. Paškevičius, Santa Monica, Calif., J. Astas, Hamilton, Ont., V. Kaupas, Concord, N.H., A. Staknis, Elizabeth, N.J., J. Wanat, Ozone Park, N.Y., A. Masiulis, Manchester, Conn., A. Stankaitis, Wethersfield, Conn., I. Prikockis, Warrington, Pa., D. Liepas, New Buffalo, Mich.

Po 7 dol. — E. Gaižutis, Miller Place, N.Y., E. Norvilas, Waterbury, Conn., B. Andrašūnas, Orland Park, Ill., I. Donovan, Boulder, Colo.

Po 6 dol. — E. Moore, Gulfport, Fla., V. Stelmokas, Pompano Beach, Fla., M. Balchunas, Woodhaven, N.Y., A. Fedronas, New Hyde, N.Y.

Po 5 dol. — A. Radzivanienė, Richmond Hill, N.Y., V. Radzivanas, W. Australija, M. Sodaitis, Ridgefield, Conn., A. Mackevičius, Jamaica, N.Y., V. Naronis, Jericho, N.Y., S. Lukauskas, Fort Myers, Fla., B. Stundis, Seminole, Fla., L. Rimkus, Parlin, N.J., A. Andrulis, Belle Mead, N.J., G. Johnson, Yonkers, N.Y., J. Hasselberg, Yonkers, N.Y., dr. B. Mikonis, Mashpee, Mass., E. Užpurvis, N. Easton, Mass., A. Krajauskas, Richmond Hill, NY, M. Molynas, Port Washington, N.Y., P. Paulius, St. Petersburg Beach, Fla., S. Rade, Melbourne, Fla., A. Bilaitis, Kearny, N.J., K. Trečiokas, Union, N.J., J. Vasiliauskas, Jackson Hts., N.Y., S. Bandziukas, Ridge-wood, N.Y., S. Bakutis, St. Petersburg, Fla., A. Grabauskas, St. Petersburg Beach, Fla., E. Daidynas, Brooklyn, N.Y., J. Davis, Plymouth, Mass., R. Bielkevičius, Brockton, Mass., J. Majauskas, Mt. Laurel, N.J., V. Malakas, Wallington, N.J., Z. Merkevičius, New Haven, Conn., A. Biretta, Manchester, Conn., M. Slavinskas, New Hyde Park, N.Y., M. Kleiza, Woodhaven, N.Y., A. Gaigaliūnas, Miami, Fla., A. Varnas, N. Miami Beach, Fla., A. Elskus, New York, N.Y., A. Svalbonas, Richmond Hill, N.Y., kun. V. Katarskis, Dayton, Ohio, S. Lazdinis, Euclid, Ohio, P. Radzevičius, Brockton, Mass., T. Bogušas, So. Boston, Mass., V. Staškus, Yonkers, N.Y., O. Zudzius, Richmond Hill, N.Y., J. Strungys, Waterbury, Conn., A. Barius, Bridgeport, Conn., P. Beleckis, Ravena, N.Y., M. Bučinskas, Bronx, N.Y., S. Wenckus, Gulfport, Fla., J. Peleckis, Sunny Hills, Fla., E. Ramonas, Los Angeles, Calif., R. Jurkūnas, Lomita, Calif., A. Gobužas, Maspeth, N.Y., E. Senkus, Long Island City, N.Y., E. Putvytė, Sunny Hills, Fla., K. Gimžauskas, St. Petersburg Beach, Fla., H. Bitėnas, Elizabeth, N.J., A. Mankus, Whiting, N.J., G. Popeliėnė, Brooklyn, N.Y., G. Valaitis, Great Neck, N.Y., J. Bačanskas, Rockville, MD, J. Gaila, Ellicott City, MD, J. Gailiūnas, Athol, Mass., W. Židžiūnas, Centerville, Mass., S. Wain, Great Neck, N.Y., N. Grnys, Brooklyn, N.Y., P. Ambraziejus, No. Falmonth, Mass., A. Slemas, Worcester, Mass., V. Butkys, Great Neck, N.Y., G. Daunys, Syosset, N.Y., K. Pralėika, Little

Falls, N.Y., U. Maceikonis, Elizabeth, N.J., J. Bogušis, So. Boston, Mass., kun. A. Abračinskis, Brockton, Mass., R. Svainauskas, Studio City, Calif., J. Narkevičius, Los Angeles, Calif., V. Alekna, Ocean Gate, N.J., A. Zabela, Jersey City, N.J., J. Naujokaitis, Cleveland, Ohio, A. Matus, Cleveland, Ohio, T. Girzadas, Brooklyn, N.Y., P. Waskes, Brooklyn, N.Y., S. Giedrikis, Juno Beach, Fla., kun. V. Pikturna, Riviera Beach, Fla., M. Goras, Kearny, N.J., S. Karaska, Delanco, N.J., O. Piešina, Westwood, Mass., J. Lapšys, Dedham, Mass., B. Strimaitis, Mt. Carmel, Conn., M. Marcinauskis, Shelton, Conn., L. Morkūnas, Toms River, N.J., A. Andrews, Roselle, N.J., L. Vencius, Haverhill, Mass., B. Povilavičius, Arlington, Mass., A. Senkus, Easton, Pa., R. Zinas, Bethlehem, Pa., B. Grauzinis, Los Angeles, Calif., V. Sakalauskas, Costa Mesa, Calif., A. Pinas, Lawrence, Mass., E. Tamalavage, Worcester, Mass., H. Armanas, Baltimore, MD, J. Skudzinskas, Baltimore, Md, Z. Gavėnas, E. Hartford, Conn., P. Stankus, Hartford, Conn., A. Griauzdė, Dorchester, Mass., S. Baltušis, Dorchester, Mass., S. Saliamonas, Hartford, Conn., O. Frano, Ridgefield, Conn., V. Kiaunė, Easton, Pa., B. Aponavičius, Easton, Pa., J. Burinskas, Torrington, Conn., A. Dubauskas, Cambridge, Mass., L. Tiškus, Clearwater, Fla., V. Tumelis, Linden, N.J., V. Raciūnas, Chicago, Ill., P. Gruodis, Chicago, Ill., A. Balas, Cleveland, Ohio, J. Černius, Sacramento, Calif., M. Damas, Naperville, Ill., O. Kreivėnienė, Media, Pa., J. Baltus, Pittsburgh, Pa., T. Vainauskas, Hamilton, Ont., V. Vardys, Norman, OK, M. Žilinskas, Detroit, Mich., V. Baukys, Dearborn, Mich., R. Vilimas, Suitland, MD, A. Tylis, Washington, D.C., V. Avizonis, Milford, Del., A. Mikėnas, Omaha, Nebr., A. Siaurušaitis, Ellicott City, MD.

Po 5 dol. — G. Rajeckas, Maspeth, N.Y., A. Šilbajoris, Richmond Hill, N.Y., H. Shields, Philadelphia, Pa., B. Krokys, Philadelphia, Pa., B. Miliauskaitė-Harris, Worcester, Mass., V. Sužiedėlis, Brockton, Mass., P. Evans, Massapequa Park, N.Y., R. Maseika, Richmond Hill, N.Y., V. Kronkaitis, New Haven, Conn., J. Caesar, Windsor, Conn., V. Norkus, Great Neck, N.Y., L. Jankauskaitė, Brooklyn, N.Y., M. Visnauskas, Akam, Pa. A. Morgelis, Minersville, Pa., B. Vylaudas, Union, N.J., V. Vozbutas, So. Boston, Mass., P. Trybe, Dorchester, Mass., P. Mackus, Maspeth, N.Y., F. Galchus, Flushing, N.Y., J. Juodis, Beverly Hills, Fla., M. Kuhlmann, St. Petersburg Beach, Fla., C. Adomaitis, Richmond Hill, N.Y., O. Siemaška, Woodhaven, N.Y., A. Piktūzius, Chicago, Ill., A. Balčytis, Chicago, Ill., R. Masiulionis, Buffalo, N.Y., E. Alonis, Floral Park, N.Y., A. Adams, Centerville, Mass., V. Zenkus, W. Bridge-water, Mass., E. Jurevičiūtė, Linden, N.J., A. Dargis, Flemington, N.J., P. Vainius, Malvern, Pa., M. Milauskas, New Kensington, Pa., P. Molis, Shrewsbury, Mass., D. Kasper, Brockton, Mass., S. Klevas, Richmond Hill, N.Y., M. Volkis, Brooklyn, N.Y., S. Jaras, West Hartford, Conn., V. Barius, Bridgeport, Conn., J. Okunis, Flushing, N.Y., A. Jance, Flushing, N.Y., J. Skudzinskas, Dorchester, Mass., J. Glebauskas, So. Dennis, Mass., kun. T. Burkauskas, Doylestown, Pa., Franciscan Fathers, Bridgeville, Pa., A. Melynis, Nesconset, N.Y., dr. J. Valiūnas, Southampton, N.Y., V. Kamaitis, Sutton, Mass., A. Janus, Cen-

terville, Mass., P. Palys, Richmond Hill, N.Y., M. Jasėnas, Jackson Hts., N.Y., V. Andriukonis, Arlington, Mass., Z. Vizbaras, Worcester, Mass., L. Medelis, Sun City, Calif., V. Zelenis, Reseda, Calif., J. Rathmann, Brooklyn, N.Y., A. Vebe-liūnas, Richmond Hill, N.Y., L. Lendraitis, So. Boston, Mass., J. Dabrega, Brockton, Mass., A. Zerr, Glenside, Pa., A. Gečys, Philadelphia, Pa., A. Radzevičius, Amsterdam, N.Y., V. Norkus, Great Neck, N.Y., J. Sakaitis, Auburn, Mass., B. Victor, Shrewsbury, Mass., P. Rizauskas, New Britain, Conn., G. Motejūnas, W. Hartford, Conn., dr. A. Revukas, Cranford, N.J., V. Jankus, Delran, N.J., V. Gudus, Jamaica, N.Y., A. Ramonas, Brooklyn, N.Y., J. Gendrolis, Dorchester, Mass., S. Rimas, Lawrence, Mass., V. Winnegar, Elizabeth, N.J., M. Shulin, Lakewood, N.J., B. Kruopis, So. Boston, Mass., C. Lapinskas, Worcester, Mass., S. Savickas, Oak Brook, Ill., J. Ambrizas, Chicago, Ill., A. Cergales, Brooklyn, N.Y., A. Birutis, Richmond Hill, N.Y., A. Juška, Brooklyn, N.Y., J. Andrulaitis, Brooklyn, N.Y., L. Dovydenas, Lenox, Mass., B. Banaitis, Arlington, Mass., B. Sudžinskas, Hellertown, Pa., A. Vaičiulis, W. Mifflin, Pa., J. Klivečka, Woodhaven, N.Y., M. Ramonas, Brooklyn, N.Y., D. Antanavičius, Worcester, Mass., A. Petrutis, W. Hyannisport, Mass., J. Augaitytė, Philadelphia, Pa., V. Muraška, Philadelphia, Pa., S. Bobelis, Plainville, N.Y., B. Rimas, Ridgewood, N.Y., J. Babravičius, St. Petersburg Beach, Fla., M. Šaulienė, Seminole, Fla., G. Vidmantas, Rochester, N.Y., P. Bakūnas, Rochester, N.Y., P. Mikšys, Leicester, Mass., S. Račys, Milton, Mass., L. Gudelis, Cos Cob, Conn., J. Navikas, E. Hartford, Conn., M. Noreika, Newsconset, N.Y., K. Motuzas, Richmond Hill, N.Y., A. Visockis, Paterson, N.J., V. Sabaliauskas, Colonia, N.J., V. Noreika, So. Boston, Mass., A. Young, Mat-tapan, Mass., O. Maciokas, Waterbury, Conn., U. Bradūnas, Waterbury, Conn., dr. J. Snieška, Great Neck, N.Y., R. Markevičius, Woodhaven, N.Y., L. Balkus, Farmington Hills, Mich., A. Kupčinskis, Detroit, Mich., O. Bugdonis, Richmond Hill, N.Y., S. Lukas, Brooklyn, N.Y., S. Vaikutis, Bridgeport, Conn., E. Didžbalis, Waterbury, Conn., J. Grigalys, So. Boston, Mass., E. Paliulis, Cambridge, Mass., B. Kviklys, Chicago, Ill., J. Skuodas, De Kalb, Ill., A. Skuodys, Jersey City, N.J., V. Melinis, Hazlet, N.J., Z. Grabnickas, Lake Wales, Fla., K. Sodonis, Juno Beach, Fla., V. Žiaugra, Roslindale, Mass., B. Kuodis, Arlington, Mass., H. Venis, Woodhaven, N.Y., S. Sližys, Ridgewood, N.Y., J. Mazalenski, Haverhill, Mass., P. Tyla, Foxboro, Mass., A. Kaselis, St. Petersburg, Fla., J. Pupininkas, St. Petersburg Beach, Fla., V. Šernas, Bridge-water, N.J., A. Lauraitis, Linden, N.J., J. Gelumbauskas, Waterbury, Conn., I. Kubilius, Vernon, Conn., S. Rudys, Worcester, Mass., J. Tamašauskas, Worcester, Mass., A. Stepaits, Arlington Heights, Ill., S. Džiugas, Chicago, Ill., V. Lukas, Toms River, N.J., J. Marcis, So. Amboy, N.J., E. Slivinskas, Indianalantic, Fla., K. Waitelis, Wt., Petersburg Beach, Fla., V. Garsys, Worcester, Mass., L. Masi-liūnas, So. Boston, Mass., M. Butrimas, New Britain, Conn., J. Beniūnas, Hartford, Conn., E. Vilutienė, Chicago, Ill., S. Stravinskis, Chicago, Ill., A. Vaičiūnas, Roselle, N.J., A. Kondrat, Elizabeth, N.J., R. Juodikis, St., Peterburg Beach, Fla., A. Mačionis, St. Peter-

sburg Beach, Fla., A. Kupčinskis, Walpole, Mass., G. Tattan, Winchester, Mass., F. Marcis, Reno, Nev., M. Kuslikienė, Grand Rapids, Mich., V. Audėnas, Union, N.J., A. Znotas, Kearney, N.J., A. Ruggles, Holyoke, Mass., B. Waitekus, Gardner, Mass., O. Strimaitis, Putnam, Conn., L. Krasauskas, Waterbury, Conn., B. Paliulionis, Cicero, Ill., K. Martinkus, Chicago, Ill., J. Kučinskas, Miami Beach, Fla., V. Balsys, St. Petersburg, Fla., M. Zinke, Du-nellen, N.J., F. Misiūnas, May-wood, N.J., V. Drangelis, Windsor, Conn., R. Juralis, W. Hartford, Conn., M. Birutis, Wayne, N.J., I. Giedrys, Som-merset, N.J., M. Garolis, Miami Beach, Fla., C. Yurszis, Sun City Center, Fla., T. Kartavičius, Grafton, Ont., E. Laukys, Ft. Salonga, N.Y., S. Perminas, Providence, R.I., B. Balnius, Detroit, Mich., A. Zupka, St. Petersburg, Fla., N. Karasa, Ormond Beach, Fla., P. Kiškūnas, Lewiston, Maine, N. Hasynic, Grayling, Mich., V. Guobaitis, Edgefield, SC, A. Dumbra, Saginaw, Mich., dr. D. Harmon, Falls Church, VA, E. Šilgaliėnė, Baltimore, MD, B. Užemis, Hot Springs, Ark., K. Daugėla, Bedford, N.H., P. Kliorys, Euclid, Ohio, S. Kate-lis, Cincinnati, Ohio, J. Vitenas, Oxon Hill, MD, K. Vasiliauskas, Baltimore, MD, V. Andrušaitis, Richmond Hts. Ohio, G. Elu-how, Arlington, VA, P. Turulis, Willoughby, Ohio, G. Grajauskas, Orlando, Fla., H. Wolko-wich, Woodbury, MD, V. Anci-kas, Kernersville, NC., A. Vai-tekūnas, Providence, R.I., A. Butas, Falls Church, VA, T. Sla-pikas, Chesapeake, VA, R. Vai-nauskas, Laveen, Ariz., A. Sa-dauskas, Hot Springs, Ark., M. Stanaitis, Racine, Wisc., J. Kar-dokas, Baltimore, Md, K. La-skauskas, Baltimore, MD, P. Žilinskas, Lyndhurst, Ohio, G. Kurpis, Mississauga, Ont., R. Ambraziejienė, Columbia, MD, V. Varnas, Slidel, LA, A. Čižau-skas, Falls Church, VA.

Po 4 dol. — M. Lietuvninkas, Darien, Conn.

Po 3 dol. — V. Žmuidzinas, Rochester, N.Y., A. Pumputis,

Middletown, N.Y., K. Paulau-skas, Mansfield, Mass., E. Za-wistowski, Belchertown, Mass., L. Vaičiūnienė, Chicago, Ill., S. Kuprys, Riverside, Ill., L. Sperauskas, New York, N.Y., Z. Sipaila, Wayland, N.Y., J. Za-davicius, Fountain Hills, AZ, B. Tvarčiūnas, Bensolom, Pa., G. Simonaitis, Walpole, Mass., A. Lingaitis, Worcester, Mass., Ž. Ratas, Merrick, N.Y., A. Gečys, St. Petersburg, Fla., H. Dousa, Watertown, Mass., J. Baš-kauskas, Brockton, Mass., B. Kukler, West Haven City, Conn.

Po 2 dol. — P. Puidokas, Ro-chester, N.Y., V. Romaska, Sta-ten Island, N.Y., B. Karmazi-nas, Groton, Conn., kun. B. Kaumas, Santa Cruz, Calif., V. Abraitis, Palm Beach, Fla., K. Palčiauskas, St. Petersburg Beach, FL, A. Bagdonas, Chic-go, Ill., dr. J. Kizys, Chicago, Ill., J. Balčiūnas, New Britain, Conn., J. Vasys, Dedham, Mass., J. Dialecta, Providence, R.I., S. Pliuškonis, Northglenn, Colo., V. Požėla, Omaha, Nebr., J. Savickas, Nashua, N.H., V. Linartas, Berryville, Ark., P. Baltis, Mililani Town, HI.

1 dol. — M. Stemplys, Grafton, Conn.

Maloniems aukotojams nuoširdžiai dėkoja Darbininko administracija.

NAUJA PLOKŠTELĖ

APIE TAVE SVAJOJU – Los Angeles vyrų kvarteto įdainuota plokštelė. 12 lietuviškų kūrinių. Nemunas atves, Sulaukt negalėsiu, Nemunėli, Nemunėli, Pabučiavimas, Gvazdikai, Vakaruškos, Tėviškėlė, Auksinės žvaigždės, Kur gimta padangė, Tamošiaus pagavimas, Užstalės daina, Polka – lietuvių liaudies daina. Kaina 10 dol. Persiuntimui 1 dol.

Šios plokštelės įrašymą galima gauti ir (cassette) juostelėse, kaina 10 dol.

Darbininkas, 341 Highland Blvd. Brooklyn, N.Y. 11207.

LIETUVIŠKOS KASETĖS

ESTRADINĖ-ŠOKIŲ MUZIKA

- Gervės skrenda — įvairūs orkestrai ir dainininkai
- Raganėlių puota — instrumentalinis ir vokalinis ansamblis Nerija
- Volungėlė — įvairūs orkestrai ir dainininkai
- Nakties muzika — įvairūs orkestrai ir dainininkai
- Myliu — įvairūs orkestrai ir dainininkai
- Už viską švelniau — įvairūs orkestrai ir dainininkai
- Paklydo ramunė — įvairūs orkestrai ir dainininkai
- Balti balandžiai — įvairūs orkestrai ir dainininkai
- Vilniui — įvairūs orkestrai ir dainininkai
10. Su tavim kartu — įvairūs orkestrai ir dainininkai
- Gimtinės aidai — B. Gorbulsio dainos su orkestru ir dainininkais
- Brangiausias žodis — Raudonikio dainos su orkestru ir dainininkais
- Dar širdyje ne sutema — įvairūs orkestrai ir dainininkai
- Dainuok ir šok — dainuoja J. Nakutavičius su Dana Striugaite
- Ir vėl žydi gelės — dainuoja Juozas Nakutavičius, naujai išleista kasetė
- Armonika — kaimo kapela su dainininkais
- Mūsų kaime gegužinė — kaimo kapela su dainininkais

18. Tūkstantis žingsnelių — kaimo muzika, dainuoja E. Kuodis su Girijotu

19. Vyrų ir moterų oktetai — iš okupuotos Lietuvos

20. Šventieji vakarai — Dainų ir šokių ansamblis Lietuva

21. Chorai I — įvairūs chorai iš okupuotos Lietuvos

22. Chorai II — įvairūs chorai iš okupuotos Lietuvos

23. Ažuoliukas — žymusis berniukų choras iš okupuotos Lietuvos

Šios visos kasetės yra 60 minučių ilgumo. vienos kasetės kaina — 10 dol. su persiuntimu.

1. Virgilijus Noreika — dainuoja liaudies, estradines dainas ir operų arijas.

2. Aliukų broliai 1983 — viena iš populiariausių grupių okupuotoje Lietuvoje.

3. Aliukų broliai 1984 — viena iš populiariausių grupių okupuotoje Lietuvoje.

Šios trys kasetės yra 90 minučių ilgumo. Vienos kasetės kaina — 15 dol. su persiuntimu.

Užsakant kasetes, čekius rašyti Lyra Record, Inc., 236 Normandy Rd., Massapequa, N.Y. 11758. Telefonas 516 795 - 7930, skambinti vakarais.

Taip pat galima gauti visokių šokių muzikos kasetių, tik instrumentinės, be įdainavimo. suinteresuoti prašom rašyti nurodytu adresu ir prašykite ir kasetių sąrašo.

PRISIMINTAS KLAIPĖDOS KRAŠTO IŠVADAVIMAS

Klaipėdos krašto sukilimas ir išvadavimas prisimintas sausio 25, sekmadienį, 3 v. popiet Kultūros židinio mažojoje salėje. Oras buvo visai nepalankus, po sniego audros, dar smarkiai šalo. Ir prie tokio oro susirinko apie 50 prisiminti Klaipėdos įvykių.

Minėjimą pradėjo šaulių kuopos pirmininkas Kęstutis Miklas trumpu žodžiu. Įneštos vėliavos ir sustatytos stovuose. Invokaciją sukalbėjo šaulių kuopos kapelionas Tėv. Leonardas Andriekus, OFM.

Toliau savo žodyje K. Miklas prisiminė išvadavimo istoriją, kaip buvo pradėtas sukilimas. Sukilėlių manifestą perskaitė Vida Jankauskienė. Manifestas buvo išleistas 1923 metais sausio 9. Po šešių dienų Klaipėda jau buvo išvadauta.

Aleksandras Maldutis, skaitys eilėraščius Klaipėdos krašto atvadavimo minėjime.

Dr. Bronius Nemickas kalba Klaipėdos krašto atvadavimo minėjime, kuris buvo surengtas sausio 25 Kultūros Židinyje.

Toliau visai programai vadovauti buvo pakviesta šaulė Vida Jankauskienė. Pirmasis sveikinimo žodį tarė Lietuvos gen. konsulas Anicetas Simutis. Jis kalbėjo apie sentimentus Mažajai Lietuvai, kaip kraštas buvo lietuviškas, kaip iš ten sklido lietuviškasis raštas, kaip lietuvių kalba buvo vartojama vokiečių valdžios aktuose. Ir tokie minėjimai turi savo prasmę, jie išlaiko gyvą M. Lietuvos klausimą.

Po šio sveikinimo nuo vėliavų pasitraukė sargybos. Vėliavos liko vienos. Tada buvo dr. Broniaus Nemicko paskaita. Jis kalbėjo apie krašto politinę sąrangą, kaip per 16 metų valdymo buvo net 15 direktorių. Kalbėjo faktus nagrinėdamas teisės atžvilgiu ir ką reikės daryti ateityje.

Paskaita buvo tikrai įdomi, patraukli savo turiniu. Ir visi mielai ją iš klausė.

Toliau Maironio mokyklos mokinys Aleksandras Maldutis puikiai su aiškia dikcija paskaitė porą eilėraščių: Žukausko — Vabalėlis, A. Giedriaus — Palikimas, kur kalbama apie Montauto sukilimą.

Įjungtas ir prozos skaitinys. Vida Jankauskienė paskaitė J. Jaškausko prisiminimus, kaip į krašto išvadavimą įsijungė šauliai. Jaškauskas dirbo Palangos pašte ir iš ten su būriu šaulių pradėjo žygi Klaipėdos miesto link. Tie nuotykiškai buvo nedideli, bet juos išklaupti buvo miela.

Aleksandras Maldutis vėl paskaitė porą eilėraščių: Kristupo Lėkšto apie Rambyną ir Igno Šmigelskio apie žiemą Palangoje.

(nukelta į 12 psl.)

Klaipėdos krašto atvadavimo minėjimo programos dalyviai, rengėjai ir svečiai. I-oje eilėje iš k.: Kęstutis Miklas — šaulių kuopos pirmininkas, Aleksandras Maldutis, dr. Bronius Nemickas, Liet. gen. konsulas Anicetas Simutis, Vida Jankauskienė, Paulius Jurkus; II-oje eilėje Jonas Vilgaly, Kazimieras Bačiauskas, Algis Jankauskas, Malvina Kliveckienė, Albinas Sakalas, Vacys Butkus, Jurgis Šližys, Vladas Vasikauskas, Zigmas Dičinigaitis ir Martynas Brakas.

SVEČIAI IŠ VOKIETIJOS CHICAGOJE

"Margučio" radijo programos Chicagoje vedėjo Petro Petručio pakviesti, į Š. Ameriką atvyksta žymūs menininkai iš Vakarų Vokietijos.

Pirmieji iš jų bus sol. Vilija Mozuraitytė, pianistė dr. prof. Raminta Lampsaitytė ir smuikininkas Michael Kollars. Jie savo koncertų seriją lietuviams pradės vasario 22 Toronte. Po to jie pasirodys Miami — kovo 1 ir Clevelande kovo 8. Jų pasirodymas Chicagoje bus kovo 15. Taip pat tariamasi dėl koncerto St. Petersburg. Lampsaitytė ir Kollars dar pakoncertuos ir Ameri-

kos universitetuose, tuo tarpu sol. Mozuraitytė, kuri dabar jau yra kylanti žvaigždė V. Vokietijoje, grįš atgal į Vokietiją, nes ten jos laukia koncertai.

Ir šiemet į Š. Ameriką atvažiuoja sol. Nelė Paltinienė ir jos vyras Arvydas Paltinas. Jie čia turės mažiausiai tris koncertus. Pirmasis iš jų bus balandžio 26 Bostone, po to gegužės 3 Baltimorėje ir gegužės 10 Chicagoje. Dar tariamasi dėl koncerto Detroit.

Taigi neužilgo Amerikos ir Kanados lietuviams turės progą išgirsti mūsų populiariausius menininkus iš V. Vokietijos.

Beje, dr. prof. R. Lampsaitytė yra gimusi ir augusi Chicagoje ir čia tebegyvena jos tėvai. Sol. Mozuraitytė prieš kurį laiką atvyko iš Lietuvos.

(e.š.)

— Stasė Semėnienė, "Draugo" Moterų skyriaus redaktorė ir Balzeko Lietuvių kultūros muziejaus reikalų vedėja ir kun. Juozas Prunskis dalyvavo Continental Cablevision televizijos "Lifestyle" programoj. Per pusę valandos jie pakalbėjo apie lietuviškus Kalėdų papročius, okupuotos Lietuvos būklę, praeities didybę ir lietuvių gyvenimą Chicagoje.

Lituanistikos Katedra The Endowed Chair of Lithuanian Studies University of Illinois at Chicago

AUKOS LITUANISTIKOS KATEDRAI

Aukos gautos 1986 m. lapkričio ir gruodžio mėnesiais:

5,000 dol. XX, Chicago, IL (iš viso 6,000 dol.)

2,500 dol. Rytas ir Aušra Babickai, Richmond Heights, OH.

1,000 dol. Ernest C. Raskauskas, Bethany Beach, DE; Feliksas Skabeika, Adelaide, Australija.

510 dol. Petras Smolskis, Morphtville, Australija.

501 dol. Dr. Balraj ir Aldona Seghal, Palo Alto, CA.

500 dol. Justas ir Janina Lieponiai, Lockport, IL; Lithuanian American Club of Arizona, per Jean Pike, Sun City, AZ; a. a. tėvo Matthew Zaldoko atminimui — Edward Zale, Rancho Palos Verdes, CA.

250 dol. Charles ir Julia Petrauskai, Costa Mesa, CA; Eugenijus ir Regina Žiuriai, Wethersfield, CT.

200 dol. Edmundas ir Rūta Kulikauskai, La Palma, CA (iš viso 2,200 dol.); Adomas ir Lina Mickevičiai, Burlingame, CA (iš viso 1,000 dol.); Juozas Starkevičius, Toronto, Kanada (iš viso 600 dol.).

125 dol. Dr. Vytautas Pakalnis, Evans, GA (iš viso 250 dol.).

110 dol. Dr. Juozas ir Valerija Masilioniai, Dayton, OH.

100 dol. A. a. prof. dr. Juozo Blažio atminimui — Juozas ir Edith Blažiai, Holliston, MA (iš viso 310 dol.); a. a. prof. Kazimiero Būgos atminimui — Antanas Mažiulis, So. Boston, MA (iš viso 1,025 dol.); Vilius Dundzila, Clarendon Hills, IL (iš viso 450 dol.); Gražina Kenter, Danbury, CT (iš viso 350 dol.); Juozas Pivoriūnas, Cleveland, OH; Vacius Prižgintas, Hollywood, CA (iš viso 825 dol.); Algimantas ir Dalia Urbučiai, Palos Heights, IL; kun. V. J. Volodka, Northcote, Australija.

50 dol. Kazys Čiurlys, North Brunswick, NJ; Ona Liuterioza, Pompano Beach, FL; Viktoras Skrolas, Australija; Ignas ir Marija Stankai, Cleveland, OH; Vitalis Švažas, Bellevue, WA (iš viso 405 dol.).

35 dol. Tadas Bukaveckas, Chicago, IL.

30 dol. Antanas ir Daiva Repečkos, Riyad, Saudi Arabia.

25 dol. Antanas Dargis, Tucson, AZ; Vida Grayson, Tenafly, NJ (iš viso 775 dol.); Lithuanian Craftsmen Club, per Stanley Stroka, Chicago, IL (iš viso 50 dol.); Carl ir Eve Kazakauskai, Philadelphia, PA; Viola Prakapas, Boston, MA; Anthony ir Helen Yakaitis, Franklin Square, NY (iš viso 260 dol.).

20 dol. Andrius Kulikauskas, La Jolla, CA; Julia Lesčinskienė, Dorchester, MA.

15 dol. Joseph Panavas, Southfield, MI.

10 dol. Jonas Stelmokas, Lansdowne, PA (iš viso 70 dol.).

5 dol. Anna Sliteris, Chicago, IL.

Pagal pasižadėjimus gauta:

3,000 dol. Dr. Jonas ir Dana Bilėnai, Huntington, NY (įmokėta 2,250 dol.).

Aukų gruodžio mėnesį surinko:

JAV LB New Haven apylinkė 35 dol. (iš viso 1,230 dol.); JAV LB San Francisco apylinkė 720 dol. (iš viso 4,101 dol.).

PLB valdyba ir PLB Fondo vadovybė labai dėkinga visiems aukotojams už PLB LITUANISTIKOS KATEDROS įsteigimą. PLB Fondo vadovybė savo darbą tęsia toliau ir prašo Jūsų aukų bei testamentinių palikimų PLB LITUANISTIKOS KATEDROS ateities darbams ir papildomoms studijoms. Dabar gaunami pinigai bus laikomi specialiam Stasio Barzduko vardo fonde ir skiriami Katedros plėtimui, kitų lietuvių profesorių atsikvietimui specialioms paskaitoms, lituanistikos seminarų bei leidinių ruošimui ir panašiai.

Visos aukos gali būti nurašomos nuo pajamų mokesčių JAV ir Kanadoje, ID No. 36-3097269. Prašom tekis rašyti ir siųsti: Lithuanian World Community Foundation, 5620 S. Claremont Avenue, Chicago, IL 60636.

Vytautas Kamantas
PLB Fondo pirmininkas

Nijolė Balzariene
PLB Fondo reikalų vedėja

LB Connecticuto apygarda, norėdama pasiekti visus lietuvių kilmės amerikiečius ir atitinkamai paveikti didžiąją spaudą, televiziją, viešąją nuomonę ir JAV vadovaujančius žmones ruošia centrinį Nepriklausomybės paskelbimo minėjimą anglų kalba Hartforde, sekmadienį, vasario 22 d. 2 v. p. p. Roberts teatre, W. Hartforde, po to, kai tradiciniai minėjimai savųjų tarpe, savąja kalba yra praėję.

Minėjime pagrindinę kalbą pasakys p. PER AHLMARK, buvęs Švedijos ministerio pirmininko pavaduotojas, darbo ministeris ir vienas Švedijos liberalų partijos vadų. P. Ahlmark teisėjavo Sov. Sąjungą pasmerkusiame Kopenhagos teisme ir buvo pagrindinis kalbėtojas praėjusį rudenį įvykusiose Vienos demonstracijose. Priimdamas kvietimą kalbėti Hartforde p. Ahlmark parašė: "Man yra garbė kalbėti Lietuvos laisvės reikalu. Yra gėda, kad tiek mažai pasaulyje pasisakoma dėl Baltijos tautų priespaudos".

Rengėjai deda daug pastangų, kad plačiai užsimotas minėjimas pasisektų. Yra labai svarbu užpildyti erdvią Roberts teatro salę. Visos mūsų pastangos bus veltui apytuštėje salėje. Atvykite patys, paraginkite jūsų pažįstamus, gal jau lietuviškai nebekalbantiuos ir jūsų draugus amerikiečius. Atvežkite savo vaikus, jų šeimas ir jų draugus. Tik visų mūsų sujungtomis pastangomis galime paremti mūsų teisėtą pastangą Lietuvos laisvei atgauti.

Meninėje minėjimo programoje dalyvauja solistė Daiva Mongirdaitė ir Hartfordo "Berželio" tautinių šokių šokėjai, vadovaujami p. D. Dzičienės. Himnus ir Maldą giedos jungtinis Connecticuto parapijos choras, vedamas muziko Jurgio Petkaičio. Minėjimo metu bus

CENTRINIS VASARIO 16 MINĖJIMAS ANGLŲ KALBA HARTFORDE

LITHUANIAN INDEPENDENCE DAY COMMEMORATION

KEYNOTE SPEAKER
PER AHLMARK

FORMER DEPUTY PRIME MINISTER OF SWEDEN
MINISTER OF LABOR & LEADER OF SWEDEN'S LIBERAL PARTY

CONCERT / CULTURAL PROGRAM

Soloist - Daiva Mongirdaitė
Lith. Folk Dance Group - "BERŽELIS"

SUNDAY, FEBRUARY 22, 1987 — 2:00 P.M.

ROBERTS THEATER
KINGSWOOD - OXFORD SCHOOL
170 Kingswood Rd. - West Hartford, Conn.
Entrance on Trout Brook Road

Admission \$3.00

Sponsored by: Lithuanian American Community of Connecticut

(PROGRAM TO BE IN ENGLISH)

renkamos aukos Lietuvos laisvimo reikalams. Iš tų, kurie jau yra paaukoję savo apylinkių minėjimuose aukos nėra laukiamos, bet bus mielai priimamos. Aplamai, aukos nėra privalomos. Tik atvažiuokite!

Minėjimo išlaidoms padengti šiais metais įėjimas yra su bilie-

tais, kurių kaina yra \$3.00. Po minėjimo p. Ahlmark ir svečiams pagerbti rengiamas priėmimas Hiltono viešbutyje, Hartfordo miesto centre. Priėmime kviečiami dalyvauti visi norintieji, bet vietų skaičius yra ribotas. Iš anksto bilietus į minėjimą ir į priėmimą (\$10) ga-

lime užsisakyti pas p. Vaitkų, (203) 756 - 5173. Pridedame minėjimo skelbimą anglų kalba.

Roberts teatras lengvai pasiekiamas važiuojant 1-84 greitkelio. Reikia išsukti 43 išvažiuoju, West Hartford.

1987 M KELIONĖS Į LIETUVĄ
13 - 20 DIENŲ KELIONĖS SU 10 DIENŲ LIETUVOJE

- 13 dienų — Lietuva**
Kelionė 527 — gegužės 27 - birželio 9 — \$1,549
Vilniuje 10 dienų
- 14 dienų — Lietuva ir Rusija**
Kelionė 722 — liepos 22 - rugpj. 4 — \$1,699
Vilniuje 10 dienų, Maskvoje 2
- 15 dienų — Lietuva, Rusija, Liuksemburgas**
Kelionė 303 — Kaziuko mugė
kovo 3 - 17 — \$1,229
Kelionė 1103 — lapkričio 3 - 17 — \$1,129
Vilniuje 10 dienų, Maskvoje 2, Liuksemburge 1
- 15 dienų — Lietuva ir Suomija**
Kelionė 101 — spalio 1 - 15 — \$1,679
Kelionė 128 — Naujų Metų sutikimas
Gruodžio 28 - sausio 10 — \$1,499
Vilniuje 10 dienų, Helsinky 2
- 16 dienų — Lietuva ir Lenkija**
Kelionė 505 — gegužės 5 - 20 — \$1,699
Kelionė 805 — rugpjūčio 5 - 20 — \$1,799
Kelionė 915 — rugsėjo 15 - 30 — \$1,699
Vilniuje 10 dienų, Varšuvoje 3
- 19 dienų — Lietuva, Rusija, Suomija, Švedija**
Kelionė 805S — rugpjūčio 5 - 23 — \$2,179
Vilniuje 10 dienų, Maskvoje 2, Leningrade 2, Helsinky 1, laive Baltijos jūroje 1, Stockholme 1
- 20 dienų — Pabaltijo kraštai, Suomija, Rusija ir "Baltika" festivalis**
Kelionė 706 — liepos 6 - 25 — jaunimo grupė — \$2,049
Vilniuje 10 dienų, Rygoje 2, Taline 2, Helsinky 1, Leningrade 2, Baltijos jūroj laivu nuo Helsinkio iki Talino
- 10-16 DIENŲ KELIONĖS SU 7 DIENOMIS LIETUVOJE**
10 dienų — Lietuva ir Suomija
Kelionė 921H — rugsėjo 21 - 30 — \$1,549
Vilniuje 7 dienos, Helsinky 1

- 11 dienų — Lietuva, Rusija, Liuksemburgas**
Kelionė 421 — balandžio 21 — gegužės 1 — \$1,449
Vilniuje 7 dienos, Maskvoje 1, Liuksemburge 1
- 13 dienų — Lietuva ir Lenkija**
Kelionė 513A — gegužės 12 - 25 — \$1,559
Vilniuje 7 dienos, Varšuvoje 3
- 13 dienų — Lietuva ir Rusija**
Kelionė 818 — rugpjūčio 18 - 30 — \$1,559
Vilniuje 7 dienos, Maskvoje 2, Leningrade 2
- 13 dienų — Lietuva, Rusija, Vengrija**
Kelionė 720 — liepos 20 — rugpj. 1 — \$1,749
Kelionė 810 — rugpjūčio 10 - 21 — \$1,749
Vilniuje 7 dienos, Maskvoje 2, Budapešte 2
- 15 dienų — Lietuva, Rusija, Vengrija, Čekoslovakija**
Kelionė 511 — gegužės 11 - 25 — \$1,879
Kelionė 921 — rugsėjo 21 - spalio 5 — \$1,879
Vilniuje 7 dienos, Maskvoje 2, Budapešte 2, Prahoje 2
- 15 dienų — Lietuva, Rusija, Suomija**
Kelionė 514 — gegužės 14 - 28 — \$1,699
Kelionė 714 — liepos 14 - 28 — \$1,779
Vilniuje 7 dienos, Maskvoje 2, Leningrade 2, Helsinkyje 2
- 16 dienų — Lietuva ir Lenkija**
Kelionė 513 — gegužės 13 - 28 — \$1,749
Vilniuje 7 dienos, Varšuvoje 3, Krokovoje 2, Čestochovoje 1
- 10 - 13 DIENŲ KELIONĖS SU 5 DIENOMIS LIETUVOJE**
10 dienų — Lietuva, Rusija, Italija
Kelionė 510 — gegužės 10 - 19 — \$1,549
Vilniuje 5 dienos, Maskvoje 2, Milane 1
- 11 dienų — Lietuva ir Lenkija**
Kelionė 707 — liepos 7 - 17 — \$1,579
Kelionė 915W — rugsėjo 15 - 25 — \$1,479
Vilniuje 5 dienos, Varšuvoje 3
- 13 dienų — Lietuva, Rusija, Italija**
Kelionė 426 — balandžio 26 - gegužės 8 — \$1,829
Kelionė 920 — rugsėjo 20 — spalio 2 — \$1,829
Vilniuje 5 dienos, Maskvoje 2, Romoje 4 su dienos išvyka į Florenciją

Dėl brošiūros ir daugiau informacijos kreiptis:

BALTIC TOURS
293 AUBURN ST.
NEWTON, MA 02166
(617) 965-8080 arba (617) 969-1190

LITHUANIAN COOKERY

In English, 316 pages.

Agronomės Iz. Sinkevičiūtės parašyta lietuviškų valgių receptų knyga. Graži dovana draugėms amerikietėms. Knyga su plastiniu apdangalu, nugarėlė patogiai suverta. 316 pusl. Kaina 8 dol. Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Užsakau "Lithuanian Cookery" už 10 dol. Persiuntimas - I - Postage 1 dol.

Vardas, pavardė

Numeris, gatvė

Miestas, valstija, Zip

Lithuanian Heritage — Jig-dėtas istorinis katalogas anglų saw puzzle. Seniem ir jauniem kalboje. Tinkama dovana vidomus žaidimas — iš spalvotų siem. Dėžutė siunčiama visur gabaliukų sudėstyti Lietuvą su tik už 12 dol. Darbininkas, jos didvyriais, jūrą, miškais, 341 Highland Blvd., Brooklyn, ežerais, upėmis ir laukais. Pri-N.Y. 11207.

RŪTA PAUPERIENĖ, Jatalgos vadėja

1987 METŲ KELIONĖS Į LIETUVĄ

- Nr. 8701 Gegužės 8 - gegužės 23 d.**
Iš New York'o \$1,895.00
Iš Chicago's \$1,995.00
Kelionės maršrutas: 1 naktis Maskvoje, 10 naktų LIETUVOJE, 3 naktys Stockholm'e.
- NR. 8702 Liepos 3 - liepos 18 d.**
Iš New York'o \$1,965.00
Iš Chicago's \$2,065.00
Kelionės maršrutas: 1 naktis Maskvoje, 10 naktų LIETUVOJE, 3 naktys Copenhagoje.
- NR. 8705 Rugpjūčio 14 - rugpjūčio 30 d.**
Iš New York'o \$1,995.00
Iš Chicago's \$2,095.00
Kelionės maršrutas: 1 naktis Maskvoje, 10 naktų LIETUVOJE, 4 naktys Stockholm'e.
- NR. 8706 Rugsėjo 18 - spalio 3 d.**
Iš New York'o \$1,795.00
Iš Chicago's \$1,895.00
Kelionės maršrutas: 1 naktis Maskvoje, 10 naktų LIETUVOJE, 3 naktys Copenhagoje.

KITOS KELIONĖS

- NR. 8703 Liepos 11 - 24 d. — LATVIJA**
Iš New York'o \$1,695.00
Maršrutas: 2 naktys Helsinky, 10 naktų Riga.
- NR. 8704 Rugpjūčio 1 - 16 d. MENO IŠVYKA**
Iš New York'o \$2,165.00
Maršrutas: 5 naktys Maskva, 4 naktys Leningradas, 1 naktis Stockholm'as, 2 naktys Helsinky's, 2 naktys Silja Line laive.
- NR. 8707 Lapkričio 6 - lapkričio 22 d. OPEROS IŠVYKA**
Iš New York'o \$1,950.00
Maršrutas: Stockholm'as 2 naktys, Maskva 3 naktys, Leningradas 3 naktys, Budapešt'as 3 naktys, Copenhaga 3 naktys. **Viso 10 operos ir baletų spektaklių.**

Kaina (nakvojant dviese kambaryje) įskaito visas susisiekimo išlaidas, viešbučius, maistą Lietuvoje, įvairias ekskursijas ir daug kitų priedų. Pageidaujant tolimesnių kelionės detalių prašome kreiptis, prisiimsime brošiūras.

Tarpininkaujame perkantiems automobilius. Kainos:
VOLGA GAZ 24-10 — 5,600 rb.
VAZ 2108 5,365 rb.
VAZ 2107 4,470 rb.
VAZ 2106 4,130 rb.
VAZ 21003 3,900 rb.
VAZ 21013 3,360 rb.
Padedame sutvarkyti dokumentus iškvietimams.

G. T. INTERNATIONAL, INC. P. O. BOX 29163 CHICAGO, ILL. 60629
Telefonai: (312) 471-1700 arba (312) 471-1702

LIETUVIAI AUSTRALIJOJE

Įvairiuose Australijos miestuose, kuriuose lapkričio pabaigoj iankėsi Jonas Paulius IIsis, kartu su vietos tikinčiaisiais Popiežių pasitiko ir lietuviai, kurie yra įsikūrę visuose pagrindiniuose Australijos didmiesčiuose: Sydnėje, Melbourne, Adelaidėje, Brisbanėje, Hobarte, Perthe ir kitur.
Australijoje iš viso yra apie 10,000 lietuvių, kurie organi-

zuotai veikia tautinėje ir religinėje plotmėje. Visuose didesniuose miestuose yra įkurti Lietuvių Bendruomenės skyriai, veikia įvairios tautinės ir religinės organizacijos bei lietuviškos parapijos.
Pagrindinė Australijos lietuvių religinė organizacija yra Lietuvių Katalikų Federacija Melbourne. Australijoje yra spausdinami du lietuvių laikraščiai — savaitraščiai: Tėviškės Aidai Melbourne ir Mūsų Pastogė Sydnėje.

Australijos lietuviai yra daug pasitarnavę Lietuvos vardo išgarsinimui šiame krašte. Jie nuolat informuoja federalinę vyriausybę ir atskirų valstijų valdžias apie dabartinę Lietuvos padėtį, apie Lietuvoje vykdomus žmogaus teisių bei religinės laisvės pažeidimus.

Australijos lietuvių pastangų dėka krašto parlamentas yra priėmęs kelias rezolucijas Lietuvos laisvės klausimu. Visai neseniai Australijos Senato priimtoje rezolucijoje federalinė valdžia raginama tarptautinėje plotmėje išskelti Lietuvos ir kitų Pabaltijo kraštų laisvo apsispre-

dimo klausimą, taip pat kreiptis į sovietinę valdžią, kviečiant užbaigti visus spaudos veiksmus Pabaltyje.

Australijos vyriausybė, kuri nėra pripažinusi Pabaltijo kraštų prievartinio įjungimo į Sovietų Sąjungą, yra pakartotinai išreiškusi savo solidarumą Pabaltijo tautom.

BUFFALO, N.Y.

Kūčios lietuvių klube

Buffalo lietuvių klubas gruodžio 20 surengė savo metines kūčias. Jos vyko International Instituto patalpose. Kūčioms vadovavo nauja klubo pirminkė Milda Newmanienė. Kalėdinių giesmių giedojimui akomponavo Buffalo filharmonijos orkestro pučiamųjų instrumentų sekcija. Filharmonijos akomponavimą suorganizavo dr. Stanievich. Kūčių paruošimui vadovavo A. Masiulionienė.

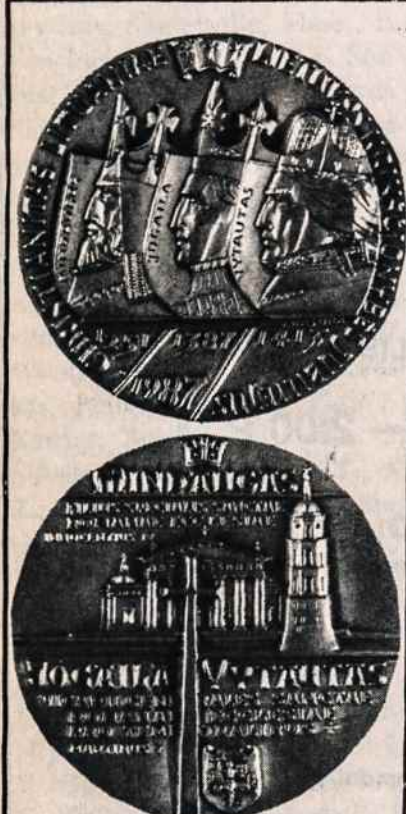
Vienė savaitę prieš kūčias pagrindinis miesto laikraštis "Buffalo News" išspausdino ilgą straipsnį apie Buffalo lietuvių klubą, lietuviškas kalėdines tradicijas ir kūčias. To straipsnio

dėka į kūčias atvyko nemaža vietinių lietuvių kilmės gyventojų, kurie parodė susidomėjimą lietuvių veiklą.

Buffalo lietuvių klubas jau veikia 35 metus. Nors per tą laikotarpį buvo daug pasikeitimų, klubas su naujų jėgų energija tęsia darbą Lietuvos labui.

Algirdas Gamziukas, M.D.

DEXTER PARK PHARMACY
Wm. Anastasi, B.S.
77-01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 77th Street)
Woodhaven, N.Y. 11421
WE DELIVER
296-4130

Lietuvos krikšto 600 metų sukakties medalis, kurį sukūrė skulptorius Vytautas Kašuba. 3 colių bronzinis — 30 dol. 1 colio bronzinis — 15 dol. 1 colio gryo sidabro — 50 dol. Persiuntimui pridedamas 1 dol. Gaunama Darbininko administracijoj: 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

LITHUANIA 700 YEARS
(IN ENGLISH, 458 PAGES)

Parašyta J. Puzino, A. Geručio, J. Jakšto, A. Budreckio ir St. Lozoraičio. Įvadas R. Sealey. Šešta laida, puošniai išleista. Puiki dovana kiltataučiam ir lietuviams, naudojančiam tik anglų kalbą. Platina: Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Užsakau "Lithuania 700 Years" už 18 dol. Persiuntimas — postage 1 dol.

Vardas, pavardė

Numeris, gatvė

Miestas, valstija, Zip

FEDERALINĖ LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

KASA

LITHUANIAN FEDERAL CREDIT UNION

Centras: 86 - 01 114th St., Richmond Hill, N.Y. 11418
Tel. (718) 441-6799

Skyriai: Chicagoje, Cicero, St. Petersburg, Detroit, Waterburyje

Aktyvas: 57 milijonai dolerių.

KASOJE mainomi čekiai, priimami Social Security Indėliai, išduodami Money Orders ir nemokamai duodamas čekių rašymo patarnavimas.

KASA moka didesnius mokesčius už reguliarias sutaupas ir sertifikatus, negu kiti bankai.

KASA palankiom sąlygom duoda paskolas, tvarko palikimus ar vaikų fondus ir atlieka kitus bankinius patarnavimus.

KIEKVIENA TAUPOMOJI SĄSKAITA FEDERALINĖS VALDŽIOS APDRAUSTA IKI \$100.000

KASOS įstaiga Richmond Hill veikia šešias dienas savaitėje nuo 9 val. ryto iki 8 val. vakaro, išskyrus penktadieniais iki 6 v.v. ir šeštadieniais iki 5 v.v.

Apie paskolų ir sertifikatų palūkanų pasikeitimus prašoma telrauti KASOJE darbo valandomis. Per telefoną arba paštu Jums bus suteiktos vėliausios informacijos.

BOSTONO ŽINIOS

Leonardo Andriekaus poezijos apibūdinimas

1985 m. išėjo iš spaudos Leonardo Andriekaus, pranciškion, poezijos rinkinys "Atmink mane, rūpintojėli", o Lietuvos krikšto 600 metų sukakties proga surengto religinės poezijos konkurso premija 1,500 dol. sumoje pernai jam paskirta už eilėraščių rinkinį "Balsai iš anapus". Ta proga Laisvės Varpas vasario 1 d. laidoje perdavė platų Leonardo Andriekaus poezijos apibūdinimą, kurį atliko atliko Titus Antanaitis iš Chicagos, labai šiltai ir dalykiškai aptardamas Leonardo Andriekaus poezijos išleistus rinkinius, jo rašymo būdą ir vietą mūsų literatūroje. Savo teigimus Titus Antanaitis parėmė ištrau-

komis iš Antano Vaičiuliaičio ir Kazio Bradūno pasisakymų apie Leonardo Andriekaus kūrybą.

Pianistas Vytautas Bakšys

Jaunas mūsų pianistas Vytautas Bakšys susilaukė naujo laimėjimo. Extraordinary Performing Arts Students of America organizacija, veikianti Californijoje, pripažino jį Amerikos meno nepaprastu studentu 1986-1987 metams. tai jau antras jo

BOSTONO LIETUVIŲ BALSŲ — MINKŲ RADIO PROGRAMA girdima per radijo stotį WLYN 1360 AM banga sekmadieniais nuo 8 iki 8:45 val. ryto. Vadovauja S. ir V. Minkai, 71 Farragut Road, So. Boston, Mass. 02127. Tel. 268-2515. Pas Minkus gaudamas "Darbininkas".

LAISVĖS VARPAS sekmadieniais 9:00-10:00 val. ryto iš WCAV-FM banga 98.0. Vedėjas — Petras Viščinis, 173 Arthur St., Brockton, MA 02402. Telefonas (617) 586-7209.

MIRĖ KUN. ADOLFAS STAŠYS

St. Petersburg, Fla., vasario 4, trečiadienį, 6:25 v.r. po operacijos mirė kun. Adolfas Stašys. Palaidotas Chicagoje Šv. Kazimiero kapinėse. Velionis buvo gimęs 1905 spalio 23. Kunigu įšventintas 1928 lapkričio 11. Nuo 1931 buvo Panevėžio mergaičių gimnazijos kapelionas. Karo metu pasi-

traukė į Vokietiją, buvo Niurntin geno lietuvių gimnazijos kapelionas ir vicedirektorius.

Į Ameriką atvykęs, apsigyveno Chicagoje ir įsitraukė į visuomeninę veiklą. daugiausia dirbo Alte. Išėjęs į pensiją, persikėlė gyventi į St. Petersburg Beach, Fla.

Viena iš vėliausių kun. A. Stašio nuotraukų. Jis stovi pirmas kairėje. Į dešinę kiti St. Petersburg Beach, Fla., gyvena lietuviai kunigai: kun. V. Dabušis, prel. J. Balkūnas, kun. J. Gasiūnas, kun. V. Zakaras, OFM. Nuotr. V. Bacevičiaus

Lietuvos melle gyvenusiam, daug širdies ir darbo įdėjusiam bedirbant Amerikos Lietuvių Tarybos Valdyboje

A. A. KUN. ADOLFUI STAŠIUI

mirus, visiems jo artimiesiems reiškiamo nuoširdžią užuojautą ir kartu su visa išseivija giliai liūdime.

Amerikos Lietuvių Taryba

A. A. JUOZUI NAVASAIČIUI

mirus, jo žmonai Juzel, mūsų mielai jaunystės dienų draugei, sūnums Jurgiui ir Sauliui su šeimomis ir visiems artimiesiems reiškiamo širdingą užuojautą.

Ona ir Jonas Liorentai Elena Purelienė

Florida

A. A. EUGENIJUI ORENTUI

mirus, jo žmonai Marytei, sūnums Linui ir Pauliui reiškiamo nuoširdžiausią užuojautą.

Elena ir Edvardas Garlai

toks laimėjimas. Pagal atliekamo meno organizaciją, žinomų meno ugdytojų ar profesionalų siūlymą toji organizacija atrinka tokius studentus už jų įnašą atliekamo meno srityje, jų darbą ir pasišventimą savo bendruomenėm. Tokio pripažinimo susilaukė, studentai įtraukiami į National Awards Volume, "Extraordinary Performing Arts Students of America", gauna apdovanojimo pažymėjimą, teisę į stipendiją ir galimybę išsiųgti į vasaros koncertų keliones po Europą ar Australiją.

Vytautas Bakšys šiuo metu ruošia doktoratą iš muzikos fortepijono klasėje State University of New York at Stony Brook. Jis yra baigęs 1982 m. New England Conservatory of Music su pasižymėjimu, gavęs daugelį stipendijų, koncertavęs Prancūzijoje, Šveicarijoje, Kanadoje ir šiame krašte, laimėjęs daug konkursų, parašęs eilę kūrinių, o dabar kuria simfoniją ir operą.

Radio programa amerikiečiams

Kaip kasmet, taip ir šiemet Vasario 16-osios proga Laisvės Varpas ruošia specialias radijo programas anglų kalba įvairioms

KAZIMIERĄ LOPĄ PRISIMENANT

Sausio 20 suėjo metai, kaip mirė Kazimieras Lopas.

Buvo jis gimęs 1924 metais kovo 21 Kriukuose prie Joniško kaip Mildos Petrutytės ir Klemento Lopų sūnus. Tėvai turėjo gražų ūkį, šeimoje buvo du broliai. Vyriausias buvo Juozas, miręs 1985.

Iš pat mažens su tėvais ūkyje dirbo visus darbus. Progai pasitaikius, išvyko į Kauną ir ten įstojo į aukštesnę technikos mokyklą, kurią labai sėkmingai baigė. Po to techniką studijavo Kauno universitete.

Bolševikams artinantis, su broliu įstojo į organizuojamus lietuvių savisaugos batalijonus. Visai artėjant frontui, abu broliai atsisveikino su tėveliais ir pasitraukė į Vakarus. Čekoslovakijoje dirbo automobilių remonto dirbtuvėje. Čia jis susitiko savo būsimą žmoną Mariją Vasilev. Į karo pabaigą, 1945 abu, gerų čekų padedami, atvyko į Vokietiją ir įsikūrė lietuvių tremtinių stovykloje Rosenheime. Čia kunigo Tankevičiaus palaiminti, su Marija sukūrė šeimą.

Būdamas stovykloje, suorganizavo automechanikų ir šoferių kursus. Daug lagerio vyrų perėjo per tuos jo kursus ir paskui vertėsi kaip šoferiai. Vėliau su ta pačia grupe dirbo Scheishemo aerodrome, remontuodami amerikoniškas mašinas. Sugrįžęs į Rosenheimą, dirbo IRO įstaigoje kaip mašinų skyriaus vedėjas. 1950 metais išvy-

amerikiečių radijo stotims. Vasario 13 d. nuo 8:05 val. ligi 9 val. vakaro, t.y. tuoj po pasaulinių žinių tokią Laisvės Varpo paruoštą programą perduos radijo stotis WBET — AM 1460 iš Brocktono. Joje bus iškeltas Lietuvos laisvės reikalas tarptautinių įvykių fone, o taip pat bus perduota lietuviška muzika, siekiant klausytojus amerikiečius supažindinti ne tik su Lietuvos kova dėl laisvės, bet taip pat su lietuvių tautine kultūra. Programa pritaikinta amerikiečių publikai ir jų psichologijai.

Vakaras rašytojams

LB Bostono apylinkės valdyba planuoja vakarą, skirtą rašytojams Stasiui Santvarui ir Antanui Gustaičiui bei jų kūrybai. Pirmajam šiemet sukanka 85-ri metai, o antrajam — 80 metų. Vakaro data tuo tarpu dar nenustatyta. Atrodo, kad jis įvyks gegužės mėn. pradžioje.

N. Anglijos Amerikos Baltų draugija praneša, kad pianisto Vytauto Bakšio koncertas bus balandžio 5, sekmadienį, 3 val. popiet salėje First and Second Church Bostone, 66 Marlbo-

Kazimieras Lopas

ko į Ameriką ir apsigyveno Stamford, Conn., ir tais pačiais metais susilaukė vienintelės dukrelės Reginos.

Stamforde gyvendamas, vakarais lankė Bridgeporto universitetą ir studijavo inžineriją. Ją 1959 sėkmingai baigė. Buvo gavęs visokias pasiūlymus, bet apsisprendė dirbti Stamford Time Corp tyrimų skyriuje. Po kelerių metų pasitraukė ir pasidarė laisvu savo profesijos patarėju. Taip važinėjo po visą Ameriką, kur jį kvietė. Užsimanė pasidaryti ir lakūnu, nusipirko lėktuvą ir dirbo ilgas valandas. Tai jam pakenkė sveikatai.

Paskui dirbo Paper Machine and Components Danbury, CT. Ten dirbo kaip fabriko inžinierius ir pastatė aštuonias mašinas, kurios ir dabar tebeveikia.

1980 metų pavasarį susituokė su Aušra Stasiūnaite-Vaitužiene ir rudenį drauge įkūrė bendrovę vardu Karys.

rough St. Sis rečitalis yra tik dailis draugijos 28-to sezono. Bilietai gaunami prie įėjimo. Suaugusiems — 10 dol., pensininkams ir studentams — 8 dol., vaikai iki 12 metų įleidžiami nemokamai.

BROCKTON, MASS.

Vasario 16-osios minėjimas

Lietuvos nepriklausomybės atstatymo 69-rių metų sukakties minėjimas Brocktono ir apylinkės lietuviams vyks tokia tvarka:

Vasario 12 d. 10 val. ryto miesto burmistras Carl Pitaro pasirašo proklamaciją, skelbiančią Vasario 16-tąją Lietuvos nepriklausomybės dieną, dalyvaujant Brocktono Lietuvių Tarybos atstovams, spaudos, radijo ir Cable TV reporteriams.

Vasario 13 d. nuo 8:05 val. ligi 9 val. vakaro radijo stotis WBET — AM 1460 perduos specialią programą anglų kalba Lietuvos laisvės ir kultūros reikalais, kaip ji tai daro nuo 1950 metų pagal Laisvės Varpo vedėjo Petro Viščinio pastangas ir rūpestį.

Vasario 15 d. tuoj po 10 val. mišių Šv. Kazimiero lietuvių parapijos bažnyčioje organizuota automobilių vilkstinė į Legion Parkway, kur iškeliami Lietuvos vėliava, pavadinant tą aikštę Mindaugo aikštę, kaip tai daroma jau eilę metų pagal miesto skyriaus viršininko Frank Wallen pasirūpinimą.

Vasario 22 d. pagrindinis minėjimas, į kurį įeina: a) 10 val. ryto Šv. Kazimiero lietuvių parapijos bažnyčioje iškilmingos mišios už Lietuvą su atitinkamu pamokslu, giedant parapijos chorui. b) tuoj po pamaldų organizuota automobilių vilkstinė į Mindaugo aikštę, kur nu-

Jis buvo padaręs įvairių išradimų, patobulinimų ir juos užpatentavęs. Buvo darbštus, talentingas ir geros širdies žmogus. Visiems stengėsi varge padėti. Buvo šviesus asmuo, mylėjęs žmones ir gyvenimą. Buvo geras tėvas dukrai Reginai ir žmonos Aušros vaikams bei anūkams.

Už jo sielą mišios buvo aukojamos sausio 25 Sacred Heart bažnyčioje Southbury, Conn. Po to giminės ir draugai susirinko pietų pas Reginą Vaitužytę-Barcello.

Paliko nuliūdime žmoną Aušrą, jos vaikus ir anūkus, mylimą dukrelę Reginą, draugus ir giminės Lietuvoje.

Liūdinti žmona Aušra ir draugai

leidžiama Lietuvos vėliava, plevėsavusi visą savaitę, c) 3 val. popiet Šv. Kazimiero lietuvių parapijos salėje po bažnyčia iškilminga sueiga, kurioje pagrindiniu kalbėtoju bus Alfonsas Petrutis, buvęs ilgametis Amerikos Balso lietuvių skyriaus vadovas, miesto burmistras Carl Pitaro ir kitų pareigūnų sveikinimai. Meninę programą atliks Bostono lietuvių tautinių šokių jaunųjų grupė, vadovaujama Jūratės Norkūnaitės-Aukštikalnienės, Šv. Kazimiero lietuvių parapijos mišrus choras ir sol. Benediktas Povilavičius, akomponuojamas komp. Jeronimo Kačinsko.

Minėjimą organizuoja ir jam vadovauja Brocktono Lietuvių Taryba, kurios pirmininku yra Romualdas Bielkevičius. Pamaldose ir iškilmingoje sueigoje organizacijos kviečiamos dalyvauti su vėliavomis.

Visi Brocktono ir apylinkės lietuviai raginami įsijungti į visas minėjimo dalis, o taip pat pagal galimybę aukoti Lietuvos laisvinimo ir lietuviybės išlaikymo reikalams. Aukos bus renkamos iškilmingoje sueigoje pagal specialius vokus, ant kurių kiekvienas galės nurodyti, kuriai organizacijai jis savo auką skiria. Šiuo reikalu, gražų pavyzdį parodė Montellos Lietuvių Tautinis klubas, kurio nariai sausio 25 d. įvyksiamame metiniame susirinkime po 200 dol. paskyrė: Lietuvių Bendruomenei, Amerikos Lietuvių Tarybai, Tautos Fondui, Lietuvių Fondui, Vasario 16-osios gimnazijai ir Laisvės Varpui, o 100 dol. Lietuvos vyčiams.

Vasario 16-osios minėjimas — tai mūsų solidarumo pareiškimas su kovojančia dėl savo laisvės tauta. Juo gausiau į minėjimą įsijungsime, juo stipriau paremsime lietuvių tautos ryžtą atstatyti Vasario 16-osios aktu paskelbtą Lietuvos valią, o taip pat plačiau išskelsime Lietuvos bylą amerikiečių visuomenėje ir vietos administracijoje.

P. V.

COLORADO LIETUVIAI

Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo minėjime vasario 8 pagrindinę kalbą pasakys pakviestas Algis Rukšėnas iš Clevelando.

"Rūtos" šokėjai vasario 15 dalyvauja Omahaje Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo minėjime.

Vėlykų tradicinis lietuviškas stalas ruošiamas balandžio 4.

Žynys, LB Colorado apylinkės biuletenis, leidžiamas keturis kartus metuose ir skelbia visus buvusius įvykius ir praneša apie ateities veiklą.

A.K.

Mūsų Mielą Kapelioną

TĖV. ANTANĄ PRAKAPĄ, OFM, jo mamytei Lietuvoje mirus, nuoširdžiai užjaučia

New Yorko skautai ir skautės

Mielam Draugui

A. A. ALFONSUI VOLODKEVIČIUI

mirus, sūnų Ronaldą ir žmoną Nijolę nuoširdžiai užjaučiame

Eugenija, Rita ir Vytautas Norkai

BANK-BY-MAIL Postage paid both ways

Fast, convenient, private, safe, free!

That's what BANKING-BY-MAIL is

Greitai, prieinamai, privačiai, saugiai, nemokamai. Tai taupymas paštu So. Boston Savings Bank būdu. Ar jums reikia pinigų padėti banką ar juos atimti, tai galite atlikti namie bet kuriuo laiku. Jūsų skuntą gavęs, bankas tuoj įtraukia sumą į sąskaitą. Prideda ir užtikrinimas, kad jūsų pinigai gausite procentus, leidžiamus įstatymų. Dėl lengvo taupymo būdo per paštą skambinkit Mr. Donahue 268-2500 arba rašykit paduotais adresais.

MAIN OFFICE
460 West Broadway
South Boston
9 AM to 3:30 PM
Monday thru Friday
Saturday 10 AM to 1 PM
268-2500

NEPONSET CIRCLE OFFICE
740 Quinlan Blvd.
8:30 AM to 5:30 PM
Mon. thru Wed. 8 Fr.
Thurs. — 8:30 AM to 1:30 PM
Saturday 9:30 AM to 12 Noon

DARBININKAS

Redakcija.....(718) 827-1352
Administracija.....(718) 827-1351

Spaustuvė.....(718) 827-1350
Vienuolynas.....(718) 235-5962
Vyskupas.....(718) 827-7932
Salė (kor.).....(718) 827-9645
Salės adm.(718) 235-8386

Kultūros Židinyje šį savaitgalį: vasario 15, šeštadienį, Lietuvos nepriklausomybės šventės minėjimas. Rengia Amerikos Lietuvių Tarybos New Yorko skyrius.

Lietuvos nepriklausomybės šventė minima vasario 15, sekmadienį. 11 val. bus iškilmingos pamaldos Apreiškimo parapijos bažnyčioje. Pamokslą pasakys Tėv. Leonardas Andriekus, OFM. Akademinė dalis 3 val. Kultūros Židinyje. Čia kalbą pasakys dr. Antanas Butkus iš Clevelando. Dainuoja solistė Aldona Stempužienė, taip pat iš Clevelando. Jai akomponuoja Dalia Sakaitė. Taip pat programoje dalyvauja ir New Yorko tautinių šokių ansamblis Tryptinis. Visą programą praves Eglė Žilionytė-Dudėnienė. Minėjimą rengia New Yorko Altas, kuriam šiemet pirmininkauja tautininkai ir tuo pirmininku yra Algis Sperauskas. Taip pat bus renkamos Lietuvos laisvinimui aukos. Visi New Yorko lietuviai jauskite pareigą dalyvauti šioje didžiojoje lietuvių tautos šventėje.

Lietuvos nepriklausomybės šventė per New Yorko Times radiją WQXR FM ir AM bus paminėta vasario 16, pirmadienį, Bob Shermano programoje "From the Listening Room", kuri prasideda 12:05 v. vidurdienį ir tęsiasi iki 1 val. Lietuvos nepriklausomybės šventei skiriama pusė valandos, kitas pusvalandis skiriamas Washingtono gimtadieniui. Jau eilę metų tomis lietuviškomis transliacijomis pasirūpina dr. Jonas Lenkaitis, kuris asmeniškai kontaktuoja Robertą Shermaną ir su juo sustato visą programą.

J. Mikonis, Richmond Heights, Mich., nuolatinis Darbininko rėmėjas, šiemet atnaujindamas prenumeratą, atsiuntė 40 dol. Labai ačiū pastoviam mūsų rėmėjui.

Helen Matulionis, Mašpeth, NY, savo prenumeratą šiemet padidino iki 40 dol. Labai ačiū už paramą mūsų laikraščiu.

Kun. Albert J. Matulis, lietuvių parapijos klebonas Bayonne, NJ, ne tik platina Darbininką savo parapijoje, bet dar atsiuntė 50 dol. mūsų spaudos reikalams. Geradariui maloni padėka.

GRAŽINOS BACEVIČIŪTĖS KŪRINYS NEW YORKO CARNEGIE SALĖJE

Vasario 15, sekmadienį, atnaujintoje Carnegie salėje koncertuoja Varšuvos simfoninis orkestras, kuriam diriguoja Miniuchinas.

Koncerto programoje yra įtrauktas ir kompozitorės Gražinos Bacevičiūtės kūrinys — Koncertas styginiam orkestrui.

Gražina Bacevičiūtė yra gimusi 1909 vasario 5 Višakio Rūdoje. Studijavo Varšuvoje ir Paryžiuje, buvo žymi smuikininkė virtuozė ir kompozitorė, parašiusi labai daug kūrinių orkestrams, laimėjusi tarptautinių premijų. Daug jos kūrinių įgrotą į plokšteles. Mirė 1969 sausio 17 Varšuvoje.

Vytautas Bacevičius pianistas virtuosas ir kompozitorius, gimė 1905 rugsėjo 9 Lodzėje, buvo Kauno konservatorijos profesorius, profesoriavo ir New Yorke,

New Yorko ateitininkų ruošiamas kaukių balius įvyks vasario 28 d. Kultūros Židinyje. Rengimo komitetas vėl posėdžiavo vasario 3. visi parengiamieji darbai eina ir toliau labai sklandžiai.

Kun. Jonas Krivickas, gyvenęs Matulaičio slaugymo namuose Putname, Conn., mirė vasario 9 rytą. Laidojamas vasario 11, trečiadienį, Pamaldos bus 10:30 v. Putnamo seselių vienuolyno koplyčioje. Velionis buvo gimęs 1914 vasario 5, į kunigo įšventintas 1938 birželio 11.

Moterų Vienybės susirinkimas, skirtas paminėti Lietuvos nepriklausomybės šventę, turėjo įvykti antradienį, vasario 10, bet, negavęs salės, susirinkimas nukeliamas visą savaitę, į vasario 17, antradienį, 7 v.v. toje pačioje vietoje, Congregational bažnyčios salėje, 91 St. ir 85 Rd. kampas Woodhavene. Prašomos visos narės su savo bičiuliais dalyvauti šiame susirinkime. Vaisių metu kalbės Paulius Jurkus tema "Kelias į Lietuvos nepriklausomybę."

AUKŲ VAKARAS AUŠROS VARTŲ PARAPIJAI

Dr. Mykolo Arvysto skulptūros paroda ir priėmimas įvyks jo studijoje, 427 Washington St., Manhattane (Tribeca kvartale), vasario 14, šeštadienį, nuo 5 iki 8 v.v.

20 dol. auka skiriama Aušros Vartų bažnyčios remonto fondui. Branduolys visus mielai kviečia atsilankyti ir maloniai praleisti laiką, apie savo dalyvavimą pranešti raštu: Ms Lilia Poškus, P. O. Box 200, N.Y., N.Y. 10012 arba skambinant 212 677-7378, 212 724-5720. Aukos nurašomos nuo mokesčių. Čekius rašyti "Our Lady of Vilnius" vardu.

Praeitame Darbininko numeryje buvo netiksliai parašyta, kad šis pobūvis skiriamas Lietuvos nepriklausomybės šventei paminėti. Pobūvyje nebus Lietuvos nepriklausomybės šventės prisiminta. Visas vakaras skiriamas Aušros Vartų bažnyčios remonto vajui. Rengia Branduolys, kurio žmonės ir anksčiau surengdavo panašius pobūvius.

Rimas A. Chesonis, Marietta, Georgia, pastovus Darbininko rėmėjas, šiemet atsiuntė dvigubą prenumeratos mokestį, būtent 40 dol. Labai dėkojame ištikimam Darbininko ir lietuviškos spaudos palaikytojui.

Joseph Molis, Worcester, Mass., no senų laikų pastoviai aukoja spaudos palaikimui didesnes sumas, o šiemet atsiuntė su prenumerata 40 dol. Nuoširdus ačiū ištikimam spaudos rėmėjui.

Alfonas Volodkevičius, 66 metų, po ilgos ir sunkios ligos mirė vasario 7 Parkway ligoninėje. Palaidotas iš Apreiškimo bažnyčios vasario 10 Cypress Hills kapinėse šalia savo žmonos Genovaitės, kuri mirė prieš dvejus metus. Paliko liūdinčių sūnų Ronaldą su šeima. Velionis buvo atvykęs į Ameriką gana jaunas, tarnavo Amerikos kariuomenėje, gyveno Bostone, vėliau Ridgewood, N.Y. ir paskutiniu metu Jamaica, N.Y. Laidotuvių patarnavo Shalins laidotuvių įstaiga Woodhavene.

Lietuvių Atletų Klubo šachmatininkų komanda dalyvaus šį savaitgalį U.S. Amateur Team varžybose, kurios įvyks vasario 14 - 16 dienomis Somerset, N.J. Už komandą loš Arūnas Simonaitis, Edvardas Staknys, Linas Kudžma ir Paulius Dičpinigaitis. Šios tradicinės metinės varžybos pernai sutraukė iš visos Amerikos per 200 komandų, iš viso apie 860 žaidėjų.

SĖKMINGA DAILĖS PARODA

14-toji dailės paroda buvo surengta vasario 7- 8 dienomis Kultūros Židinyje. Rengė LB New Yorko apygardos valdyba. Paroda skirta Lietuvos nepriklausomybės šventei pagerbti ir prisiminti pirmosios lietuvių dailės parodos 80 metų sukaktį. Parodoje buvo išstatyta apie 100 kūrinių, dalyvavo 21 dailininkas.

Paroda praėjo labai sėkmingai. Apie pirmosios parodos sukaktį kalbėjo Paulius Jurkus.

Taip pat paskirtos ir premijos. Jury komisiją sudarė Elena Kepalaitė, Paulius Jurkus, Zenonas Ūselis. Premijos taip atiteko: JAV Kultūros Tarybos 200 dol. premija dail. Juozui Bagdonui, LB Bushwicko apylinkės 200 dol. premija dail. Giedrei Montvilienėi už jos paveikslą "Skara". LB New Yorko apygardos 100 dol. premija skulptoriui Petriui Vaškiui už jo skulptūrą "Fontanas". N.Y. šaulių kuopos 100 dol. premija — Jonui Rūteniuviui už jo paveikslą "Ruduo miškais ateina, IV", LMK Federacijos New Yorko klubo 100 dol. premija — Rimgailei Zotovienei iš Juno Beach, Fla., už jos akvarelę "Jūros banga".

Edith Fronckus, Methuen, Mass., savo prenumeratą trečietais padidina bent 10 dol. Ir šiemet atsiuntė 80 dol. čekį. Darbininko administracija labai dėkoja savo dosniai rėmėjai ir lietuviškos spaudos palaikytojai.

Parduodamas moterim lietuviškas tautinis kostiumas, atvežtas iš Lietuvos, didumas 10-12. Skambinti 914 620-1680. Dėl kainos bus susitarta.

Lietuvos vyčių 110 kuopa vasario 27 organizuoja penkių autobusų kelionę į Atlantic City. Išvykai vadovauja Helen Matulionis 718 326 - 3398, Josephine Kajris 718 296 - 0876 ir Mary Shalins 718 296 - 2244.

Palanga, Klaipėda (su nakvyne), Panevėžys, Kaunas. Tai tik keletas iš Lietuvos miestų, kuriuos lankys GT International ekskursantai. Dėl detalių žiūrėk GT International skelbimą šeštame Darbininko puslapyje.

Greenpoint pas lietuvių savininką išnuomojamas erdvus keturių kambarių butas. Suinteresuoti gali skambinti tel. 782 - 8456.

14-toji dailės paroda buvo surengta vasario 7-8 dienomis Kultūros Židinyje. Rengė LB NY apygardos valdyba. Iškilmingas parodos atidarymas buvo vasario 7, šeštadienį, 7 v.v. Jos atidaryme kalbą Paulius Jurkus, prisimindamas pirmosios lietuvių dailės parodos 80 metų sukaktį. Pirmoje eilėje sėdi iš k.: dail. Juozas Bagdonas, tėv. Kornelijus Bučmys, OFM, Darbininko redaktorius, Kęstutis Miklas, LB NY apygardos pirmininkas Aleksandras Vakselis. Nuotr. L. Tamošaičio

GREAT NECK, N.Y. Lietuvos nepriklausomybės šventė

LB Great Necko apylinkės valdyba Lietuvos nepriklausomybės šventės minėjimą rengia vasario 14, šeštadienį, 7 v.v. Šv. Aloyzo bažnyčios klubo name, 2 Breuer Ave., Great Neck, N.Y.

Kurie atvyksta iš toliau Long Island greitkelio, turi išvažiuoti Lakeville išvažiuojant ir važiuoti Great Necko kryptimi maždaug dvi su puse mylios iki Breuer Ave., tada sukti į kairę šalia Aloyzo bažnyčios. Mašinas galima palikti bažnyčios parkavimo aikštėje.

Minėjime kalbą pasakys Ignas Kazlas. Po minėjimo bus bendros sudėtinės vaišės. Ponios prašomos atsinešti užkandėlių ir pyragaičių, o vyrai vietoje susidės gėrimams.

Kviečiami visi Great Necko, Long Island ir New Yorko apylinkės lietuviai dalyvauti šiame minėjime. Kurie negali dalyvauti, prašom pasiųsti auką Lietuvos laisvinimo reikalams. Čekius prašom rašyti "American Lithuanian Community" vardu.

Sekmadienį, vasario 15, 1 val. popiet šv. Aloyzo bažnyčioje

Garbės pažymėjimus gavo Nedda Nijolė Macelytė, Vilija Rastonytė-Patch ir Agis Salpukas.

Populiarumo premiją laimėjo dail. Česlovas Janušas. Ji buvo paskelbta parodos uždarymo metu.

Buvo išstatytas ir dail. Antano Žmuidzinavičiaus kūrinys "Per kaurą naktį." Šis jo paveikslas buvo pirmoje lietuvių dailės parodoje Vilniuje. Platesnis parodos aprašymas bus spausdinamas vėliau.

bus pamaldos už žuvusius ir kenčiančius dėl Lietuvos laisvės. (Great Necko LB apylinkės valdyba).

ELIZABETH, N.J.

Švesim Vasario 16-gią

Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo sukaktį Elizabetho ir apylinkių lietuviai švęs vasario 15, sekmadienį.

Minėjimas prasidės 11 val. mišiomis Šv. Petro ir Povilo lietuvių parapijos bažnyčioje, 211 Ripley Place, Elizabeth, N.J. Giedos parapijos choras, vadovaujamas muz. Liudo Stuko.

Tuoju po mišių minėjimas vyks parapijos salėje. LB Elizabeth apylinkės valdybai paprašius, kalbą šia proga pasakys karo aviacijos pulkininkas Donatas Skučas. Tai pirmas atvejis, kad į mus Vasario 16-osios proga prabilis lietuvis, Amerikos karys. Tai malonus ir sąmoningas lietuvis. Kariuomenės ir gynybos reikalais jis yra išskraidęs bene po visas įvairių žemynų padangių platybes 8200 valandų su viršum. Už nuopelnus Amerikos aviacijai jis yra pelnęs net 14 medalių.

Minėję dalį atliks svečias iš Bostono — solistas Benediktas Povilavičius, pasižymėjęs savo sodriu bosu balsu ir kruopščiai parinktom dainom. Jam akomponuos Liudas Stukas. Su eieraščiais pasirodys Dr. Vinco Kudirkos šeštadieninės mokyklos mokiniai, vadovaujami p. Alinskienės ir Klygienės.

LB apylinkės valdyba kviečia visus lietuvius ir lietuves gausiai dalyvauti šiame Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo minėjime. Tegu stiprina Vasario Šešioliuktosios dvasia mūsų tautos lūkesčius atsikratyti okupan-

Amerikos Aviacijos pulkininkas Donatas Skučas

to jungo ir tesuteikia mums naujo ryžto Lietuvos prisikėlimo rytui.

J.P.V.

PRISIMINTAS KLAIPĖDOS KRAŠTO IŠVADAVIMAS

(atkelta iš 9 psl.)

Pabaigos žodį tarė kuopos pirmininkas Kęstutis Miklas, padėkodamas visiems kurie prisidėjo prie šio renginio. Garbės sargybos išnešė vėliavas. Mažosios salės galinę sieną prie kurios vyksta visa programa, padėkoravo P. Jurkus.

Po visos programos buvo vaišės. Minėjimas buvo gerai suorganizuotas, neištęstas, su įdomia paskaita. Jį rengė vietos šaulių kuopa, ramovėnų skyrius, birutietis, Mažosios Lietuvos Bičiuliai ir Mažosios Lietuvos Rezistencijos draugija. (p. j.)

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS MINĖJIMAS NEW YORKE ĮVYKS VASARIO 15, SEKMADIENĮ

IŠKILMINGOS PAMALDOS 11 val. Apreiškimo parapijos bažnyčioje. Mišias koncelebruoja kun. Jonas Pakalniškis, Tėv. Leonardas Andriekus, OFM, kun. Danielius Staniškis.

Pamokslą sako Tėv. L. Andriekus, OFM

MINĖJIMAS KULTŪROS ŽIDINYJE 3 VAL.

Kalbą bus JAV LB Krašto valdybos pirmininkas DR. ANTANAS BUTKUS
Dainuoja solistė ALDONA STEMPUŽIENĖ

Jai akomponuoja pianistė DALIA SAKAITĖ

Tautinius šokius šoka N.Y. ansamblis TRYPTINIS vadovaujamas JADVYGOS MATULAITIENĖS

Organizacijos prašomos pamaldose ir minėjime dalyvauti su vėliavomis.

New Yorko Amerikos Lietuvių Taryba nuoširdžiai kviečia visus dalyvauti minėjime.